

Javier Salazar Calle

NDURA

FIUL PĂDURII

Javier Salazar Calle

NDURA

FIUL PĂDURII

Javier Salazar Calle

NDURA

FIUL PĂDURII

Ndura.
Fiul pădurii.

De

Javier Salazar Calle

Designul copertii © Sara García

Poza autorului © Ignacio Insua

Titlu original: Ndura. Hijo de la selva.

Copyright © Javier Salazar Calle, 2021

Traducere din limba spaniolă: Hanelore Georgiana Cîrpean

A doua ediție

Urmărește autorul:

Web: <http://www.javiersalazarcalle.com>

Facebook: <https://www.facebook.com/jsalazarcalle>

Twitter: <https://twitter.com/Jsalazarcalle>

Linkedin: <https://es.linkedin.com/in/javiersalazarcalle/>

Youtube: <http://www.youtube.com/user/javiersalazarcalle>

Toate drepturile rezervate. Este interzisă reproducerea integrală sau parțială a acestui document prin orice metodă electronică sau mecanică, inclusiv fotocopie, înregistrare magnetică și optică sau orice sistem de stocare de informații sau sistem de folosire fără acordul proprietarilor drepturilor de autor.

Dedicată tuturor care, la fel ca și mine, trăiesc aventuri și călătoresc fără să se miște din loc; pentru că aceștia ajută ca puterea imaginației să rămână vie în această lume.

Dedicație specială prietenului meu cel mai bun, care a murit acum mulți ani și fiului meu Álex, care a moștenit numele lui și pentru care am vise mărețe.

CUPRINS

[ZIUA 0](#)

[ZIUA 1](#)

[ZIUA 2](#)

[ZIUA 3](#)

[ZIUA 4](#)

[ZIUA 5](#)

[ZIUA 6](#)

[ZIUA 7](#)

[ZIUA 8](#)

[ZIUA 9](#)

[ZIUA 10](#)

[ZILELE 11 și 12](#)

[ZIUA 13](#)

[ZIUA 14](#)

[ZIUA 15](#)

[ZIUA 16](#)

[ZIUA 17](#)

[ZIUA 18](#)

[ZIUA 19](#)

[ZIUA 20](#)

[ZIUA 21](#)

[ZIUA 22](#)

[ZIUA 23](#)

[ZIUA 24](#)

[ZILELE 25 și 26](#)

[ZIUA 27](#)

[EPILOG](#)

[ANEXA I: glosar de plante](#)

[ANEXA II: glosar de cuvinte în limba pigmeilor](#)

[ANEXO III: supraviețuirea reală în pădure](#)

[Bibliografie](#)

[Alte cărți ale autorului](#)

[Despre autor](#)

Începe aventura...

ZIUA 0

Sunt în mijlocul Africii profunde. Stau jos, sprijinit de trunchiul unui copac. Am febră; trupul se zbate în convulsii și frisoane din ce în ce mai frecvente, iar o durere necunoscută este tot ceea ce percep din corpul meu. Nu pot să mă opresc din tremurat. Sunt pe vârful unui deal. În spatele meu este pădurea luxuriantă, sălbatică și neiertătoare. În fața mea dispare ca prin farmec; doar câteva cioturi împrăștiate, rămășițe ale unei exploatare forestiere intense, care reflectă o bucată din ceea ce a fost odată acolo. În spate se disting primele case ale unui oraș incipient. Noroi, frunze și cărămidă amestecate. Civilizația.

Sunt la mii de kilometri de casă, de cunoscuții mei, de familia mea, de iubita mea, de prietenii mei... mi-e dor chiar și de locul meu de muncă; de viața confortabilă, să pot bea un pahar cu apă prin simplul gest de a da drumul la robinet și să pot mânca cerând la orice restaurant... și să pot dormi într-un pat cald, uscat și în siguranță, mai ales în siguranță. Cât de dor îmi este de acea liniște! atunci când singura incertitudine era petrecerea timpului liber după-amiaza când ieșeam de la muncă. Ce absurde mi se par acum preocupările mele de dinainte: ipoteca, salariul, cearta cu un prieten, mâncarea care nu îmi plăcea, meciul de fotbal!... mai ales mâncarea...

Este clar că nevoia de a supraviețui îi schimbă viziunea asupra vieții oricui. Cel puțin în cazul meu așa s-a întâmplat. Ce fac atât de departe de casă, muribund, la marginea pădurii tropicale din Africa Centrală? Cum am ajuns în această situație înspăimântătoare și aparent lipsită de speranță? Care este originea acestei întâmplări?

Analizez circumstanțele întunecate care m-au adus la un pas de moarte, la intrarea pe autostrada care duce undeva mai departe de viață, la probabila dispariție a poveștii mele din cartea vieții...

ZIUA 1

DESPRE CUM A ÎNCEPUT ACEASTĂ ULUITOARE POVESTE

M-am uitat la ceas. Avionul cu care trebuia să ne întoarcem în Spania urma să decolze în două ore. Alex și Juan împreună cu mine eram deja în zona magazinelor din aeroportul Windhoek, cheltuind ultimile monede locale care ne mai rămăseseră și, în trecere, cumpărând cadoul care mereu se lasă la urmă. Deja mâncasem și mai rămăsese plimbarea prin magazine. Eu am cumpărat pentru tatăl meu un briceag cu mâner din lemn pe care era sculptat numele țării Namibia și pentru ceilalți tot felul de figuri de animale fin sculptate în lemn. Mai exact, Elenei, iubita mea, i-am cumpărat o frumoasă girafă sculptată manual într-un sat tipic din savana africană. Alex și-a cumpărat o sarbacană și multe săgeți, zicând că o să le folosească pentru a juca un darț mai variat cu un aer mai atractiv, mai tribal să zicem. Timp de o oră am rătăcit prin împrejurimi, bucurându-ne de ultimile momente în acea țară atât de exotica pentru noi. Până când ne-au chemat pentru îmbarcare. Cum eu deja facturasem bagajul, ne-am îndreptat direct spre poarta indicată și curând eram așezați pe locurile noastre din avion, un model vechi cvadrimotor cu elice. Se sfârșea aventura noastră de 15 zile prin safari într-un SUV. Chiar dacă urma să ne fie dor de aceste târâmuri, ne doream să facem un duș cu apă caldă și să servim o masă decentă, în stil spaniol. Oricum, în momentul acela, ne părea rău că plecăm deoarece ne anunțaseră că în câteva zile urma să aibă loc una dintre cele mai uimitoare eclipse de soare din ultimele decenii și că din zona Africii, unde ne aflam noi, se putea admira cel mai bine.

Eu eram cel mai dinamic și cel mai aventuros dintre noi trei și, până la urmă, reușisem să-i conving să vină cu mine; una era să ai spirit aventuros, dar să mergi singur era o nebunie. La început erau reticenți în a abandona planurile lor de o vacanță relaxantă în nordul Italiei pentru un, în principiu, incomod safari într-un loc cu temperaturi de peste patruzeci de grade toată ziua și fără niciun adăpost cu umbră. După ce au trăit experiența nu le părea rău deloc, din contră, ar fi repetat-o fără să se gândească de două ori.

Mașinăria urma să ne ducă mai mult de o mie de kilometri spre nord până la un alt aeroport internațional, unde aveam legătură cu modernele și confortabilele companii de linii aeriene europene care ne-ar fi dus acasă.

După decolarea avionului, ne-am ocupat timpul privind fotografiile din timpul călătoriei făcute cu aparatul digital al lui Alex. Am găsit o fotografie foarte comică în care apărea Alex și Juan fugind îngroziți și un gnu supărat în fundal pregătit să fie încălecat. În timp ce ei, printre râsete și amintiri, terminau de văzut pozele, eu m-am cufundat în gânduri privind pe fereastră, urmărind cum trec norii în jurul nostru. Îmi dădea un sentiment plăcut gândul de a mă întoarce acasă după o aventură nemaipomenită într-o țară incredibilă, cu prietenii mei cei mai buni, pe care îi cunoșteam din școala generală. M-am simțit ca și cum aș fi făcut parte dintr-un reportaj de pe National Geographic, din acela care îmi plăcea atât de mult să văd la televizor în timp ce mâncam. Un safari într-un 4x4 pe urmele uneia dintre cele mai mari migrații de gnus, fotografiind turmele de elefanți sau privind faimoșii lei de la câțiva metrii distanță, în mijlocul sălbatei savane africane. Văzusem lupte între hipopotami, crocodili în așteptarea prăzii, hiene dornice de leșuri, vulturi zburând în jurul unui cadavru, câteva reptile ciudate și tot felul de insecte. Am stat în corturi în mijlocul pustietății, am cinat la lumina focului sub un cer senin plin de stele... o experiență minunată. Mai ales priveaiștea parcului național Etosha.

Jos, spre deosebire de ceea ce am văzut până acum, totul era o imensă pată verde, treceam peste zona ecuadorului. Jungla acoperea tot. Un frunziș verde fără sfârșit. Ceva asemănător ar fi scopul următoarei noastre călătorii, o aventură cu barca pe râul Amazon, cu opriri pentru a ne bucura de extraordinarele forme de viață ale locului. Văzusem imensitatea unei savane defrișate și acum îmi doream să văd grandoarea unei mări de vegetație plină de viață. Să-mi fac drum cu maceta prin pădurea aproape de netrecut, să învăț cum să găsesc hrană, să cunosc triburi uitate de civilizație, să văd animale exotice și plante... în fine, toate aceste aventuri urmau să aibă loc anul viitor dacă reușeam să-i conving pe prietenii mei din nou; și dacă nu, nordul Italiei nu era o idee rea.

Un sunet puternic ca o explozie, urmat de o mișcare bruscă a avionului m-a făcut să mă trezesc la realitate. Aparatul a început să se rostogolească în aer ca și când aş fi fost într-un vârtej. M-am trezit pe jos în mijlocul culoarului peste o doamnă. M-am ridicat cum am putut și m-am întors la locul meu, încercând să nu cad din nou. Răsunau țipete de panică din toate părțile. Era o confuzie totală.

– Foc, foc, au lovit aripa! a țipat cineva care stătea în partea cealaltă a avionului.

– În dreapta! a indicat alt pasager.

La început nu mi-am dat seama despre ce vorbea, dar când am privit pe geamul din partea lui am zărit un fum dens care făcea să pară că e noapte în acea parte a avionului, o noapte tragică. Avionul se mișca din ce în ce mai brusc. Câteva persoane au început să țipe. În difuzoare s-a auzit vocea tremurândă și aproape de neînțeles a pilotul spunându-ne că gherilelor din Congo, zonă peste care tocmai zburam, ne-au lovit cu o rachetă și urma să aterizăm de urgență. O femeie a suferit o criză de isterie iar doi însoțitorii de zbor împreună cu un om care s-a oferit să ajute au trebuit să o așeze și să o țină nemișcată. Ne-am ocupat locurile repede toți trei, ne-am pus centura de siguranță și ne-am așezat în poziția indicată de stewardesă la urcarea în avion: capul pe genunchi și cu privirea spre neliniștitoarea podea de metal. Eram îngroziți. În timp ce stăteam în acea poziție incomodă, mi-am adus aminte de știrile despre acești rebeli, care se finanțau datorită controlului asupra unor mine de diamante din țară sau datorită mult prețuitul coltan, un mineral care conține un metal indispensabil în fabricarea cartelelor telefonice, microcipurilor sau componentelor centralelor nucleare. Ceva de genul unui sângeros război civil, în care aveau interes economic și militar toate țările din jur. Acesta durează de mai bine de douăzeci de ani și nu pare că s-ar termina vreodată.

Zdruncinăturile erau atât de puternice încât mă mișcau neîncetat în față și în spate cu așa tărie încât centura de siguranță îmi strângea stomacul lăsându-mă fără respirație și lovindu-mă cu capul de scaunul din față. Am

simțit cum avionul era îndreptat în jos spre pământ, începând să descendeze în spirală. Zgomotul era infernal, ca și cum mii de motoare funcționau la putere maximă în același timp. Chiar înainte de a atinge pământul, pilotul a făcut un ultim avertisment: urma să încerce o aterizare forțată într-o poiană. Ultimul lucru la care m-am gândit era că o să murit cu toții în urma prăbușirii. Apoi, totul a fost o confuzie, zgomote puternice, lovituri, întuneric...

Când mi-am recăpătat cunoștința aveam o durere de cap puternică. Am pus mâna la frunte și am observat că sângeram puțin. În plus, aveam vânătăi și zgârieturi pe tot corpul; mai ales o zgârietură mare și pielea roșie, în locul în care fusese strânsă centura de siguranță. Am trecut degetele peste ea și am simțit o usturare puternică care m-a obligat să strâng din dinți cu forță. Mi-am întors privirea către prietenii. Juan părea să fie în șoc, scotea niște mormăieli de durere și se mișca puțin. Alex... Alex nu se mișca deloc. Chipul lui, tot mereu vesel și plin de viață, era palid în totalitate. Nu schița niciun gest, iar sângele îi curgea din abundență de la ceafă. L-am strigat cu disperare de mai multe ori. I-am atins fața, era foarte rigidă; l-am cuprins cu mâinile și l-am scuturat ușor strigându-l, implorându-l. Alex era mort, mort. Acel cuvânt răsună încontinuu în capul meu ca un ecou. Mort.

Înmărmurit, copleșit de situație încercam să reacționez. În capul meu se auzea bum-bum-bumCURSIVA, probabil din cauza loviturii. Stai puțin! nu era în capul meu, era sunetul unor tobe într-o melodie repetitivă care se auzea de departe. Părea că cineva se comunică de la distanță.

- La naiba! mi-am zis.

M-am ridicat clătinându-mă. Mi-a venit o idee. Dacă ne-au atacat gherilele ar putea veni să ne ia ca prizonieri sau ca să ne ucidă. Trebuia să plec imediat. Prima mea reacție a fost să îl anunț pe Alex, dar când am întors capul și l-am văzut din nou, mi-am reamintit de moartea lui. Am stat câteva secunde nemișcat până am reușit să îmi revin. M-am apropiat de

Juan, care era la locul lui și se agitase de câteva ori ca și când dormea și avea un coșmar.

Poticnindu-mă, am căutat rucsacul în mijlocul haosului până când l-am găsit. L-am luat și m-am îndreptat spre partea din spate a avionului. Acolo, o parte ardea și era foarte cald. Tot avionul era plin de oameni împrăștiați în cele mai neobișnuite poziții: unii răniți, alții încercând să reacționeze, alții morți. Se auzeau țipete, gemete, șoapte din toate părțile. Am ajuns în partea bucătăriei și am băgat în rucsac tot ceea ce am găsit: cutii de suc, sandvișuri, cutii de lucruri care nu știam ce sunt și o furculiță. Când am umplut rucsacul m-am întors la Juan și am luat și rucsacul lui care era deasupra unei doamne. Aici am băgat câteva pături din avion. Atunci mi-am amintit de trusa medicală și m-am întors în bucătărie. Acolo era, pe jos, deschisă cu toate lucrurile împrăștiate. Am strâns cum am putut ce aveam în jurul meu și m-am dus după Juan.

Am luat cele două rucsacuri și am ieșit din avion clătinându-mă puțin din cauza șocului provocat de lovitură. A trebuit să fac un efort foarte mare ca să nu mă opresc și

să-i ajut pe restul oamenilor, dar nu știam cât timp aveam la dispoziție și îmi doream să trăiesc. Să mai trăiesc o zi pentru a vedea încă un răsărit. Eram într-o parte a unei poienii. Se pare că pilotul a încercat să aterizeze aici profitând de lipsa copacilor, dar s-a deviat puțin lovind aripa stângă de copacii înalți. Din avion ieșea un nor mare de fum spre cer, care putea fi văzut la mulți kilometri distanță. M-am cufundat puțin în hățiș și am rezemat rucsacurile de baza unui copac imens. Apoi m-am răsucit cu intenția de a mă întoarce la avion, dar în acel moment un grup de bărbați de culoare înarmați au pătruns în poiană din partea opusă a locului unde eram eu. M-am ghemuit repede, ascunzându-mă după un trunchi. Am simțit o durere care m-a înjunghiat în stomac. Gherilele, unele îmbrăcate cu haine de camuflaj și altele cu haine civile, au înconjurat avionul cu armele îndreptate spre ei și țipând fără oprire. Nu înțelegeam nimic din ceea ce ziceau, dar judecând după zona în care ne aflam trebuia să fie vorba de limba swahili sau cine știe ce.

– Nitoka! țipau încontinuu. Enyi!, nitoka!, maarusi!¹

Curând au început să iasă din avion câțiva pasageri confuzi și nedumeriți. Au început să-i trântescă la pământ. Ajungeau din ce în ce mai mulți rebeli. Unul dintre pasageri, un domn care stătuse în fața noastră, s-a speriat și s-a ridicat încercând să fugă. Gherilele l-au împușcat de mai multe ori cu mitralierele, acesta căzând mort de îndată. În timpul acestui moment de confuzie, Juan a ieșit din avion și a început să fugă în direcția opusă a celei la care era atentă toată lumea.

– Basi!², Basi! au țipat unii rebeli când l-au văzut.

– Nifyetua!³ a țipat unul care părea să fie șeful când Juan mai avea puțin și ajungea la marginea poienii.

De îndată, doi dintre ei l-au împușcat în spate cu mitraliera. Unul din gloanțe a trecut pe lângă mine fluierând. Am plecat capul și am închis ochii cu stupida convingere că acest fapt mă putea salva de proiectile. A căzut în genunchi la numai câțiva metri de mine și, înainte să cadă cu totul la pământ, m-a văzut în ascunziș și mi-a oferit ultimul lui zâmbet.

– Nitoka, maarusi! au continuat să țipe către avion.

Nu a trebuit să depun mult efort în a nu țipa deoarece eram complet mut și paralizat. Nu știu cât timp am stat așa, dar când am reușit să-mi revin, eram sigur că aveam o singură scăpare: trebuia să fug pentru a-mi salva viața. Am luat rucsacurile și m-am îndepărtat spre pădurea deasă cât de silențios am putut. De fapt, nu am fost atât de silențios deoarece mă rostogoleam neputând să-mi controlez corpul din cauza durerilor. Nu știam unde să merg, dar știam că viața mea depinde de cât de departe sunt de acei sălbatici.

Am mers timp de aproape două ore stimulat de groaza de a muri pe care o simțeam, până când picioarele mele nu au mai rezistat și am căzut la pământ. Rucsacurile păreau încărcate cu pietre. Genunchiul stâng mă durea enorm. Nu mi se vindecase bine de când m-am lovit jucând un meci de fotbal și încă mă mai deranja din când în când dacă îl forțam. Am deschis rucsacul și am scos o cutie de suc. Mai era încă rece și am baut-o dintr-o înghițitură. Transpiram abundant; nenumărate picături de transpirație se scurgeau pe bărbia mea, ca și cum tocmai plouase sau tocmai ieșisem din piscină. Simțeam că nu pot să respir și deschideam larg gura pentru a inhala mai mult aer. M-am înecat cu o înghițitură prea rapidă și am început să tușesc copios. Am crezut că o să rămân fără aer. Când am reușit să mă liniștesc puțin, încă gâfâind, mi-am dat seama că lumina era mai slabă; se întuneca. Alex mort în accident, Juan împușcat; pierdusem într-un moment pe cei doi prieteni ai mei din cauza unui stupid război civil ce nu înțelegeam și nici nu mă interesa. De ce nu se omoară între ei? De ce pe noi? De ce pe prietenii mei Alex și Juan? Nenorociților! Dacă ar fi după mine ar muri toți. Din cauza lor, acum eram singur, în locul ăsta umed, opresiv, sufocant, fără prietenii mei. De ce eu, de ce ei? Moartea lui Juan, împușcat de sălbaticii aceia, îmi trecea iar și iar prin minte ca și cum ar fi fost un film. Ultima sclipire de lumină din ochii lui în timp ce mă privea pentru ultima oară... Am încercat să nu mă mai gândesc la ea, să ascund amintirea într-un colțișor al minții mele, dar era imposibil. Acum câteva ore eram împreună, râzând în timp ce ne aminteam întâmplări din călătorie și acum...

Am plâns un timp, nu știu cât, dar mi-a prins foarte bine. Când am reușit să mă opresc, mă simțeam mai bine, cel puțin mai liniștit. Acum era clar că soarele apunea, pădurea învăluită de lumina crepusculară intra în lumea întunericului. Trebuia să caut un loc unde să dorm. Îmi era frică să dorm pe jos, mai ales ca să nu mă găsească rebelii, dar nu eram mai liniștit nici dacă dormeam într-un copac, cu șerpi, maimuțele ălea gălăgioase sau cine știe ce fiară sălbatică și înfometată. Trebuia să mă decid, șerpi sau bărbați înarmați și furioși? Șerpilor îmi păreau o opțiune mai bună, cel puțin încă nu îmi făcuseră nimic. Am căutat un copac mai ușor de cățărat pentru mine și greu pentru șerpi și cu un loc unde să pot dormi.

Atunci mi-am dat seama de cantitatea incredibilă de tipuri de copaci și plante. De la plantele cele mai mici, aproape minuscule, până la copacii de mai mult de cincizeci de metrii înălțime ai căror trunchiuri se înălțau mai presus de ceilalți copaci fără a se putea vede finalul; un amalgam de diferite tipuri de floră împrăștiată peste tot; vedeam și palmieri falnici cu zdrențuite frunze pictate și de câțiva metrii lungime, cu mănunchiuri compacte și dense de flori⁴. Vedeam un strat superior de copaci de vreo treizeci de metrii și câțiva copaci care erau puțin mai înalți, al doilea strat avea zece sau douăzeci de metrii înălțime cu formă alungită ca și chiparoșii din cimitire și al treilea strat avea de cinci până la opt metrii înălțime unde ajungea foarte puțină lumină. Erau și arbuști, puieți de diferite tipuri de copaci, deși puțini, și un strat de mușchi care acoperea aproape în întregime suprafața unor zone, precum și o grămadă de liane cățarate pe toate trunchiurile, care atârnav de crengi. Flori și fructe peste tot, mai ales în straturile superioare la care nu puteam să ajung. Se simțea prezența multor tipuri de animale; nu era ușor să le vezi, dar puteam să aud numeroase tipuri de triluri de păsări, țipăte de maimuțe, ramuri agitându-se deasupra mea, insecte zumzând în jurul florilor și peste tot; chiar și vreun animal terestru ai cărui pași îi auzeam ca un zgomot din depărtare. Fluturii și restul insectelor foșnăiau peste tot. Dacă nu aș fi fost în situația în care mă aflam, m-aș fi bucurat de un loc atât de frumos, dar în acel moment, orice era un potențial obstacol pentru supraviețuire. Îmi era frică de orice.

După o scurtă căutare am găsit un copac care părea potrivit și m-am cățarat cu ambele rucsacuri în spate. Mi se păreau foarte grele, iar genunchiul meu îmi cerea odihnă. După ce m-am cățarat până unde am considerat că sunt în siguranță și eram sigur că dacă ar fi să cad nu aș muri sau nu m-aș răni grav, m-am așezat cum am putut între două crengi groase care erau una lângă cealaltă aproape paralele și m-am acoperit puțin cu una din micile pături din avion și pe cealaltă am folosit-o în loc de pernă. Pe cer am putut să întrezăresc o cantitate incredibilă de liliaci mari, maro închis care dădeau din aripi așa cum e tipic lor, aparent haotic și mișcându-se din impulsuri⁵. Nu știam cum să-i număr, dar cred că erau cu miile, oprindu-se mai ales în palmieri, mâncând fructele lor, credeam eu, sau poate vâneau insectele care mâncau fructele.

Am dormit în jur de două ore, în intervale de câte cincisprezece sau douăzeci de minute. Sunetele mă hărțuiau din toate părțile, auzeam numai pași, voci, țipete, cârâieli, scârțâieli, zumzete, șoapte, un freamăt continuu care urca și cobora fără oprire. La un moment dat, mi s-a părut de câteva ori că aud chiar sunetul unui copil agonizând și sunete ale elefanților. Nu știam dacă, întradevăr, era ceea ce părea sau doar părea a fi. Din când în când, se auzea câte un răget neliniștitor, care mă făcea să-mi imaginez că vreo fiară sălbatică mă devora în timp ce dormeam. Erau momente în care neliniștea îmi tăia respirația, torturându-mi inima până aproape că îmi producea durere. Fiecare sunet, fiecare mișcare, fiecare lucru din jurul meu era un chin, o senzație de acută sufocare. În momentul în care reușeam să adorm puțin, orice, mă obliga să mă trezesc speriat. Câteodată, vedeam ochi care străluceau în noaptea înfricoșătoare și, pentru a-mi ridica moralul, îmi imaginam că e doar o bufniță sau ceva asemănător care trăia în acei lari, dar încercările de a fi optimist duarau puțin și, până la urmă, mereu vedeam feline cu intenții necruțătoare sau vreun șarpe în căutarea prăzii. Uneori mi se părea că aud împușcături în apropiere, explozii continue, dar dacă încercam să ascult cu atenție nu mai reușeam să aud nimic.

– Javier! am auzit cum mă striga Alex.

– Da, unde ești? am răspuns în timp ce m-am trezit speriat.

– Javier! am auzit iar.

M-am uitat peste tot, îngrijorat, atent, nerăbdător să-mi văd prietenul. Până când mi-am dat seama că Alex este mort și că eram singur și neajutorat în mijlocul pădurii. Acel fapt mă speria: să nu am pe nimeni care să mă ajute, cu cine să-mi împart durerea pe care o simțeam, disperarea. Nu trebuia să mă las cuprins de panică, trebuia să-mi elimin din minte sentimentele negative ca să pot supraviețui, dar nu reușeam. O senzație de singurătate sufocantă mă obliga să mă înec în propriile-mi temeri.

– Javier, Javier!

Toată noaptea chemarea lui a fost constantă, neliniştitoare, irezistibilă. Aş fi mers cu el dacă aş fi ştiut unde.

ZIUA 2

DESPRE CUM AM DESCOPERIT MINUNĂȚILE PĂDURII

– Nu, nu-l omorâți! am țipat agitându-mă până am căzut din copac cu o bufnitură.

M-am scuturat în timp ce fugeam de propria-mi fantomă, ignorând durerea căzăturii. M-am uitat în toate părțile dezorientat și am rămas pentru un moment nemișcat, înghemuit, gemând ca un animal rănit. În timp ce îmi frecaam spatele rănit, mi-am dat seama că avusesem un coșmar, un coșmar foarte real în care re trăiam moartea lui Juan, accidentul avionului, din nou corpul fără viață al lui Alex în brațele mele. Transpirația îmi cădea pe frunte, mâinile îmi tremurau. Am respirat adânc ceva timp și m-am decis să mă mișc; vroiam să mă îndepărtez cât mai mult posibil de avion, unde pierdusem parte din viața mea. Trecutul meu era teribil, viitorul fără speranță.

Mă durea tare spatele din cauza posturii, din cauza căzăturii sau din ambele motive și aveam frisoane. Am urcat lamentându-mă ca să iau rucsacurile și mi-am dat seama că lipsea rucsacul cu mâncare. Am tresărit de uimire și era să cad iar din copac. Nu puteam să fac nimic fără acel rucsac. Am căutat speriat printre crengi și, când am crezut că nu o să-l mai găsesc niciodată, l-am zărit pe jos cu toată mâncarea împrăștiată. Probabil l-am dat eu jos când am căzut sau în timp ce dormeam. Am coborât cu grijă celălalt rucsac și am adunat tot ce am găsit: trei cutii de suc, un sandviș cu mezeluri, câțiva biscuiți mușcați și plini de furnici , o cutie de punguțe de sare și acele două cutii care până la urmă erau de gutui. Restul dispăruse, probabil mâncat de animale. Așa mi-am dat seama că, de fapt, căzuse pe timpul nopții.

Am decis să fac un inventar de tot ce aveam ca să văd ce puteam folosi și să arunc restul. Nu avea rost să car cu mine ce nu îmi era util și trebuia să știu ce aveam de folos. În rucsacul meu, în afară de mâncare, aveam un briceag pe care i-l cumpărasem tatălui meu, figurile de lemn, o carte despre Africa Centrală, un pachet de șervețele, un binoclu de 8x30, o căciulă kaki de pânză și un tricou pe care scria "I love Namibia". Din trusa medicală mai aveam o cutie de aspirine începută, o cutie întreagă de antidiareice, un pansament, trei leucoplaste și câteva pastile împotriva amețelilor. Și actele, bineînțeles. În rucsacul lui Juan erau actele lui și, în plus, cele trei păături și o pernă din avion, o carte mică cu fraze din limba swahili, ochelarii lui de soare, o șapcă, câteva batoane de ciocolată, un bidon de apă de un litru aproape gol, o furculiță, o figură mare de lemn a unui elefant și câteva mai mici, un pachet de țigări aproape plin și o brichetă.

Nu puteam să car două rucsacuri așa că am pus toate lucrurile în al meu pentru că era într-o stare mai bună, dar am lăsat deoparte o pătură, perna care era prea mare și toate figurile de lemn, nefolositoare în situația asta; pe care le-am îngropat și le-am acoperit cu frunze. În timp ce aruncam unele lucruri îmi aminteam de persoanele care urmau să le primească: Elena, familia mea, prietenii mei, Alex, Juan... după scurt timp am început să plâng din nou, Nu îi mai puteam vedea niciodată, pe niciunul. De fapt, pe Alex și pe Juan urma să-i văd curând, în Rai sau unde se ajunge după moarte.

Am mâncat pe loc batoanele de ciocolată topite de căldură, curățând cu limba ambalajul până când nu mai rămăsese nimic. Aveau un gust nemaipomenit. Am băut și puțină apă care mai era în sticlă. Atunci mi-am dat seama că trebuia să mă opresc pentru un moment și să mă gândesc la ce trebuia să fac în continuare. Câteva întrebări mi-au invadat mintea: știau rebelii că eu sunt viu?, unde ar trebui să merg acum?

Nu aveam răspuns la prima întrebare. Poate reușiseră să convingă vreun pasager să spună că m-a văzut, poate au căutat prin împrejurimi și au găsit urmele mele sau cutia pe care o aruncaserăm după ce o băusem (o mare greșală din partea mea, mai ales că atunci mă chinuiam să fug), poate erau peste tot și m-ar fi putut găsi oricum, sau poate nu știau nimic. Orice s-ar fi

întâmplat, din acel moment trebuia să am mai multă grijă și să las cât mai puține urme posibil pe unde treceam.

În legătură cu întrebarea despre unde ar trebui să merg; Mi se părea că din avion, în timp ce aterizam, văzusem la orizont un sat, într-o poiană. Nu știam dacă era baza rebelilor sau altceva, dar era foarte probabil să fi fost baza lor pentru că era foarte aproape de locul unde se produsese atacul. Noi zburam din sudul Africii spre nord, așa că m-am gândit că dacă aș fi mers mereu spre nord aș ajunge la marginea pădurii, în altă țară, și ar fi fost mai ușor să găsesc un ajutor. Cât de dor îmi era de prietenii mei în aceste momente! Acum m-ar fi ajutat mult entuziasmul, optimismul și veselia fără margini a lui Alex și capacitatea de a analiza cu obiectivitate tot, seninătatea și curajul de a face față situației ale lui Juan. Cât de mult aveam nevoie de ei pentru a prinde curaj de a înfrunta această provocare pe care nu am putut să o evit! Alături de ei ar fi fost mai ușor, s-ar fi transformat totul într-o aventură pe care puteam să o povestim la întoarcere; dar erau morți, uciși, eliminați fără milă la fel ca niște muște, anihilați în cel mai frumos moment al vieții...și eu trebuia neapărat să supraviețuiesc. Nenorociților, ticălo...! Liniștește-te, Javier, liniștește-te; trebuia să fiu calm, era singura mea opțiune dacă vroiam ca totul să fie bine. Deci, din câte știu soarele răsare din est și apune în vest, așa că parcă răsărise de acolo...trebuia să merg în direcția aia. Dacă reușeam să ajung undeva cu acea tactică de orientare nu se putea considera o abilitate, ci un miracol. Oricum, ca să fiu mai sigur, m-am urcat cu grijă într-un copac din cel mai înalt văzut.

A fost ușor pentru că avea multe crengi pe care le-am folosit ca și scări, chiar dacă cu cât urcam mai sus, erau mai mici și mai flexibile, așa că am avut multă grijă și am încercat să calc exact la baza crengilor, partea cea mai groasă și mai rezistentă. Eram mai sus decât majoritatea copacilor și când am ajuns în vârf peisajul era minunat. O mare de verde se întindea peste tot ca un covor, urcând și coborând, după conturul solului, imitând valurile de apă, o vastă extindere de viață. Numai câțiva copaci mult mai înalți decât ceilalți ieșeau în evidență din imensitatea aceluia acoperiș format de frunzișul infinitei coroane a pădurii. Vedeam numai coroane de copaci peste tot, făfă sfârșit. Nici măcar cu binoclul nu se vedea nimic în împrejurimi. Adevărul este că acest lucru nu mă ajuta deloc în căutarea

direcției. Am coborât din copac și am ascuns rucsacul lui Juan cu tot ce avea înăuntru, îngropându-l sub un trunchi de copac căzut. Pe ultima sută de metrii, m-am hotărât să păstrez girafa care era pentru Elena. Dacă o puteam revedea, trebuia să-i dau un cadou. Am privit pentru ultima oară în jur ca să fiu sigur că nu am lăsat urme și, când am fost cât de cât convins că nu, am început să merg fără multă speranță. Câtă nevoie aveam de prietenii mei!

În timpul mersului, m-am întâlnit cu păsări colorate cu pieptul roșu strident și restul corpului verde⁶. Zburau cu o agilitate incredibilă printre crengi, într-un stol de doisprezece sau cincisprezece păsări. Când am făcut puțin zgomot, au dispărut imediat. Doar acele frumoase animale m-au făcut să uit pentru un moment de acea senzație zdrobitoare de singurătate cu care mă pedepsea aspra pădurea, o lume apăsătoare, ostilă, nemiloasă, într-o continuă penumbră în care epuizarea, depresia sau sufocarea nu erau decât simple tovarășe de călătorie.

Drumul era greu. Trebuia să fac ocoluri mereu sau să sar peste obstacole. Câteodată vedeam poienițe, dar le ocoleam pentru că îmi era frică să nu fiu văzut. Transpiram încontinuu și îmi era tare sete, dar nu vroiam să beau încă o cutie de suc pentru că mai aveam numai trei. Cred că erau în jur de 25 de grade și o umiditate extrem de ridicată, provocând accentuarea senzației de epuizare și căldură. Mi-am dat jos tricoul pentru un scurt timp, dar m-au înțepat atât de mulți țânțari încât a trebuit să mă îmbrac din nou. Câteodată, tufișurile erau foarte dese și trebuia să îmi fac drum cu un băț pe care îl găsisem și care ținea locul unei macete. În acele situații, practic nu avansam, deoarece cu ajutorul bățului reușeam doar să dau la o parte ramurile din drumul meu, nu să le tai. În plus, aveam partea de jos a picioarelor și brațele, acolo unde hainele nu ajungeau, pline de răni din cauza plantelor. Până și fața mă ustura în unele locuri, semn că și acolo mă tăiasem.

Câteodată solul era plin de crengi sau trunchiuri căzute, altădată era moale, acoperit de frunze căzute, și trebuia să am grijă când pășeam ca să nu îmi sucesc glezna în vreo groapă sau alunecând, pentru că acest lucru ar

fi fost letal. În unele zone, coroanele copacilor se împreunau în așa fel încât lumina nu reușea să pătrundă printe ele, formând zone de clarobscururi înfricoșătoare; sau formau etaje de lumini de diferite nuanțe potrivit înălțimii. Prin acele zone trecem cu frică pentru că aveam impresia că sunt atacat întruna de fantome, care de fapt erau crengile mai înalte a copacilor mișcându-se din cauza probabilului vânt prezent în acoperișul verde al pădurii și care producea un constant urlet înspăimântător. Câteodată, pădurea era atât de deasă încât trebuia să fac un ocol pentru a putea avansa. Niciodată nu mi-am imaginat atâtea tipuri de plante împreună. Eu nu înțelegeam plăcerea savanților de a se plimba prin pădure; dimpotrivă, deabia așteptam să ies din acel loc. În plus, cum în general făceam mult zgomot, aveam inima cât un purice știind că, dacă cineva mă urmărește, i-ar fi fost foarte ușor să mă găsească.

La fel ca pe timpul nopții, auzeam un sunet constant din toate direcțiile. Nu era același sunet, dar se auzea și zumzăitul insectelor, cântece ciudate de păsări în coroana copacilor și câteva urlete care presupuneam că sunt ale maimuțelor sau ceva de genul. Dar măcar nu se auzeau răgetele neliniștitoare care probabil erau ale unui vânător nocturn; cel puțin așa speram eu. Nu puteam să văd multe animale, dar puteam să le simt prezența.

M-am uitat la ceas. Era zece dimineăta. Mergeam de o oră și nu mai puteam. Genunchiul începuse să trimită semnale de înștiințare. Îl simțeam puțin umflat. Avusesem probleme de mai multe ori cu ligamentele pe care a trebuit să le pun la locul lor cu mâna masând ușor dar cu forță. M-am așezat pe jos pentru a mă odihni puțin, rezemat de trunchiul unui copac foarte înalt și mi-am frecționat genunchiul cu mâna. Căldura mi-a oferit puțină ușurare. Eram într-o zonă cât de cât mai luminoasă. După ceva timp de stat jos, am văzut pe creanga unui copac din fața mea o pasăre asemănătoare cu un papagal. Avea penajul albăstrui mat și o unică nuanță de culoare: roșul cozii. Avea o aureolă albă în jurul ochilor, ciocul negru și scotea sunete aproape umane⁷. Rotea capul aproape în toate direcțiile fără să miște restul corpului, amintindu-mi de fata exorcistului. S-a apropiat legănându-se pe fructul unui copac și a început să-l ciugulească. Fructul avea culoarea roșu-

portocalie, era de mărimea unei mâini și avea o formă asemănătoare cu cea a dovleacului.

- Sunt sigur că tu știi unde ești, mi-am zis, sunt sigur că așa este.

M-am odihnit aproape jumătate de oră, după care am început să merg din nou. De fiecare dată când mă aflam la marginea unei poieni și trebuia să urmez din nou așa zisa direcție corectă, eram mai convins de faptul că, probabil, mă puteam învârti ani întregi fără să-mi dau seama. Totul mi se părea la fel și soarele nu mai îmi era de ajutor. Mă uitam la ce înălțime era, comparam cu ora ceasului și îmi dădeam seama că nu știam ce fac. Am continuat cu același ritm toată dimineața: mergeam o oră și mă odihneam puțin. Când făceam câte o pauză, citeam cartea cu fraze în swahili sau cea de călătorii în speranța de a-mi alunga gândurile întunecate și crezând că, aceste cărți, mi-ar fi fost de folos dacă m-aș fi întâlnit cu cineva pe acolo. Îmi era din ce în ce mai greu să mă ridic și să continui drumul. Șchiopătam din cauza genunchiului și pe la două după-amiaza am căzut mort de oboselă.

Toată vina era a mea; eu îi adusesem pe prietenii mei în infernul ăsta; din cauza mea au murit. Dacă îi ascultam, acum am fi fost în drum spre casă din Italia cu multe poze din Veneția și vreo vedere din Toscana. Vina mea, era numai vina mea.

Muream de sete și stomacul meu răcnea încontinuu. Eram într-o dilemă: era mai bine să mănânc copios pentru a-mi recupera forțele sau să mănânc puțin și să mai păstrez ceva din puțină mâncare pe care o mai aveam riscând să mi se întâmple ceva? Din câte știam eu, era ușor să obții mâncare și apă în pădure, așa credeam eu pe atunci. Îmi era foarte foame așa că m-am decis să beau una din cutiile de suc pe care le aveam și să mănânc biscuiții mușcați, suflând ca să îndepărtiez furnicile, și sandvișul. Am atenuat puțin apetitul perseverent. Am păstrat gutuiile crezând că nu or să se strice prea repede. Apoi, fiind foarte obosit și neputând dormi noaptea trecută, am adormit.

Când m-am trezit am auzit un sâsâit foarte aproape de mine. Cred că era un șarpe undeva în jurul meu. Am încercat să stau nemișcat și să ciulesc urechea ca să descopăr unde era. Frica îmi provoca dureri de stomac și îmi era greu să respir. Acum ceva timp, văzusem un documentar despre unii șerpi numiți “șerpîi celor trei pași” care, dacă te mușcau, mai aveai timp să faci doar trei pași după care mureai. Până la urmă nu ar fi fost atât de grav luând în considerare situația în care mă aflam, dar dacă mă mușca sufeream în agonie ore întregi, pierzând controlul treptat, înnebunind... îmi era atât de frică de suferință, eram atât de îngrozit de durere. Dacă era să mor, vroiam să fie rapid. Aproape că îmi doream acest lucru ca să scap de situația în care eram. Meritam să mor. Mi se părea că sâsâitul se apropia din ce în ce mai mult. Puteam să aud zgomotul frunzelor în drumul lui. Venea spre mine, eram sigur. Aproape că puteam să simt cum aluneca pe corpul meu, urcând pe picior în direcția gâtului; se apropia și urma să mă muște. Am închis ochii pentru un moment și am respirat profund în încercarea de a mă calma. Am deschis din nou ochii și, fără să mă mișc nici măcar un centimetru, priveam în toate direcțiile încercând să-l găsesc. În sfârșit l-am putut vedea. Era încolăcit în jurul unei crengi, la trei metri în dreapta mea, la aproximativ doi metri înălțime. Mișca doar capul dintr-o parte în alta ca și cum ar supraveghea ceva. Avea culoarea verde cu un ton subtil de albastru, puțin galben pe coaste, cu coada lungă de puțin mai mult de un metru, și corpul subțire ca și turtit în părți, aproape invizibil printre frunze⁸. Când s-a mișcat pe creangă am putut să observ că avea abdomenul alburui.

Am mai stat ceva timp nemișcat ascultând sunetele din jur, până când m-am convins că auzisem doar șarpele și că celălalte sunete fuseseră fructul imaginației mele. M-am ridicat încet privind foarte atent solul în căutarea unui alt șarpe, dar acela era singurul. Cel puțin, acela era singurul pe care îl puteam vedea. La început, m-am gândit să fac un ocol și să mă îndepărtez del el, dar după aceea mi-am amintit că, din câte auzisem, carnea de șarpe ar avea un gust ca de pui, un gust foarte bun. Cel puțin așa ziceau bunicii în formă de glumă cu privire la Războiul Civil și la foamea care au suportat-o. Mi s-a părut o bună oportunitate de a obține mâncare și, în plus, era bună la gust, și mai bine. Am căutat un băț lung cu vârful în formă de ‘V’ ca să încerc să-i prind capul. Am scos și briceagul din buzunar, l-am deschis și l-

am pus la centura panalonilor scurți. Am găsit pe jos o ramură potrivită și i-am dat formă decupând unul din capete în formă de "v"; toate acestea fără să-mi iau ochii de la șarpe. Procesul de preparare mi s-a părut interminabil și m-a epuizat la extrem, chiar dacă, de fapt, nu însemna multă muncă fizică.

Când am fost pregătit, m-am apropiat silențios de șarpe. Părea că nu-și dăduse seama sau mă ignora, cert este că nu m-a băgat în seamă. Când am ajuns la jumătate de metru de el, l-am lovit cu bățul în cap cu toată puterea. După prima lovitură a rămas suspendat și când l-am lovit încă de două ori a căzut. Apoi i-am prins capul cu partea bățului bifurcată și am apăsat în jos cu putere. Șarpele se mișca încontinuu, sâsâind, iar eu eram speriat de moarte. Dacă îl eliberam ca să îl lovesc cu bățul m-ar fi putut ataca; cealaltă opțiune ar fi fost să mă apropiu și să-i înfig briceagul. Prinzând curaj, m-am apropiat și i-am călcat coada cu putere încercând să-l țin nemișcat. M-am aplecat și i-am înfipt briceagul chiar sub cap. Și așa continua să se agite, așa că am scos briceagul și am început să-i tai gâtul până când i-am îndepărtat capul de restul corpului. Apoi, am dat un salt în spate crezând ca un ignorant că m-ar mai fi putut ataca. Coada continua să se miște, scuipând sânge de unde înainte era capul. L-am lovit de câteva ori cu bățul, dar degeaba, așa că am decis să-l las în pace o vreme. După mai puțin de jumătate de minut a început să înceteze treptat până când nu s-a mai mișcat deloc. L-am atins de câteva ori cu bățul dar nu se mișca. Cu siguranță era mort. În sfârșit am reușit să respir liniștit.

Prima mea victorie în pădure. Omul a dominat bestia. Eram foarte entuziasmat; pentru o clipă toate problemele se topiseră la fel ca și zahărul într-un pahar cu lapte cald. Acum știam că o să supraviețuiesc și o să ies de aici. Eram un adevărat aventurier, un supraviețuitor înnăscut. Nimic nu mă putea împiedica să găsesc ieșirea din acel labirint verde și să mă întorc acasă, la casa mea. Fusesem provocat de Mama Natură și îmi demonstrasem valoarea, capacitatea de adaptare și de supraviețuire. Acum știam: eu eram învingătorul acestei lupte nedrepte încontra mea și încontra elementelor adverse.

Am apucat șarpele și l-am tăiat în jumătate cu briceagul, scoțându-i mațele cum am putut eu mai bine, cu multă scârbă. L-am apucat de un capăt și m-am învârtit cu viteză în timp ce mațele zburau în toate direcțiile. Apoi m-am gândit că ceea ce făceam era încontra planului meu de a fi discret și de a nu atrage atenția, dar deja erau resturi de șarpe peste tot și nu aveam deloc chef să le adun. Am terminat de curățat șarpele cu briceagul încercând să nu vomit... era scârbos. După care l-am jupuit. Când era gata mi-am dat seama de o problemă. Nu puteam să aprind focul ca să-l gătesc pentru că aș da semne că exist și unde sunt, așa că trebuia să îl mănânc crud. Am privit carnea sângerândă cu greață. Am tăiat o bucată mare și am băgat-o în gură. Dacă animalele mâncau carne crudă, și eu puteam. Am mestecat de câteva ori și am scuipat tot. Era dezgustătoare! Avea o consistență ca cea a plasticului, ca și când aș fi încercat să mănânc o păpușa a surorilor mele sau un cartilaj pe jumătate descompus. Mereu mi-a plăcut carnea bine prăjită, nu am putut niciodată să o mănânc mai neprăjită, să o mănânc crudă era imposibil. Dintotdeauna m-au dezgustat lucrurile cu o consistență ca acea carne: pielea de pui neprăjită bine, slănină, piftia...

Am adunat toate resturile șarpelui și mâncării mele și le-am îngropat. Apoi am pus câteva frunze deasupra ca să le acopăr mai bine. Pentru ce îmi folosește să obțin mâncare dacă nu o pot mânca? Să-mi asum riscul de a mă mușca un șarpe, pentru ce? În plus, aveam problema apei. Trebuia să găsesc ceva pentru că îmi era foarte sete și mai aveam doar două cutii de suc. Am căzut la pământ, transpirat din cauza efortului depus în timpul capturării șarpelui. Înfrânt, am băut una din cutiile de suc și am aruncat cutia. Să mă găsească, de fapt eram bine să mor împușcat decât de foame, te chinui mai puțin. În plus, împrăștiisem mațe de șarpe într-un cerc de doi metrii. Adio triumfătorului, adio supraviețuitorului înăscut, bună ratatule care urma să mori într-o grădină sălbatică. Îmi meritam soarta, așa că nu puteam să mă plâng. Îmi omorâsem prietenii cei mai buni. În orice caz, știam că văzusem ceva la televizor despre apa în pădure, îmi amintesc că ar fi ușor de găsit într-un loc, de o formă în concret, dar nu-mi aminteam unde.

Pentru o vreme, nu am ținut cont cât timp, am stat acolo așezat pe jos, cu brațele rezemate de genunchi și cu capul aplecat, fără să mă gândesc la nimic, lăsându-mă purtat de timp. Resemnare, conformism, abandon,

renunțarea la viață. Accidentul aerian cu moartea lui Alex, ciuruirea lui Juan, extazul situației cu șarpele și decepția ulterioară, oboseala, somnul... prea multe lucruri în douăzeci și patru de ore, prea multe sentimente intense. De ce a trebuit să fie atât de prost Juan și să încerce să fugă? De ce m-a lăsat singur? Măcar eram împreună și totul ar fi fost altfel; dar nu, a trebuit să încerce să fugă așa... așa de.... Vroiam să mă întorc acasă, să închid ochii și deschizându-i să mă aflu în patul meu; să fi fost totul un coșmar mai real decât de obicei, un vis urât ca oricare altul, o anecdotă pe care aș povesti-o într-o după-amiază la întâlnirea cu iubita și cu pritenii mei. Am început să plâng dar aproape că nici nu cădeau lacrimi din ochii mei.

Pierdut, descurajat, dezamăgit și slăbit de oboseală și somn. Nu știam ce să fac. Până la urmă, dintr-un simplu proces inconștient am îngropat cutia de suc pe care o aruncasem și m-am ridicat pentru a-mi continua drumul, acum cu un ritm mult mai liniștit, lăsându-mă purtat, aproape târându-mi picioarele. Am mers și m-am oprit în mod intermitent până s-a făcut ora opt seara. Opririle erau din ce în ce mai lungi, iar mersul din ce în ce mai scurt. Foloseam bățul cu care am prins șarpele pe post de cârjă pentru a mă sprijinii, reducând presiunea de pe genunchiul rănit, deși în acele momente nici nu mai simțeam picioarele. Mergeam fără niciun rost, nici măcar nu încercam să-mi plănuiesc direcția, până la urmă nici nu știam sigur cum și îmi era aproape indiferent. De ce a trebuit să-i conving să vină aici, de ce? Nu-mi răspundea nimeni niciodată, mereu îmi răspundeam eu însumi. Uite unde am sfârșit din cauza dorinței mele de a controla tot, de a decide tot. Juan, prostule, de ce te-ai apucat să fugi așa, împingându-te singur spre moarte? Era vina ta; eu nu am avut nimic de-a face. Vina ta. A ta.

Când nu am mai putut suporta, am mâncat una din conservele de gutui și am băut singura cutie de suc pe care o mai aveam, ascunzând toate resturile, inclusiv una din cele două păături pe care le aveam. Pentru ce îmi trebuiau două? Cu cât mai puțină greutate cu atât mai bine. În plus, îmi era foarte cald cu ele și când duceam rucsacul parcă îmi prăjeau spatele. Aveam tricoul mereu lipit de spate din cauza transpirației producându-mi o senzație incomodă. Începusem să simt și o senzație de amețală, probabil datorată deshidratării cauzată de lipsa apei. Nu mă surprindea; se presupunea că sucurile ameliorau setea pentru un moment, dar nu hidratau prea mult.

Efectul yoyo îi zicea un coleg de-al meu de la școală; din cauza zahărului zicea.

Se lăsa noaptea și nu aveam chef să mai dorm atât de incomod într-un copac așa că am căutat un loc puțin acoperit și cu pământul uscat; am fabricat o saltea din frunze și ramuri verzi, m-am ghemuit și m-am acoperit cât am putut cu mica pătură, am folosit rucsacul pe post de pernă și am adormit. Trecuse prima mea zi în pădure și deja eram saturat; mă dădusem bătut și îmi doream să ia sfârșit această situație în orice fel.

ZIUA 3

DESPRE CUM ÎNCEP AFECȚIUNILE MELE

Ceva mă ataca; simțeam cum mă înțepa pe tot corpul. M-am ridicat dintr-o săritură și am început să țip. Mi-am privit mâinile și erau acoperite de furnici roșii cu capul foarte mare. Aveam tot corpul acoperit de aceste furnici. Mă înțepau încontinuu, peste tot. Mi-am dat jos hainele, aproape că le-am jupuit de pe mine, și am început să mă scutur pe corp cu mâinile, să sar, să mă agit, să mă zvârcolesc ca și coada unei șopârle, țipând și gemând de durere. Unele îmi intrau în gură și trebuia să scuip mereu, pe aletele le simțeam în nas, în urechi, peste tot. Era ca și cum un stol întreg de albine s-ar fi hotărât să mă atace deodată. Puțin câte puțin am reușit să scap de furnici, dar mi-a luat în jur de zece minute până când mi-am dat seama că nu mai umbla niciuna pe corpul meu. Unde stătusem eu trecea un șir interminabil de furnici⁹. Aveam tot corpul plin de lovituri de la încercările de a scutura furnicile și eram plin de puncte și mai roșii din cauza înțepăturilor de la nenorocitele alea de furnici. Aveam o oribilă mâncărime pe tot corpul și nu știam de unde să încep să mă scarpin. Deși nu mai era niciuna pe mine, din când în când mi se părea că simt ceva mișcându-se și începeam din nou să mă agit.

Când am reușit să-mi domin cât de cât mânia și frustrarea, am apucat rucsacul și am scuturat toate furnicile de pe el, la fel și de pe pătură și de pe hainele pe care le împăștiasem pe jos. Mi-am pus doar papucii și restul le-am băgat în rucsac. Am luat niște pietre și ramuri și le-am aruncat către ordonatul șir de furnici în timp ce le înjuram. Am pierdut controlul pentru un moment, furia m-a invadat. Da, furnicile erau vinovate pentru tot; trebuia să le extermin pe toate. Din cauza lor am ajuns în situația asta stupidă și urmau să plătească pentru asta. Le-am călcat de nenumărate ori furios, frenetic, ca și posedat de o dorință de distrugere de neoprit. Unele mi se urcau pe picioare înțepându-mă din nou, dar nu mai simțeam nimic, durerea dispăruse pentru un moment. Un singuratic gând: să omor toate furnicile. Călcam, loveam tot ce era pe jos și striveam cu palmele pe cele

care erau pe mine, zdrobindu-le pe picioare, pe mâini sau pe piept. Timp de câteva minute, ăsta era singurul meu război, singura mea lume: tropăituri, lovituri cu mâna, țipăte de furie, de frustrare acumulată în timp. Un Gulliver furios distrugând lumea Lilliputului. Apoi m-am îndepărtat câțiva pași, m-am prăbușit la pământ și am stat acolo abandonat de soartă, orb față de tot din jurul meu, ignorant cu orice altceva decât necunoscutul, golul interior. Până la urmă am reacționat. Pe timpul nopții, mi se păruse că auzeam murmurul unui curs de apă de aproape, așa că m-am dus să-l caut, gol, neatent, tremurând, cu mâncărimi pe tot corpul, cu cârja în mână și rucsacul pe umăr. În spatele meu o cantitate vastă de furnici strivite și multe altele agitându-se în jur în dansul lor tipic de o nebunie dezorganizată.

Într-adevăr, auzul nu mă înșelase. Un râu de vreo cinci metrii lățime își făcea drum prin pădurea din fața mea. Primul impuls a fost să mă descalt și să mă arunc în apă, dar mi-am amintit ceva despre lipitori și mai întâi am examinat apa de la mal cu mare grijă, prudența câștigând pentru un moment în fața disperării. Mă înfiora ideea că una s-ar fi putut lipi de corpul meu, agățată, bându-mi sângele. Când am atins apa cu mâna am observat că era atât de rece încât nu aș fi putut să o suport. Nu văzusem nimic, doar câțiva mici și frumoși pești colorați, unii mai colorați ca alții, care erau prea mici pentru a servi de mâncare și prea frumoși pentru a-i omorî. Aveau corpul lunguiet și turtit, coada împărțită în trei iar partea din mijloc asemănătoare cu penele păsărilor, ochii erau mari în proporție cu capul, erau de culoarea albastru curcubeu, dar când razele soarelui se reflectau pe corpul lor o varietate incredibilă de albastru și violet se amesteca printre solzi¹⁰. Am căutat ceva asemănător pirahniei sau vreun crocodil dar nu am găsit nimic. Așa că m-am decis să fac o baie după ce am băut puțină apă.

Am intrat puțin în apă, inspecționând cu cârja duritatea solului, cu papucii în picioare, pentru că-mi era frică să nu mă înțep sau să mă muște vreo gânganie. La început am simțit fiori din cauza diferenței de temperatură din apă și de afară, dar m-am obișnuit repede. În jurul meu zburau câteva libelule foarte viu colorate, cu formele lor lunguiete și zborul lor rapid și precis; erau și multe alte insecte zburătoare dar și altele alergând de colo colo pe suprafața apei ca și când ar fi fost un patinoar.

Când mi-a ajuns apa la genunchi m-am oprit și m-am udat cu mâinile pe tot corpul. Efectul răcoritor al apei pe înfinitele înțepături ale furnicilor, pe nenumăratele zgârieturi și pe genunchiul inflammat mi-a produs o senzație de ușurare de nedescris. Faptul că am putut să stau o perioadă în apă, uitând de tot, bucurându-mă de fiecare secundă, m-a adus într-o stare de relaxare profundă. Am închis ochii și mi-am cufundat capul în apă, ținându-mi respirația cât am putut de mult. Am simțit cum răcoarea îmi învăluia pielea, înconjurând-o și mângâind-o ușor. Pentru câteva secunde, toate probleme și îngrijorările dispăruse. Am și băut înghițituri mari de apă, până m-am simțit complet sătul. Când am ieșit din apă, eram decis să supraviețuiesc cu orice preț; dorința de a trăi prinsese forță, starea mea de spirit era dispusă să lupte.

Am auzit un zgomot într-un copac din apropiere și m-am ascuns repede în desiș. M-au găsit, gol și nepregătit. Urmau să mă omoare sigur, să mă ucidă fără milă, să mă sacrifice ca pe un josnic animal. Nu vroiam să mor, nu aș fi putut să-i derutez?, nu meritam puțină liniște?, nu suferisem destul cu furnicile? M-au chinuit încă o dată imaginile cu Juan împușcat de rebeli, corpul lipsit de viață al lui Alex așezat pe scaun în avion după accident cu sânge pe frunte. M-am imaginat sângerând din cauza găurilor produse de împușcăturile rebelilor, căzut la pământ la baza unui copac mare, ei râzând și eu în agonie. Durerea... Am căutat cu privirea printre frunzele copacilor și până la urmă am descoperit de unde venea zgomotul: o maimuță de vreo cincizeci de centimetri înălțime, cu coada la fel de lungă, fața albăstruie, pe ambele părți între ochi și ureche o dungă de păr închis la culoare, o dungă transversală deschisă la culoare pe ochi, mare parte a corpului maro gălbui și gâtul, pieptul și abdomenul albe¹¹. Poate nu era dat să mor în acea zi. Puțin câte puțin au apărut mai multe și s-au adunat cinci, sărind din creangă în creangă și scoțând țipete ascuțite. Probabil se jucau sau ceva de genul, se cățărau pe o creangă și o fluturau cu energie în timp ce țipau. Poate erau în perioada împerechierii, nu știam, dar spectacolul era grandios. Inima-mi a început puțin câte puțin să bată normal. Ultimul lucru care l-am văzut a fost pe una din maimuțe luând ceva de pe jos care din depărtare mi se părea o scolopendă și mâncând-o.

Pe celălalt țărm al râului a apărut altă maimuță cu o formă asemănătoare dar cu alte culori. Aceasta avea fața neagră, perciuni și barbă albă care se extindea pe piept și o parte din brațe. Culoarea ei era mai negricioasă și avea o pată triunghiulară roșie spre portocaliu pe spinare. Era mai mare decât celălalte și mult mai robustă¹². A băut puțină apă ajutându-se cu mâinile și a dispărut. Am stat puțin privind cum se jucau și săreau. Era o experiență unică pe care nu credeam că aş putea să o trăiesc vreodată. Mi-am amintit din nou de cei doi prieteni ai mei morți și de cât s-ar bucura să vadă și ei asta, mai ales veselul Alex, mereu curios în toate privințele. Acum cu cine urma să vorbesc despre momentele acestea, cu cine urma să le împart? Nu era nimeni care să le trăiască alături de mine, care să le înțeleagă. Nu!, nu trebuia să mă gândesc la așa ceva, nu mă ajuta să merg mai departe și acum trebuia să adun cât mai multă energie posibilă pentru a supraviețui. Singurul meu obiectiv era să ies din pădurea asta nenorocită. Să scap din infernul ăsta verde.

Mi-am dat papucii jos, i-am stors puțin de apă și i-am agățat de vârful unor ramuri pentru a se usca. După care am luat sticla de apă și am căutat un loc unde apa curgea mai rapid pentru a o umple. Citisem undeva că era mai rău să o folosești pe cea dintr-un loc cu apă stătătoare pentru că era mai probabil să nu fie curată sau să aibă vreun gândac. Bineînțeles, puteam să-mi fi amintit înainte să beau. Continua să mă mănânce tot corpul, deși mai puțin decât înainte. Simțeam junghiuri în coapsă și, când m-am uitat să văd dacă am vreo lovitură, am văzut o lipitoare lipită de piciorul meu pentru a-mi bea sângele. Era ca un fel de melc, poate mai subțire. La început m-am speriat, apoi am reacționat și m-am gândit cum să o îndepărtez. Dacă îmi aduceam aminte bine, lipitorile se dădeau jos arzându-le. Am scos bricheta și i-am dat cu flacăra până s-a ghemuit. Am profitat de moment și am dezlipit-o cu briceagul. În locul ei aveam acum o pată roșie, o picătură de sânge se scurgea pe margine. Am ars vârful briceagului cu bricheta și mi-am cauterizat cu grijă rana. Habar nu aveam dacă lipitorile puteau să infecteze rana pe care o făceau sau nu și preferam să nu mă risc. M-a durut atât de tare încât a trebuit să fac mari eforturi pentru a nu țipa din toate puterile. Mi-am examinat tot corpul în căutarea alteia, dar aceea era singura. Acum aveam pe picior gravată la foc forma vârfului de la briceag. Urma să mi se formeze o bășică urâtă. Poate nu ar fi trebuit să fac așa o prostie.

Lenea a pus stăpânire pe corpul meu și m-am decis să-mi iau dimineața liberă. Atâtea emoții una după alta oboseau; eram distrus și îmi simțeam corpul foarte greu. Am căutat un loc cu umbră și, când m-am uscat, m-am îmbrăcat și tricoul din rucsac pe care îl cumpărasem ca amintire din Namibia, l-am folosit pentru a-mi acoperi capul și fața, ca să evit multitudinea de insecte enervante care acopereau țărmul. Înainte să mă întind, am observat un arbust aproape de mine. Văzusem mulți ca acesta, cu fructe frumoase de culoarea carminului, cu mici semințe albastri¹³. Oare aș putea să mănânc așa ceva? Am strivit câteva furnici confuze pe care nu reușisem să le scutur de pe haine. Am închis ochii și m-am lăsat purtat de o stare de somnolență, oboseală, iar căldura și umiditatea se așterneau cu greutate asupra mușchilor și voinței.

O împușcătură, după care o rafală a unei arme automate, mai multe împușcături. M-am ridicat dintr-o săritură. Se auzeau pe celălalt țărm al râului, deși din depărtare. Acum chiar că nu era imaginația mea, urmau să mă găsească în orice moment. Brusc am conștientizat din nou că situația în care mă aflam nu-mi permitea să mă relaxez; a nu avea toate simțurile într-o alertă permanentă însemna o pieire sigură.

Am strâns repede toate lucrurile, am băgat tricoul în rucsac, mi-am pus șosetele și papucii și am luat bățul. Mai erau încă ude, dar în acel moment nu aveam timp să observ acele detalii. Am decis că cel mai bun drum pentru a ajunge undeva era să continui pe albia râului, dar totuși mi se părea foarte periculos să merg pe marginea râului, așa că am intrat în pădure din nou pentru a încerca să trec neobservat printre frunziș și să merg patru sau cinci metrii în paralel cu râul. Era o lume închisă în care, privind în orice direcție, nu găseai altceva decât un zid verde fără de nepătruns și fără ieșire. Vedeam cel mult trei sau patru metrii în fața mea. Curând am lăsat râul în urmă și, din nou, eram pe un drum spre nicăieri.

Am mers într-un ritm câteodată mai repede și altădată mai încet toată după-amiaza cu puține momente de odihnă. Doar cele necesare pentru a-mi

recăpăta respirația și a încerca să ascult dacă se mai aud din nou împușcături. A trebuit să suport sunetul permanent al pașilor mei asemănător cu cel produs când calci într-o baltă și sporadici cârcei la gamba piciorului. Frunzișului se îndesa din când în când, cufundând în umbră unele locuri. Erau țăntări pe peste tot care mă hărțuiau într-o luptă fără sfârșit. Câteodată îmi aminteau de avioanele kamikaze japoneze din Al Doilea Război Mondial, care se aruncau asupra țintei fără să le pese de propriile vieți. Țăntări erau la fel; se aruncau asupra corpului meu încontinuu fără să-i intereseze prăbușirile provocate de loviturile mâinilor folosite pe post de apărare aeriană. Unii erau atât de mari încât păreau mai degrabă bombardieri uriași decât avioane de vânătoare. Simpla lor prezență producea teamă inamicului. Când vedeam că se apropie mă încordam imediat, pregătit să-i evit. Mereu era unul căruia îi era foame și aveam nenumărate înțepături pe brațe și pe picioare, în locurile în care hainele nu îmi acopereau corpul. Câteva erau chiar peste înțepăturile produse de furnici când m-am trezit. Era o luptă pierdută înainte să înceapă, o luptă banală, zadarnică, inutilă, pentru că ei nu se sfârșeau și eu eram din ce în ce mai obosit. Mă deranjau atât de tare încât am decis să-mi acopăr părțile descoperite cu pământ umed, formând o barieră de nepătruns pentru ei. Acea idee fugară m-a salvat. Era incomod să mă mișc, mai ales când se usca, dar mai rele erau atacurile continue. Datorită acestui truc am putut uita pentru o vreme de insectele implacabile și, chiar dacă nu am ieșit victorios, am câștigat un moment de răgaz. În plus, am obținut surprinzătorul efect de a nu mai avea mâncărimi în locurile pe unde trecuseră furnicile. În sfârșit puțin noroc.

Nu încetam să observ totul în jurul meu, aveam permanenta impresie că cineva mă urmărește, că eram din ce în ce mai încolțit într-o pădure fără limite. Mi se părea că aud chiar pași și voci în spatele meu sau că văd fețe trecătoare de gherile privindu-mă cu ferocitate de printre copaci, supravegându-mă în mod constant. Adevărul este că nu am reușit să văd pe niciunul clar, nu am putut vedea nici măcar o urmă a prezenței lor prin zonă. Aveam impresia că arborii se îndoiau asupra mea, capturându-mă din ce în ce mai mult într-o celulă de lemn viu. Nu știam dacă o luasem razna sau ce se întâmpla, dar trebuia să reușesc să mă calmez pentru a putea supraviețui în această pădure necunoscută și mortală.

În această dementă rătăcire, am dat peste un spectacol înfricoșător. Ceea ce părea o familie de primat, de mărimea unui cimpanzeu sau asemănător, zăceau într-o poiană fără mâini, labe și fără capete în mijlocul unei băltoace de sânge uscat și înconjurată de o mulțime de muște și tot tipul de insecte și animale necrofage. Duhoarea care venea de la ele era insuportabilă și nu am putut să evit voma care urcase imediat pe gât. Am prins curaj și m-am uitat din nou. Două păreau adulte și una mai mică. Nu părea să fie niciun pui printre ele, nu știam dacă nu este niciunul pentru că l-au capturat, pentru că nu aveau pui sau pentru că l-au luat pentru al vinde pe piața neagră. Știam că anumite părți ale animalelor se vindeau foarte bine pe post de afrodisiace în țările asiatice: coarne de rinocer, oase de tigru și lucruri de genul ăsta. Poate era vorba de așa ceva. Am decis să mă îndepărtez cât mai repede posibil de acel loc blestemat. Această descoperire nu numai că a demonstrat din nou cruzimea umană, dar m-a și făcut să-mi dau seama că umblam prin zone frecventate de braconieri, mai mult ca sigur puțin prietenoși cu străinii.

Eram prea afectat de tot ce se întâmpla. La un moment dat am simțit un puternic cârcel la gamba piciorului drept care m-a făcut să mă opresc ca să-l întind în timp ce strângeam cu forță din dinți din cauza durerii și mă zvârcoleam pe jos. A trebuit să stau jos o lungă perioadă de timp înainte să mă pot mișca din nou și m-a deranjat încontinuu tot restul zilei. De multe ori am crezut că se întorcea cârcelul și a trebuit să mă opresc ca să-mi întind piciorul. La începutul serii eram complet epuizat și nu avansasem prea mult datorită ritmului lent cu care eram obligat să merg. Mai presus de toate picioarele erau epuizate de atâta mers, genunchiul și gamba mă dureau și aveam labele picioarelor ca și adormite. Privind dintr-un punct de vedere pozitiv, dacă scăpam de situația asta aș fi scăpat de începutul de burtă care se iveau din cauza berii. Tot era ceva. Nu puteam să-mi pierd simțul umorului, m-ar fi putut salva. Era singurul lucru pe care îl mai aveam, simțul umorului și pofta de viață. Elena, aș face orice pentru o îmbrățișare a ta, pentru zâmbetul tău! Sau pentru o farfurie din mâncarea aceea delicioasă pe care o preparai!

M-am așezat pe un trunchi căzut și am mâncat toate gutuile pe care le mai aveam și am băut o înghișitură mare de apă. Mai aveam doar vreun sfert din sticlă și nimic de mâncare. A treia noapte urma să o petrec iar într-un copac; după experiența cu furnicile nu credeam că aș fi putut dormi, având în vedere că furnicile sunt și pe jos și în copaci, dar nu aveam deloc chef să mă prindă dormind ticăloșii cu arme. Ca și în prima noapte, am căutat un copac potrivit și, când l-am găsit, am urcat pe ramura aleasă ajutat de o liană. Când am atins liana mi-am retras repede mâna deoarece am simțit o înțepătură acută. Liana avea spini. Mi-am frecat palma rănită și am căutat alt copac în care să mă urc. Când l-am găsit, m-am cățarat cu grijă și m-am pregătit să petrec încă o noapte în acel Infern. Mi-am dat jos papucii și șosetele și m-am rugat să se usuce până dimineată, chiar dacă nu prea credeam că o să fie așa pentru că aerul era aproape mereu umed. Aveam labele picioarelor încrețite și de culoarea verde-maroniu deschis. Mi le-am uscat cum am putut, dar senzația de neplăcere a persistat oricum. Am încercat să mă încălzesc, dar nu am putut sub nicio formă, nici măcar cu pătura sau frecționându-mi corpul. Mă deranjau fără încetare înțepăturile țânțarilor și ale furnicilor, dar nu puteam să fac nimic. Singurul moment în care acele senzații neplăcute se calmau era când îmi puneam noroi umed pe tot corpul pentru a evita înțepăturile: în acel moment mâncărimea constantă se schimba într-o senzație liniștitoare pe care nu aș ști cum să o descriu. Simțeam o durere constantă în picioare și în spate. Aveam brațul drept adormit din cauza epuizării după o zi întregă de lovituri cu bățul.

Eram atât de epuizat încât am adormit imediat. Ultimul meu gând a fost speranța că de dimineată o să găsesc un mic dejun cu o ceașcă mare de lapte cu miere și câteva felii de pâine prăjită cu mult unt și marmeladă de căpșuni sau de mure.

ZIUA 4

DESPRE CUM TREC PRINTR-O FURTUNĂ TROPICALĂ

Un zgomot foarte aproape de mine m-a trezit și aproape că am căzut de frică; Acum chiar că s-a întâmplat. M-au găsit, eram terminat. Atât efort în van, le-am permis să mă prindă nepregătit, neatent și acum urma să plătesc scump. M-am prins cu forță de ramură și am privit îngrozit în toate direcțiile căutând rebelii, țipând: nu mă împușcați, nu mă împușcați! dar nu am văzut nimic. Dacă erau ei, m-ar fi împușcat sau măcar m-ar fi obligat să cobor din copac, așa că era o alarmă falsă. Cine știe ce animal a trecut pe aolo, eram puțin obsedat.

– Nu pot să mă trezesc măcar o zi în liniște? am mormăit cu voce tare. Nu puteți să mă lăsați în pace puțin?

Până la urmă nu conta. Am coborât și m-am întins căscând îndelung. Dormisem o grămadă de ore fără oprire, dar mă durea spatele îngrozitor. În plus, când m-am trezit bine am simțit din nou mâncărimi neîncetate pe picioare și pe brațe, acolo unde mă mușcaseră furnicile și țânțarii. Dormitul pe o ramură nu cred că era prea bun pentru corp, dar câteodată era mai bine decât pe jos, unde eram la dispoziția oricărei persoane sau oricărui animal care trecea pe acolo. M-am uitat atent la picioare și la brațe și am văzut că unele răni, în special zgârieturile plantelor, erau infectate. Asta îmi mai lipsea. Am auzit un sunet tot mai puternic care s-a dovedit a fi stomacul meu. Îmi era foarte foame și nu mai aveam nimic de mâncare. Prioritatea mea pentru acea zi era să găsesc mâncare având în vedere că apa nu era o problemă pentru că găsisem iar râul. Mi-ar fi plăcut să fi fost lângă mine înțeleptul de Alex ca să ascult sfaturile lui mereu bine gândite și înțelepte. Dar eram singur, Alex mort, Juan mort și eu singur. Din vina mea, totul din vina mea.

M-am apropiat de râu ca să mă spăl pe față și să beau apă. Am umplut și sticla. Am băut atâta apă încât mă săturasem de moment, dar nu urma să dureze mult. M-am așezat pe o piatră și am început să mă gândesc cum să obțin mâncare. În timp ce încercam să găesc o soluție, am observat un copac lângă mine care mi-a amintit ceva. M-am uitat la el atent. Știam că-mi scăpa ceva, era acea senzație când un cuvânt îți stă pe vârful limbii și nu ști ce este. Atunci mi-am adus aminte. Acela era același copac în care văzusem tipul ăla de papagal mâncându-i fructele. Atunci mi s-a aprins un beculeț, în sfârșit ideea a rupt marginile uitării, necesitatea mi-a trezit mintea. Dacă animalele mâncau acele fructe, era probabil să le pot mânca și eu. Citisem că unele animale aveau un metabolism care le permitea să digere fructe otrăvitoare, dar majoritatea fructelor pe care le mâncau trebuia să fie comestibile și pentru mine, mai ales dacă le mânca o maimuță, animalul de acolo cel mai asemănătoare cu omul.

M-am ridicat și m-am dus la copac. Apoi, m-am cățărat printre crengi și am luat două sau trei fructe care mi se păreau mai apetisante. Am coborât cu ele și l-am deschis pe primul în jumătate cu briceagul. Interiorul lui îmi amintea de conținutul plăcintei de dovleac datorită formei și texturii, dar de culoare roșie. Am cojit una din jumătăți și am mușcat-o puțin. Am mestecat-o încet. Avea un gust ciudat, dar era bun. Am mâncat cele două jumătăți cu lăcomie și am cojit alt fruct și l-am mâncat și pe acela. Când am tăiat în jumătate al treilea fruct, am văzut că avea niște insecte mici și l-am aruncat. M-am urcat din nou în copac și am mai luat câteva. Am luat cinci din cele mai dure ca să le iau cu mine în rucsac și să fie bune pentru alte zile: unul urma să îl mănânc în acel moment.

Am terminat de luat micul dejun și m-am simțit pe deplin mulțumit pentru că am obținut mâncare și pentru faptul că am reușit să găesc mâncare. Oricum mi-am propus mie însumi să fiu foarte atent de acum înainte ca să pot găsi și alte surse de mâncare, ori alte fructe sau orice altceva, având în vedere că nu puteam trăi numai cu fructe. M-am decis să fiu atent la păsări și la maimuțe. În plus, trebuia să mă gândesc la o modalitate de a mânca carne fără să trebuiască încălzită deoarece, chiar dacă aveam o brichetă, nu puteam risca să aprind focul din cauza rebelilor, doar dacă descopeream cum să fac focul fără fum. Probabil dacă o mâncam

în bucăți mici nu ar fi trebuit să fie prea greu. Ceva asemănător cu carpaccio din restaurantele italienești.

Privind spre râu în căutarea vreunui pește cu aspect comestibil, am observat unele plante care creșteau la malul râului. Aveau mai mult de jumătate de metru înălțime, erau de culoare verde sau roșiatică pe frunzele mai recente. Aveau tulpina acoperită de fire de păr crețe. Frunzele aveau conturul oval cu margini zimțate, cu dințișori¹⁴. Ce mi-a atras atenția în special era mirosul lor. Aveau o aromă intensă de mentă. M-am gândit că poate o să-mi fie utile și am luat o mână de frunze. Pădurea mă surprindea mereu. Poate chiar reușeam să supraviețuiesc. Din nou extazul.

Acea zi m-am decis să continui ca în după-amiaza anterioară: paralel cu albia râului dar nu pe mal. Din câte știam eu, Republica Congo nu avea ieșire la mare, așa că râul trebuia să se verse într-un ocean în altă țară, unde nu erau rebeli și puteam să găsesc ajutor. Oricum metoda alternativă de a mă lăsa ghiat de soare, nu cred că m-ar fi dus nicăieri fiindcă nu știam nimic despre orientare.

Dimineata a fost liniștită. Mergând și odihnindu-mă; deși cu o senzație de oboseală permanentă din cauza căreia părea că picioarele cântăreau douăzeci de kilograme fiecare. Din când în când aveam impresia că mă supraveghează cineva, niște ochi fixați permanent pe mine, dar oriunde priveam nu vedeam niciodată pe nimeni, nici măcar o urmă de viață umană. Spre mirarea mea, șosetele se uscaseră. Adidașii mai erau încă umezi, dar măcar nu mai făceau acel zgomot neplăcut, deși era clar că aveam labele picioarelor infectate cu vreo ciupercă, ca și când aș fi stat într-o piscină contaminată. Când vedeam vreo pasăre sau orice alt animal stăteam complet nemișcat și observam pentru a încerca să descopăr ce mâncau, dar nu am avut noroc, doar se mișcau dintr-o parte în alta fără prea multă foame. Ce noroc aveam.

La un moment dat, mi-a căzut ceva pe nas; am pus mâna și m-am uitat ce ar putea fi; părea apă. M-am uitat în sus și am văzut cum cădea alta și alta și

apoi alta, până când într-un moment mi s-a părut că norii se prăbușeau peste mine. Cerul s-a întunecat dintr-odată. Ploua, de fapt, turna cu găleata cum nu mai văzusem până atunci. În depărtare se auzeau tunetele și, din când în când, vedeam blițul trecător al unui fulger, strălucire care ilumina împrejurimile ca și când ar fi un felinar. Am căutat repede un loc unde să mă refugiez. Nu am găsit decât posibilitatea de a mă băga sub un copac ghemuit pe jos, cu rucsacul sub picioare. Mi-am pus șapca și m-am acoperit cu pătura. Apoi, imitând păsările care treceau prin acea situație, am început să stau memișcat ca să mă ud cât mai puțin posibil și în așa fel apa aluneca în același loc mereu.

A plouat fără oprire timp de multe ore, atâtea încât mi s-au părut zile. Îmi era foame dar nu aveam curajul să mă mișc. Apa udase pătura și tricoul de tot și o simțeam picurând pe unele zone ale spatelui. Cădea și pe trunchiul copacului, în unele părți trecând pe sub mine. Mai multă apă, mai multe tunete, mai multe fulgere. În acele ore în care aproape că nu am mișcat nici măcar capul, îmi distrăgeam atenția încercând să găsesc pe jos vreo insectă mică și, când o găseam, mă distram privind cum cădeau peste ea picături sau cum o lua apa. Am văzut și doi viermi care se distrau tăvălindu-se prin noroi la suprafață. Continua să plouă și să tune, ca și când Dumnezeu religiei Bantu, Bumba, și-a strâns toate forțele și le-a dat drumul deodată cu toată puterea deasupra capului meu, pentru a termina cu mine. Îmi era frig și am început să tremur; dinții îmi clănțăneau în gură împotriva voinței mele, fără a-i putea controla. În unele părți se formaseră mici râuri care curgeau peste obstacule într-o direcție necunoscută. În spatele meu, auzeam vuietul râului mai puternic ca niciodată, presupuneam că crescuse din cauza ploilor. Foamea îmi strângea din ce în ce mai mult stomacul și ploaia continua să cadă. Și mai mult tunete și mai multe scânteie electrice produse de descărcările luptei dintre nori. Eram din ce în ce mai ud. Soluția asta de a sta nemișcat era, probabil, folositoare pe parcursul ploilor scurte, dar cu furtuni ca aceasta, singura soluție era să ai un acoperiș deasupra capului și patru pereți. Cred că nici măcar o umbrelă nu te-ar fi putut scăpa de udatul ca și când ai fi înotat în râu. Acum nu trebuia să mă mai îngrijorez că papucii mei erau uzi, acum vroiam doar să știu când termina să se golească cerul deasupra capului meu neajutorat.

Eram disperat. Am început să cred că furtuna putea dura zile, poate chiar săptămâni. Mi-am amintit de musonii asiatici și de efectele lor devastatoare. Nu mă miram de faptul că existau copaci așa de înalți în pădure având în vedere că îi uda atât de des. Dacă mai dura mult, locul acela urma să se transforme într-un acvariu de maimuțe în loc de pești. Curios, din cauza ploii, încetaseră majoritatea sunetelor și zgomotelor obișnuite. Poate zgomotului apei căzând stingea tot sau cei care scoteau zgomotele plecaseră acasă pentru a se adăposti. Toți mai puțin eu, acolo eram în mijlocul furtunii secolului fără niciun loc unde să mă adăpostesc. Dacă continuam să mă degradez într-un ritm atât de rapid, urma să-mi sap propria groapă pentru a mă putea îngropa când urma să mor de epuizare fizică și psihică. În momentele acelea nu mi se părea o idee proastă, mai degrabă o odihnă mult dorită.

Un fulger a atins un copac la vreo zece metri în fața mea și l-a rupt în jumătate. Zgomotul m-a lăsat surd pentru câteva secunde. Pământul a tremurat; venea sfârșitul lumii și eu nu mai aveam scăpare. Partea superioară a copacului a căzut la pământ într-un zgomot puternic, exact lipit de trunchiul altui copac care încă mai stătea în picioare arzând la extremitate. Un miros ciudat a inundat tot. La început am rămas împietrit gândindu-mă la pericolul care mă pândea stând atât de aproape de un alt copac, imaginându-mi cum un fulger îmi străpungea corpul, prăjindu-mă pe loc din interior; dar apoi am privit focul și, având în vedere că eram ud flească și-mi era tot una dacă mă mișcam sau nu, am decis că dacă mă apropiam de foc aveam măcar puțină căldură, lucru care în acel moment mi-l doream din inimă. Când m-am ridicat, au început să mă doară toate articulațiile ca și când cineva îmi înfipsese nenumărate ace, în special în genunchi. A trebuit să încerc de trei ori să mă ridic și să-mi freționez picioarele mult până am reușit să mă mișc puțin. M-am apropiat câțiva centimetri de flacăra.

Căldura focului m-a lovit în față ca un val, dar era o senzație plăcută. Am închis ochii și m-am bucurat de căldura mântuitoare, eliberatoare care mă înfășurase. Chiar dacă nu mai avea niciun folos, m-am acoperit din nou cu pătura. În timp ce așteptam să se sfârșască potopul, căutam mici ramuri sau așchii prin apropiere și le aruncam pe foc pentru a nu se stinge, pentru a nu-

i lipsi combustibil. Când atingeau focul făceau scânteie și produceau o licăire instantanee ca o mică explozie, după care ardeau repede. De asemenea, dacă tot mă mișcasem, am profitat și am scos trei fructe din rucsac, le-am cojit și le-am mâncat. Mă săturasem de ele, dar tot mai îmi era foame și nu mai vroiam să mănânc același lucru. Am mușcat dintr-o ramură ceva vreme pentru a alunga foamea.

Mai mult ca sigur aș fi murit în noaptea aceea dacă nu aș fi avut căldura produsă de acel neașteptat foc. Am adormit de câteva ori, capul căzându-mi pe genunchi, dar mă trezeam imediat din cauza vuietului unei raze de lumină sau a unui aparent țipăt disperat de copil. Practic, nu mai simțeam apa de pe corp. Am petrecut toată noaptea protejat de căldura prietenului meu roșu și galben până când soarele a răsărit și, în sfârșit, ploaia încetase.

ZIUA 5

DESPRE CUM DISPERAREA MĂ OBLIGĂ SĂ FAC LUCRURI NEPLĂCUTE

Un soare strălucitor a scos capul de după nori mângâindu-mi chipul sfrijit. M-am uitat la ceas, era aproape opt dimineța. Am făcut un calcul rapid: plouase aproape douăzeci de ore fără oprire. Am luat o înghițitură copioasă de apă și am mâncat cele două fructe pe care le mai aveam. Nu mă simțeam deloc bine. Mă simțeam slăbit, tremurând, fără putere, aproape leșinat. Auzeam cum obișnuitul fundal sonor de șuierături, țipete, zumzete și așa mai departe intraseră din nou în posesia pădurii, de data asta însoțit de zgomotul apei care curgea pe pământ, pe frunzele copacilor în forma unor mii de cascade și, mai ales, incredibilul răget al râului din spatele meu. Umiditatea crescuse din cauza ploii atât de mult încât se făcuse sufocantă.

Focul trunchiul se stinsese aproape de tot și mai rămăsese doar ceva jar roșiatic. Am căutat ceva lemn, l-am cioplit cât am putut și am aruncat așchiile pe jar încercând să-l aprind. Am folosit până și bricheta pentru a aprinde câteva ramuri. Aveam neapărată nevoie de căldură. Puțin câte puțin, timp de câteva minute infinite, am luptat împotriva timpului până când în sfârșit s-a format o mică flăcără, o aură de speranță. M-am plimbat prin împrejurimi strângând mici ramuri și orice consideram că ar fi ars repede, chiar dacă ce găseam era ud. Tremuram încontinuu. Am îngrămadit tot lângă trunchiul în flăcări și mi-am dat jos hainele ude până când am rămas complet gol. Apoi, le-am întins cum am putut pe ramuri lângă rucsac în jurul focului pentru a se usca. Am pus papucii deasupra la o distanță considerabilă și m-am apropiat de foc până aproape că m-am ars. Orăcăitul broaștelor mă înconjură. Așa stăteam eu, în picioare pe stratul umed de frunze căzute, gol, frecționându-mi corpul încontinuu, oprindu-mă numai când trebuia să mai pun o ramură pe foc, tremurând. Mă simțeam îngrozitor și durerea ajungea în fiecare colț al corpului. Mai ales genunchiul mă durea atât de tare cum nu aș fi crezut niciodată.

În timp ce așteptam să mă usuc puțin m-am gândit că ar fi curioasă reacția cuiva care m-ar găsi în situația asta. În adâncurile pădurii ecuatoriale, un bărbat alb gol, o epavă umană într-un loc atât de inospitalier și departe de orice urmă de civilizație, așezat pe un trunchi care ardea la un capăt. Imaginându-mi cum ar fi reacționat, mi-am permis să zâmbesc și să uit pentru o secundă de toate problemele. Dar curând, râsul s-a transformat în lacrimi și m-am lamentat și am plâns timp de câteva ore.

Când corpul mi era cât de cât uscat, am deschis rucsacul și am îmbrăcat tricoul souvenir din Namibia care era aproape uscat. M-am urcat pe trunchi și mi-am apropiat picioarele de foc. Căldura flăcării m-a făcut să mă simt mult mai bine. În timp ce corpul se încălzea observam alte probleme precum o stare de somn devastatoare și o foame cumplită; lucru normal întrucât mâncasem doar șase fructe dintr-un copac în ultimile treizeci și două de ore. Acum, oricum, ceea ce într-adevăr mi-ar fi folosit ar fi fost tipica supă de pui și să dorm într-un pat pufos cu multe păaturi. Ar fi fost greu să obțin patul, pătură aveam doar una și nu prea mare deoarece pe celelalte două le-am aruncat acum câteva zile, supă... da, dacă aș fi avut în ce să o încălzesc puteam să profit de faptul că aveam foc, dar nu era cazul.

Mă simțeam puțin mai cald și creierul începea să funcționeze. Privind cum urcă fumul, mi-am dat seama că rebelii m-ar putea localiza.. De fapt acum nu mă mai interesa deoarece fără căldura micilor flăcări nu credeam că mai era mult până să cad și să nu mă mai ridic. Am încrucișat brațele ca și când m-aș fi îmbrățișat și mi-am sprijinit capul de genunchi; spasmele și tremuratul continuau fără oprire. Mi se părea că am febră foarte mare, dar nu eram sigur. Am scos cutia de aspirină și am luat două cu puțină apă. Să vedem dacă este adevărat că era bună pentru tot, pentru că aveam totul bolnav. Am mai aruncat câteva ramuri pe foc. Scânteiele, ca mici explozii controlate, au răsunat în pădure și curând focul a crescut, încercând fără speranță să atingă cerul cu degetele sale în flăcări, mereu flămânde.

În timp ce stăteam pe trunchi, m-am uitat în jur. Se puteau vedea peste tot efectele furtunii de ieri: crengi căzute, fire de apă curgând peste tot și un pătrunzător miros de umiditate vie. Îmi plăcea mirosul. Se vedeau în unele

părți coloane de fum cât de cât mari cauzate de alte mici incendii provocate de fulgere. Cu puțin noroc, ar putea confunda focul meu cu altul.

Era o maimuță în fața mea care mă examina de la o distanță prudentă. Nu mai văzusem specia asta până acum. Avea fața gri, deasupra ochilor două şuvițe lungi de păr în formă de coarne; mare parte a corpului era negricioasă. Jumătatea anterioară a corpului era acoperită de păr lung care, la ceafă și pe piept, era gri; pe coadă avea păr foarte lung. Era puțin mai mare decât celălalte pe care le văzusem până acum¹⁵. Mă privea curios. Când a făcut câțiva pași, am putut să văd că avea un pui în spate. S-a apropiat de un arbust, a smuls câteva frunze și a început să le mănânce încet în timp ce mă supraveghea. Puiul era superb: avea chipul încrețit și stătea agățat de mama sa prinzându-se de părul ei de pe spate. Pentru un moment, m-am gândit să le vânez, dar logica m-a făcut să renunț la o încercare inutilă și imposibilă. Maimuța a mâncat un timp și s-a îndepărtat mergând cu degetele sprijinite în pământ.

Când dispăruse din peisaj, m-am ridicat și am luat o mână de frunze. M-am întors lângă foc. Am luat una din frunze și, după ce am examinat-o puțin, am băgat-o întregă în gură. Am mestecat de câteva ori, după care am scuipat frunza. Era scârboasă, foarte amară și cu un gust oribil pe care nu aș ști cum să-l explic. Am respirat adânc și am mai băgat una în gură. Trebuia să mănânc orice. Am mestecat repede și am înghițit-o aproape întreagă. Ar fi trebuit să mănânc mai încet poate așa îmi trecea foamea. Puțin câte puțin am mâncat aproape toate frunzele în timp ce luam înghițituri mari de apă după fiecare. În timp ce mâncam, nu mi-am amintit de apetitul feroce pe care îl aveam, dar când m-am oprit din mâncat a revenit durerea de stomac. Încă mai tremuram, dar mai puțin. Poate își făcuse efectul combinația de aspirină și căldura focului. Foamea nu dispăruse. Mi-am amintit că citisem într-o carte de swahili cum se zice: ninanjaa, mi-e foame.

Aș fi putut mesteca coaja copacului, probabil așa ar fi dispărut senzația oribilă de gol care mă îndoia de durere. Foamea doare; nu mi-aș fi imaginat niciodată acest lucru. Am smuls o bucată din scoarța trunchiului și am descoperit că dedesubt erau un tip de larve groase și albicioase de vreo cinci

centimetrii lungime. La început le-am privit cu reținere și am avut intenția de a le scutura, apoi le-am privit curios și până la urmă le-am privit cu poftă. În interiorul meu se desfășura o luptă între scârbă și necesitate. Până la urmă stomacul a decis. Am prins una, am înfipt-o în capătul unui băț ca să nu stric furculița și am pus-o pe foc. Frigare de larvă. Când am considerat că este moartă și prăjită de-a binelea, am împăturit-o într-una din frunzele rămase, am adăugat unele de mentă, le-am pus puțină sare din unul din pliculețe și dintr-o mușcătură am luat jumătate. Am mestecat-o de vreo două ori și am înghițit-o cu greu. O puternică senzație de vomă m-a făcut să mă încovoi. Când am mușcat larva, un dezgustător lichid acid mi-a umplut gura. Nu trebuia să vomit; am încercat din răputeri să su o fac și, până la urmă, am reușit să mă controlez. Dacă m-ar fi putut vedea cineva ar fi fost un spectacol deplin: aproape gol pe un buștean în flăcări, făcând un grătar cu larve.

Am privit bucata care îmi mai rămăsese, am închis ochii, mi-am acoperit nasul și am mâncat-o. Cu răbdare, am înghițit o larvă după alta, adăugând frunze amare pentru a ascunde gustul lor și am încercat să le înghit aproape întregi. La început, fiecare îmbucătură mă făcea să vomit, dar până la urmă începusem să mă obișnuiesc cu gustul acid al larvelor amestecat cu gustul amar al frunzelor. Partea cea mai bună a fost că îmi trecuse parte din foame atunci când am terminat de mâncat. La fel ca și pirații în căutarea unei comori, am început să jumulesc copacul, să-i ridic toată scoarța cu nerăbdare. De câte ori găseam o larvă o mâncam și continuam să caut. Când am terminat cu bușteanul căzut, am început să caut pe trunchiul care mai era încă în picioare și apoi în toate celălalte trunchiuri din jur. Un ospăț generos de larve groase. Acum o horă vroiam să le vomit; acum apetitul meu era nesfârșit și îmi doream să găsesc tot mai multe. Am mâncat mai mari, mai mici; am și trecut prin foc vreo două lăcuste pe care le găsisem în timp ce căutam hrană, chiar dacă acestea nu erau prea consistente. Să fi prins șarpele acum când aveam unde să-l încălzesc! Cred că eram în stare să mănânc orice în acel moment.

Când m-am convins că nu mai era nimic de mâncat câțiva metrii în jurul meu, m-am îndreptat spre haine. Erau aproape uscate; chiar și pătura. M-am decis să aștept să se usuce de tot înainte să mă mișc de acolo. Îmi doream să

stau cât mai mult timp posibil aproape de căldură. Am luat încă o aspirină și un antidiareic, am mai pus câteva ramuri pe foc și m-am înghemuit din nou pe bușteanul acum decojit. Îmi simțeam stomacul ciudat; ca și când larvele ar fi fost vii și m-ar fi mâncat din interior. Știam că așa ceva nu era posibil pentru că le prăjisem și le înjumătățisem, dar stomacul meu mă contrazicea. Era o senzație destul de neplăcută.

M-am uitat la ceas. Între una și alta, se făcuse trei după-amiază. Focul începuse să se stingă și nu vroiam să mai pun lemne pentru că restul focurilor pe care le localizasem datorită fumului se stinseseră deja. M-am încălzit cât de mult am putut timp de o oră, după care m-am pregătit să continui mersul. M-am îmbrăcat cu hainele uscate și călduțe, am băgat pătura în rucsac și am privit pentru ultima oară arbustul din care mâncasem frunzele ca să fiu sigur că l-aș fi putut recunoaște și în alte locuri. Am adunat frunze și am șters cum am putut urmele prezenței mele, chiar dacă eram sigur că orice observator expert și-ar fi dat seama dintr-o ochire că am trecut pe acolo.

Primul lucru pe care l-am făcut a fost să mă duc la râu și să umplu sticla de apă goală. Era foarte greu să mergi deoarece pământul era vâscos și umed datorită ploii. Ravagiile furtunii erau evidente: se vedeau ramuri, chiar și copaci trântiți la pământ care, în căderea lor, au doborât încă câțiva. De pe majoritatea copacilor curgeau șiroaie mici de apă, ca și când ar plânge încontinuu. Senzația de a fi complet ud era imposibil de evitat. Am băut cât am vrut după care am umplut-o. Mi-am răcorit și fața puțin. Râul curgea cu forță și era să pierd sticla încercând să o umplu. Ar fi fost o nenorocire. Când am terminat tot, am început să merg șchiopătând ușor din cauza durerii la genunchi. Am început să urmăresc ca de obicei cursul râului la câțiva metrii distanță de el. Și în spate simțeam junghiuri din când în când. Ce nu mai simțeam erau înțepăturile țânțarilor și ale furnicilor, deși acum aveam o ciudată senzație deranjantă și permanentă în stomac.

Sunetul era același: multe păsări, multe insecte, țipăte de maimuțe. O dată, în timp ce mergeam, am reușit să văd una din păsările acelea pe o ramură. Până atunci văzusem multe dar niciodată atât de clar pentru că mereu

zburau departe de mine sau printre atâtea frunze și crengi că nu puteai să le deosebești bine. Avea corpul acoperit de culori albastre strălucitoare, violete și verzi și un carmin delicat pe aripi. În vârful capului avea un smoc de pene cu vârfurile roșii sau albe¹⁶. Zbura printre crengi cu o mare agilitate. La un moment dat, s-a oprit pe una și a rămas acolo făcând manevre ciudate. Am privit mai atent și mi-am dat seama că mai era una la fel într-un cuib de formă plană întretesut cu crenguțe. Cred că clocea. Îmi venise o idee: dacă reușeam să ajung până acolo sus puteam să mănânc ouă. Nu am mai stat pe gânduri, am sprijinit rucsacul de baza copacului și am început să mă cațăr. Cuibul era la vreo cinci metrii înălțime și nu părea prea greu de urcat, doar unde câteva crengi erau alunecoase, acoperite de mușchi și umede. Lianele mă ajutau și în puțin timp ajunsesem aproape. Am țipat la păsări și am agitat crengile din jur. Pasărea care era pe creangă și cea care era în cuib au zburat cârâind ascuțit. M-am urcat pe o creangă mai înaltă și am văzut că în cuib erau două ouă. Fiindcă aveam nevoie de ambele mâini pentru a coborâ și nu vroiam să risc și să le sparg, am decis să le beau acolo.

Am sprijinit bine picioarele și am apucat unul din ouă. L-am lovit încet de un copac și s-a crăpat puțin. L-am mai lovit o dată, după care l-am deschis cu mâna. Am vărsat puțin albuș dar restul l-am băut repede, lingând oul până nu a mai rămas nimic. Păsările se agitau în jurul meu țipând puternic. Le-am speriat fluturând brațul și am luat și celălalt ou. Am repetat procedura și l-am băut. Faptul că am putut înghiți ceva moale cu un gust cât de cât cunoscut, m-a făcut să mă simt în culmea fericirii chiar dacă era puțină cantitate. Apoi am început să cobor. În acel moment una din păsări s-a năpustit asupra capului meu și am crezut că putea să-mi scoată un ochi sau ceva de genul. Sprijinit de trunchiul copacului, am alungat-o cu mâinile. În acel moment am sprijinit piciorul pe o creangă cu mușchi umed și am alunecat fără speranță. Am căzut lovindu-mă de crengi. Am reușit să mă agăț de una pentru o secundă, dar din cauza forței căderii nu m-am prins bine și mi-am dat drumul. În cele din urmă m-am lovit de pământ cu un sunet asemănător unei pietre mari când o arunci într-o baltă. Pământul, înmuiat de ploaie, a făcut căderea mai ușoară. Eram pe jos întins cu fața în sus, cu brațele și picioarele în formă de cruce, nemișcat.

- Zdravă lovitură, mi-am zis în gând, cred că mă asemăn cu unul din aceia din desenele animate atunci când cad de pe vârful unei clădiri. Căzătura asta din copaci începe să devină o obișnuință periculoasă.

Nu era prea comic faptul că nu mă puteam mișca. Am încercat de două ori și mă durea tot corpul atât de tare încât m-am decis să rămân nemișcat, chiar dacă și așa mă durea, dar mai puțin. Speram să nu-mi fi rupt nimic pentru că ar fi fost un dezastru. Simțeam înțepături puternice mai ales în spate, locul care a suferit mare parte a căzăturii. Speram doar să nu fi căzut în drumul altei hoarde de furnici. Încă mai aveam pe corp o infinitate de puncte roșii care îmi aminteau de înțepăturile lor și ceea ce îmi doream cel mai puțin în acele momente era să duc altă luptă inegală între dimensiunea mea și numărul lor infinit.

Am stat culcat ceva timp. Tremurând și cu frisoane ca de obicei de când a avut loc furtuna. Când am reușit să mă mișc am luat două aspirine. Urma să îmi facă o gaură în stomac, dar nu aveam ce să fac. M-am ridicat foarte greu și am început să mă mișc șchiopătând. Mi-a fost imposibil să găsesc o bucată de pământ uscată, așa că m-am resemnat cu gândul de a dormi pe pământul umed. Am pregătit un pat de frunze și crengi verzi pentru a mă putea întinde puțin până când îmi va trece puțin durerea pe care o simțeam în tot corpul. De fiecare dată când mă aplecam să pregătesc patul sau mă întindeam să iau frunze dintr-un copac, un intens junghi îmi parcurgea spatele, câte o dată obligându-mă să țip de durere sau să stau nemișcat ceva timp. M-am acoperit cu pătura, îmi era frig și totul era ud, până și eu. Trecuseră deja două zile fără să mă odihnesc și, chiar dacă părea imposibil având în vedere starea mea, s-a întâmplat imprevizibilul: am adormit. Nu era sigur că urma să mă mai trezesc.

ZIUA 6

DESPRE CUM MĂ ÎNTÂLNESC CU REBELII

Când m-am trezit era șase dimineața. Stătusem paisprezece ore culcat pe pământ. Tot mai aveam frisoane. Spatele mă durea tare, dar nu era singura mea problemă. Mă murdărisem tot. Ceva ce mâncasem sau frigul pe care l-am îndurat pe timpul furtunii mi-a picat rău și aveam diaree. Nu puteam să permit așa ceva; m-ar fi slăbit iremediabil, așa că am luat două pastile antidiareice pentru a o preveni. Am băut apă și am mâncat frunzele pe care le mai aveam în rucsac. Aveau un gust foarte amar. Măcar mă făceau să mă simt viu. Aveam toate hainele murdare, dar nu vroiam să mă spăl până nu răsărea soarele de tot; nu vroiam să intru în apă fără să pot vedea ceea ce era înăuntru. Atunci am auzit din nou plânsul tulburător al unui copil, dar de data aceasta era mai aproape.

Călăuzit de sunet, m-am apropiat în liniște până când am avut impresia că eram deasupra lui. Era șocant să auzi țipătul atroce al unui copilăș în mijlocul pădurii, ca și când ar fi pe moarte. Am încercat să respir adânc pentru a mă liniști. Era exact acolo după copac. Am întins capul cu grijă și am descoperit de unde veneau toate acele țipete aparent umane care mă terorizaseră în fiecare noapte. Era o specie de rozător maro de mărimea unui șobolan, cu niște ochi enormi și urechi mici. Când se ridica se putea distinge o culoare mai gălbuie pe dinăuntru¹⁷. Cotrobăia printre niște frunze, bănuiam că încerca să găsească ceva de mâncare. Am căutat o piatră și am aruncat-o încercând să-l lovesc, dar am nimerit la jumătate de metru de el și a luat-o la goană până s-a pierdut în frunziș. Ar fi fost un bun mic dejun, dar măcar nu mă mai bătea la cap pentru un timp. Începusem să simt din nou foamea cumplită amestecată cu crampe în stomac.

Am așteptat să se facă zi și primul lucru pe care l-am făcut a fost o baie. Fluxul apei revenise aproape la normal. Am căutat un loc acceptabil și mi-am dat jos tricoul care era curat și adidașii pentru că încă îmi mai aminteam

cât de incomod era să mergi cu papucii uzi. Labele picioarelor erau tot galbene-verzui, probabil din cauza unui fel de ciupercă sau ceva de genul. Am intart în apă cu restul hainelor pe mine pentru a le curăța, mereu verificând cu cârja pentru a nu călca în gol. De data asta apa era mai rece, dar nu conta. Nu făceam diferența între tremuratul pentru că eram bolnav și cel de frig.

M-am spălat pe tot corpul și am frecat hainele pentru a le curăța bine. Apoi mi-am permis luxul de a mișca brațele puțin. În timp ce înotam am văzut un șarpe înotând spre mine, la mai puțin de cinci metrii distanță. Panica a pus stăpânire pe mine și am înotat disperat până la mal. Spatele mă implora să mă opresc. Am ieșit din apă fugind și am apucat cârja. În acel moment, șarpele ieșea din apă. Era un piton sau un boa sau cine știe ce exista prin aceste păduri. Era mai lung decât mine; avea trei metrii sigur. L-am lovit cu bățul de câteva ori pe unde am putut; s-a încolăcit în forma unei mingi, ascunzându-și capul în mijloc. Când l-am lovit încă o dată, s-a întins, s-a întors și a plecat înotând în râu. Inima îmi bătea cu atâta forță că am crezut că o să-mi iasă pe gură. Gâfâiam, nu puteam să respir bine și mă durea foarte tare spatele. A trebuit să mă așez pe ceva. După ceva timp am reușit să mă liniștesc; până la urmă nu pățisem nimic, mă gândeam eu încercând să-mi ridic starea de spirit. Mi-a fost greu să-mi recuperez suflul și simțeam o presiune puternică în piept.

Mi-am dat jos hainele și le-am întins pe o creangă. Mi-am inspectat corpul căutând lipitori, aducându-mi aminte de ultima pățanie. Nu am găsit nimic. Nu mă puteam opri din tremurat, din cauza frigului pentru că eram ud și pentru că încă mai eram bolnav. Am dat mici salturi în timp ce îmi freționam brațele puternic. Când m-am uscat, am îmbrăcat tricoul și m-am încălțat. Atât tricoul cât și pantalonii scurți erau rupți în câteva locuri, dar mai ales tricoul era făcut bucăți și nu mai era bun de nimic. Din fericire mai aveam unul în rucsac. Oricum nu l-am aruncat; l-am păstrat pentru că îmi putea folosi ca bandaj sau ceva de genul. Unul dintre adidași avea găuri în talpă, era clar că nu eram pregătit pentru așa ceva. Am pus copertile cărții de călătorii înăuntru pe post de talpă după ce le-am îndoit și le-am întins puțin pentru a le face mai potrivite piciorului. La început era foarte

incomod, dar curând s-au modelat după forma piciorului și nu m-au mai deranjat prea mult.

Trebuia să caut ceva de mâncare; ceva întradevăr solid dacă era posibil. Trebuia să vânez ceva, carne. Nu știam să construiesc capcane și, chiar dacă aș fi știut, nu puteam să aștept ore sau chiar zile până când vreun animal neatenț ar fi căzut în capcană. Citisem o carte despre supraviețuire acum câțiva ani, dar de la asta până la a construi capcane era un drum lung. Stomacul îmi urla de foame. Privind spre râu, m-am gândit să încerc să pescuiesc. Am căutat o creangă potrivită, dreaptă și lungă, și am rupt-o. Apoi, ajutat de briceag, i-am ascuțit vârful în formă de sulită. De pe mal, căutam vreo pradă pe fundul râului. Mă simțeam ca un indian din Amazon așa cum văzusem la televizor; îmi mai lipsea ceva vopsea și un tatuaj tribal pe față. Nu a trebui să aștept mult; curând am văzut un pește cam de mărimea unui somon, puțin mai mic. Am așteptat momentul potrivit și am aruncat cu toată forța sulita improvizată. Pentru un moment nu am putut să văd nimic din cauza spumei, dar când s-a limpezit apa din nou, sulita plutea și nu era nici urmă de pește. Am luat sulita și am încercat din nou și din nou, mereu cu același rezultat: zero. Când m-am convins că nu puteam prinde nimic și deja mă dureau brațele după atâtea încercări, am aruncat imitația de sulită între niște arbuști.

Mâncare, mâncare, o obsesie în capul meu, mâncare. Am adunat toate lucrurile și am început să o caut. Ridicam scoarțe de copaci căzuți, priveam fără oprire spre crengile copacilor în căutare de cuiburi, din când în când rămâneam nemișcat ascultând, încercând să descopăr vreun animal. Tot ce am putut găsi a fost alt arbust din acela cărui frunze se puteau mânca și nu prea mi-a fost de folos. Au trecut pe lângă mine și câteva albine care m-au făcut să cred că pe undeva trebuia să fie un fagure. Am încercat să urmăresc una dar era absurd. Într-una din opriri mi s-a părut că aud un șarpe sâsâind. Am privit în toate direcțiile fără să mă mișc nici măcar puțin până când l-am localizat pe jos, jumătate băgat sub o piatră. Era altul ca acela pe care îl văzusem ultima oară: verde și lung. Nu l-aș fi văzut dacă nu se mișcase. Am luat cârja și m-am apropiat pe vârfuri. Fiecare ramură care trosnea cu fiecare pas mi se părea un grup de tobe într-o procesiune, dar șarpele nu părea să mă bage în seamă. Când am fost îndeajuns de aproape, am ridicat

cârja și l-am lovit cu toată forța. L-am nimerit, dar nu în cap, ci în coada încolăcită. Numai decît, s-a aruncat asupra mea cu fălcile deschise și a lansat o mușcătură în aer. Am aruncat cârja și am început să fug pînă la copacul cel mai aproape, în care m-am urcat dintr-o săritură, agățându-mă de o crengă. Am căutat șarpele și am văzut cum se plictisise de mine și pleca târîindu-se printre frunzele căzute. Rezultatul meciului: Javier 0, șarpe 1. Foamea continua să-mi chinuie stomacul și aproape că mă mușca un nenorocit de șarpe.

Am luat rucsacul și am continuat zadarnica mea căutare de delicatese exotice. În unul din trunchiuri pe jumătate putrezit am găsit câteva larve. Le-am rupt în jumătate, le-am ars cu bricheta, le-am pus sare, le-am înfășurat cu una din frunzele de mentă aproape seci și am înghițit câte o jumătate deodată, fără să mestec. Închideam ochii și încercam să mă gândesc că mîncam o bomboană, dar era inutil. Mi se păreau din ce în ce mai rele la gust. Am terminat cu cele patru larve și am continuat să scotocesc prin împrejurimi. Am aruncat câteva pietre către unele păsări avînd ca rezultat logic eșecul.

Atunci am auzit ca un șuvoi de apă și mi-a trecut prin minte că poate aș fi putut prinde niște broaște sau așa ceva în vreo baltă. M-am îndreptat spre zgomot și acolo era, un bărbat negru cu o macetă mare agățată de brâu, o pușcă rezemată de o rocă, făcându-și nevoile lângă un copac. Am înlemnit privindu-l și el nu cred că a fost mai puțin surprins. Păream o imagine fixă.

- La naiba! am țipat. Am aruncat cârja către rebel, m-am întors și am început să fug ca un nebun.

L-am auzit pe negru țipînd în spatele meu. Apoi câteva împușcături, bănuiam că spre mine, deși nu cred că auzisem gloanțe în jurul meu. Am fugit cu toată puterea, care nu era prea mare, fără o direcție anume. Nu vroiam decît să mă îndepărtez de el. Văzusem ce le făcuseră acei nenorociți lui Juan și nu vroiam să sfârșesc ca el. Dacă aș fi avut o armă, vedea el. Îi auzeam țipînd în spate, dar mi se părea că aud doar două voci diferite. M-

am împiedicat și am căzut de câteva ori, ridicându-mă imediat și continuând să fug.

- Or să mă prindă, m-am gândit, ei sunt odihniți și bine alimentați, în afară de faptul că sunt obișnuiți cu mediul ăsta. Trebuie să mă ascund undeva.

Nu mi-a venit în cap un alt loc decât un copac. Când am ajuns într-o poiană mare am căutat dintr-o privire unul foarte dens pe margine și m-am cățarat ca o maimuță, zgâriindu-mă pe brațe și pe picioare. Între unele crengi, era ca un fel de platformă, clar artificială, construită cu ramuri și frunze uscate. Părea să fie abandonată și m-am rugat ca așa să fie. Sigur a construit-o vreun rebel pentru a petrece noaptea acolo. Am smuls câteva crengi din apropiere, dintre cele care aveau mai multe frunze, și am acoperit-o puțin cu ele pentru a nu ieși în evidență prea tare, deși eu nu o văzusem de jos.

Vocile se apropiau din ce în ce mai mult, până când au ajuns aproape lângă mine. Am zărit doi bărbați în poiană. Am scos binoclul din rucsac ca să-i văd mai bine. Cel pe care îl văzusem și altul cu o mitralieră și o macetă. Nu eram sigur pentru că erau foarte departe, dar de la acea distanță mi se părea că erau foarte tineri, aproape adolescenți aș fi zis. Erau îmbrăcați cu pantaloni și bluză de camuflaj. Unul dintre ei avea un batic pe post de căciulă pe cap. Părea că se ceartă între ei, indicând în diferite direcții. Până la urmă cred că ajunseseră la o înțelegere și s-au instalat acolo, în cealaltă parte a poienii, la vreo șase sau șapte metrii. Au dispărut amândoi printre copaci și unul s-a întors cu o grămadă de ramuri; apoi a făcut un cerc din pietre mai departe de marginea poienii. Făcea focul. Mai târziu, după vreo oră aproximativ, s-au auzit câteva împușcături și după un timp s-a întors celălalt cu un animal asemănător unui porc mai mic și cu capul mai lung. Totuși, cântărea cam patruzeci de kilograme cred și bărbatul îl aducea cu greu târându-l pe jos. Avea o culoare roșie aprinsă cu o linie albă care începea de la cap până la coadă¹⁸.

Colegul său a făcut gesturi clare de fericire când l-a văzut întorcându-se cu animalul; poate au avut noroc. Urmau să aibă o masă copioasă. Stomacul meu a făcut o piruetă. A trebuit să privesc mâncarea fără să pot face nimic. Au jupuit porcul, l-au curăţat şi au înfipt bucăţi mari în beţe pe care apoi le-au pus pe foc. Din când în când roteau carnea. Eu, chiar şi cu foamea pe care o aveam, am avut calmul de a observa atent tot procesul începând cu jupuitul, poate îmi era de folos vreodată. Cine ştie cum puteam să găsesc vreun animal căzut în capcana altora sau așa ceva. chiar dacă probabilităţile erau destul de scăzute. Când au terminat, s-au întins pe jos şi au adormit, cel puţin așa părea.

Începuse să-mi dea târcoale o idee. Trebuia să le fur resturile. De unde eram, puteam să văd că le rămăseseră o bucată mare prăjită şi mai mult de jumătate de animal crud. Dacă aş fi putut luat bucata prăjită aş fi mâncat pe săturate. Acum problema era cum să fac să o fur. Singurul mod de a mă apropia era să ocolesc poiana şi apoi să ajung pe partea lor şi să iau bucata. Ar fi fost uşor dacă aş fi ştiut cum să mă mişc discret sau dacă vreun animal nu ar fi făcut un zgomot brusc în drumul meu. Era o nebunie, o absurditate totală numai să mă gândesc la așa ceva. În schimb, aveam de ales? Eram bolnav, epuizat total, în dureri din cauza căzăturii din copac, gamba dreaptă mă durea, aveam corpul găurit de lipitori, furnici şi ţânţari, braţele şi picioarele pline de zgârieturi, vânătăi şi umflături, labele picioarelor verzui, nu aveam nimic de mâncare şi nu eram capabil să rezolv niciuna din aceste probleme. Care erau adevăratele mele probabilităţi de supravieţuire?

Am lăsat rucsacul agăţat de una din curele de o creangă în copac, să nu cumva să fi vrut una din amuzantele maimuţe să mi-l fure. Am apucat briceagul şi am coborât din copac. Nu ştiu de ce îmi trebuia briceagul contra a doi bărbaţi înarmaţi din greu, inclusiv arme de foc, şi în teorie obișnuiţi cu luptele, dar mă făcea să mă simt mai sigur. Am ocolit poiana cu toată grija din lume să nu fac gălăgie, deşi fiecare pas mi se părea că făcea un zgomot înfricoşător călcând pe ramuri şi frunze. Din fericire, solul fiind moale din cauza ploii, sunetul real pe care îl făceam era mult mai scăzut decât dacă acesta ar fi fost uscat. Puţin câte puţin, într-o perioadă de timp care mi s-a părut o eternitate, am reuşit să ajung unde erau ei culcaţi. Oricât i-aş fi privit, nu reuşeam să-mi dau seama dacă dormeau sau doar se

odihneau. Am putut să observ că nu aveau mai mult de 18 ani. Erau niște copii.

Am strâns cu forță briceagul și am intrat hotărât în poiană. Îmi era necesară mâncarea. Am reușit să ajung fără probleme până la carne. Am luat bucata care era deja prăjită și m-am întors pentru a pleca. În acel moment, unul din rebeli s-a trezit și s-a ridicat cu spatele la mine. Eu am rămas nemișcat. Tânărul era chiar lângă mine fără să își dea seama că eram acolo.

- În inimă, în inimă, îmi repetam în gând încontinuu, dacă se întoarce trebuie să-i înfig briceagul în inimă.

În timp ce eu continuam cu litania mea, el s-a întors, ca să mai ia carne probabil, și m-a văzut. Timp de o secundă niciunul dintre noi nu a reacționat; el din cauza surprinderii și eu din cauza fricii. După care l-a alertat pe colegul său.

– Kabongo, wechangamka! ¹⁹

Într-un moment, totul s-a petrecut atât de repede încât nu am avut timp nici să gândesc. Colegul său a tresărit și s-a ridicat dintr-o săritură; cel care era în picioare a încercat să scoată maceta din teacă și eu i-am înfipt briceagul în inimă până la mâner. Când mi-am dat seama că s-a înfipt, i-am dat drumul, am urlat de teroare și am fugit. Nu am auzit nicio împușcătură, nici că m-ar fi urmărit, așa că am încetat să fug și am ciulit urechea. Auzeam pe unul dintre ei țipând ceva. Singurul lucru pe care îl repeta încontinuu era Wakala, Wakala; care probabil era numele colegului său. Părea că nu se mișcase din acea poiană. În timp ce ascultam și încercam să mă decid ce să fac, mușcam cu poftă din bucata de carne. Era puțin tare, dar acest fapt nu reprezenta un obstacol. A trebuit să mă oblig să o mănânc mai încet ca să nu îmi cadă rău. Ar fi fost bine dacă aș fi avut apa aici, dar era în copac cu rucsacul. În cele din urmă am optat pentru a mă întoarce la

refugiul meu de crengi ocolind locul unde se aflau rebelii și ascultând cu atenție toate sunetele. Picioarele îmi tremurau fără încetare; nu știam dacă din cauza tensiunii, oboselii sau ambele, dar mergeam ca și când aș fi fost beat.

Când am ajuns la copac, m-am cățărat până la platformă și am luat o înghițitură zdravănă de apă după care am continuat să mănânc. Cei doi rebeli erau în același loc. Cel care purta un batic era în genunchi înclinat deasupra celui pe care îl rănisem; bănuiesc că încerca să-l vindece. A stat ceva timp așa. Apoi s-a ridicat, a strâns tot, inclusiv rucsacul colegului său și a plecat, lăsându-l acolo, cu fața în jos. Dacă într-adevăr reușisem să-i înfig briceagul în inimă ar trebui să fie mort. Eu am rămas în copac terminând de mâncat carnea și asigurându-mă că a plecat.

- Ce ar trebui să fac acum? mi-am zis.

Îmi era clar că trebuia să merg unde era cadavrul ca să văd dacă colegul lui a lăsat în urmă ceva folositor, în afară de carnea pe care o vedeam din locul în care eram. Când am terminat tot ce aveam mă simțeam complet sătul. Obişnuit să nu mănânc sau să mănânc puțin, tocmai înfulecasem o masă mai mult decât copioasă. Am luat și o aspirină deoarece încă mai aveam frisoane și nu mă simțeam bine. Nu mai îmi făceam griji din cauza diareei, întrucât cele două pastile pe care le luasem au oprit-o.

Până la urmă m-am decis să cobor. Am lăsat din nou rucsacul legat de copac și am luat un băț pe care să-l folosesc pe post de armă. M-am decis să mă risc și să scurtez drumul prin mijlocul poienii. Nu s-a întâmplat nimic. Când am ajuns lângă cadavru, prosteste, l-am mișcat puțin cu bățul ca să mă asigur că era mort. L-am întors cu fața în sus și atunci am văzut cantitatea de sânge proaspăt care forma o baltă sub el și am simțit mirosul lui pătrunzător. Am amețit atât de tare încât aproape că am leșinat. Am dat drumul bățului și am căzut la pământ. Nicio dată nu mi-a plăcut să văd sânge. De fiecare dată când îmi făceam o analiză a sângelui, petreceam apoi o oră întins cu o asistentă medicală lângă mine cu un ventilator sau un

evantai pentru a mă revigora. De fapt, nu mă lăsau să donez sânge din același motiv. În realitate, mai tare mă speriau acele decât sângele, înțepătura, dar totul era asociat în capul meu. În schimb, morții nu mă speriau.

Mi-a luat ceva timp să reacționez. Primul lucru la care m-am gândit era la mâncare. Am luat bucățile de carne crudă care mai rămăseseră și le-am pus pe jarul rămas din focul aproape stins. Aveam speranța de a se prăji puțin, așa fiind mai ușor de mâncat și nu s-ar fi stricat cu ușurință. Apoi am observat cizmele mortului. Încercând să nu privesc sângele, le-am luat și le-am probat. Îmi erau puțin mici, dar nu prea mult și erau mult mai bune pentru a umbla prin pădure decât adidașii mei de baschet găuriți. I-am luat și pantalonii și șosetele. Pantalonii erau pătați de sânge dar aveam timp să-i spăl. Când am prins curaj să-l privesc mai hotărât, am descoperit că își lăsase acolo și maceta cu teaca și cureaua sa pentru a o duce pe umăr și un bidon pentru apă de trei sferturi de litru. Am deschis bidonul și l-am mirosit; era apă. Pentru mine, bidonul și, mai ales, maceta erau ca o comoară într-o insulă deșertă. Am luat tot cum am putut, inclusiv carnea crudă, și m-am întors la copac unde era platforma. Trebuia să plec de acolo cât de repede posibil deoarece în momentul în care cel care a plecat îi anunță pe colegii săi, acest loc urma să fie împânzit de rebeli neiertători și nerăbdători să se răzbune. Chiar când eram pe punctul de a pleca am găsit un briceag la câțiva metrii, probabil, aruncat de rebel. Când l-am luat în mână, am observat sângele proaspăt când razele soarelui l-au atins; am re trăit momentul în care i l-am înfipt în inimă cu toată forța, expresia de uimire, frica de pe chipul lui, spaima în fața morții. Am simțit puterea oțelului urcând pe mâna mea, ajungând la încheietură și escaladându-mi brațul până la creier; dominarea morții și vieții închisă într-o bucată de metal, dirijat după voința mea; supremația asupra existenței unui om. Un războinic autentic. Mi-am scuturat capul ca să ies din reveria în care eram cufundat, am închis briceagul și l-am pus la un loc cu celălalte lucruri. Mă controla din nou excesul de euforie.

Am coborât rucascul din copac, am băgat totul înăuntru cum am putut și am început să fug. Nu aveam de gând să fac pe gazdă la sosirea rebelilor. Fugeam cât de mult puteam după care mă odihneam puțin; de îndată ce îmi

recuperam suflarea, începeam să fug din nou. Cădeam la pământ mereu și mă ridicam iar și iar. Mă durea foarte tare stomacul, probabil pentru că mâncasem prea mult și nu eram obișnuit. Aveam impresia că urma să nu mă mai ridic și să nu mai fac nici măcar un pas, dar până la urmă reușeam mereu. Am urmat cursul râului pentru a nu mă pierde, dar acesta se șerpuia și în loc să meargă în linie dreaptă, se învârtea și se cotea, făcându-mă să-mi pierd timpul. Când se apropia amurgul, am auzit primele țipete în spatele meu, atât de aproape încât mi se părea că simt respirația lor la ceafă. Mă urmăreau și erau foarte aproape. Spre norocul meu, imediata noapte era aliata mea, sau cel puțin așa credeam eu.

Din când în când mă opream să localizez râul și să mă apropii de el pentru a nu mă pierde. În una din vizitele astea la prietena și ghidul meu apa, am observat unele plante mici de vreo zece-cincisprezece centimetrii de diametru care pluteau libere pe apă. Aveau tulpina lungă și subțire. Aveau multe rădăcini care atârnavă în apă fără să atingă pământul. Frunzele lor aveau forma unei rozete și se adunau în grupuri dense. Aveau o infinitate de mici flori, abea vizibile²⁰. Am presupus că ar aparține familiei nuferilor și, din câte știam eu, nuferii nu se puteau mânca, așa că nu le-am mai luat în seamă.

Am continuat să avansez, mergând, chiar dacă deja căzusem de trei ori împiedcându-mă pentru că nu mai vedeam aproape deloc și pentru că genunchiul mi se îndoia imediat. Pe cer, strălucea luna, dar lumina sa nu era îndeajuns să pot distinge detaliile de pe jos, deși era suficientă lumină pentru a putea vedea clar copacii și tufișurile din drum, chiar și hondoala care apăruse în direcția în care mergeam. Nu știu dacă faptul că luna era aproape plină m-a ajutat, pentru că îmi permitea să văd mai bine drumul; sau îmi era în desavantaj deoarece le-ar fi fost mai ușor celor care mă urmăreau să mă vadă. Vocile celor care mă urmăreau se auzeau din ce în ce mai departe. Probabil s-au oprit să se odihnească pe timpul nopții. Trebuia să profit de situație și să înaintez.

Când am terminat apa din sticlă și cea din bidon m-am apropiat de mal pentru a le umple. Vântul îmi lovea fața. În această parte a pădurii, copacii

erau aproape în apă. În timp ce mă ridicam pentru a continua să merg, am observat că se mișca ceva într-un copac pe celălalt mal al râului. Am stat nemișcat, ascuns în desiș, privind cu binoclul. Într-o creangă, am observat un animal asemănător cu un leopard, cu o constituție fizică puternică, picioarele scurte și coada lungă. Leoparzii pe care îi văzusem în safariul din Namibia aveau blana gălbuie, acoperită de pete negre în formă de trandafir pe tot corpul, mai puțin în partea interioară a picioarelor și a abdomenului. În schimb, acesta era negru, ca o panteră, deși se puteau deosebi câteva pete identice sub piele. Probabil eram într-o zonă pe care animalele o foloseau ca adăpătoare și el pândea vreun animal. La un moment dat s-a ridicat în două picioare și a sărit cu un răget amenințător. Când a atins solul, am auzit țipătul înspăimântător al unui animal, un sunet de luptă și, apoi, liniște. O noapte de vânatoare cu noroc am presupus. Probabil, leopardul plecase cu vânatul să se bucure de el altundeva. Am avut noroc că vântul bătea în contra mea și de aceea nu m-a simțit. Totuși, dacă îmi aduceam bine aminte, leoparzii erau cățărători de copaci excelenți și acel gând nu mă ajuta să dorm mai bine, sigur. Cel puțin, speram că se săturase cu vânatul. Am stat și am ascultat atent puțin timp în caz de orice și, când am fost sigur că nu era prin preajmă, m-am ridicat cu mult efort și m-am îndepărtat de râu fără să iau apă de teamă să nu cumva să mă pândească; eram o pradă ușoară de văzut și vânat ghemuit lângă apă.

Timp de jumătate de oră, nu m-am oprit din mers, îndepărtându-mă cât mai mult posibil de râu. Așa cum văzusem leoparzi, puteam să mergă să bea apă tot felul de animale și nu vroiam să dau nas în nas cu niciunul. Drumul a fost greu deoarece vedeam din ce în ce mai puțin și mă împiedicam încontinuu. Trebuia să caut un loc unde să dorm. Fiindcă nu aveam curajul să dorm într-un copac fără să pot vedea dacă este vreun șarpe sau vreun animal acolo și, în plus, era foarte incomod, am căutat un loc uscat pe jos unde să-mi petrec noaptea. Când am găsit unul care m-a convins, o zonă cu nisip unde nu erau insecte, păianjeni sau șerpi pe sub frunze, am strâns câteva ramuri și frunze pe post de saltea, am scos pătura și m-am pregătit de somn. Când m-am întins mi-am dat seama de cât de obosit eram, de cât de golit de energie era corpul meu.

Mi-a luat mult timp ca să pot adormi. Doar o idee îmi răscolea mintea acum când eram liniștit și nu aveam la ce altceva să mă gândesc: omorâsem o persoană. Poate a meritat-o și probabil nu aveam altă alternativă în acel moment, dar i-am luat viața unei ființe umane. Aveam într-adevăr dreptul să omor? Acest lucru nu mă transforma într-un monstru ca și el, într-un animal? Ei mi-au luat prietenii de lângă mine, ei m-au adus în situația asta, ei vroiau să mă omoare; dar totuși, aveam dreptul să iau decizia aceea?, aveam acel drept? Eu credeam că da; dacă trebuia să aleg între viața mea și crimă, era mai bună alegerea de a omori, dar acest fapt nu mă liniștea. Poate trebuia să procedez altfel, poate aș fi putut evita cele întâmplate. Momentul justifică fapta, rezultatul final scuză mijloacele, sau nu? Omorâsem pe cineva cu propriile-mi mâini. Nu am stat să mă gândesc nici măcar o secundă, a fost un reflex, de nestăpânit. Rebelul s-a întors și i-am înfipt briceagul fără să mă gândesc de două ori. Era un copil, doar un copil păcălit sau, pur și simplu, obligat să lupte. Mai mult ca sigur, smuls din brațele părinților cu o copilărie distrusă. Eu l-am omorât. Acum eram ca ei, un criminal. Eram un criminal.

Deja ca o obișnuință, am început să plâng.

ZIUA 7

DESPRE CUM FUG DE CEI CARE MĂ URMĂRESC

Noaptea aceea a fost una ca și celălalte în care nu am dormit prea bine. Frica de leopard, frigul, umiditatea încă prezentă după furtună, tortura durerii pe care o simțeam în tot corpul, îngrijorarea că omorâsem pe cineva și teroarea de a adormi și a fi prins de rebeli nu m-au lăsat să dorm. În plus, mă durea tot corpul, mai ales genunchiul și spatele.

De îndată ce a început să se lumineze puțin în pădure, m-am ridicat. Am apucat o bucată de carne din rucsac și am mâncat doar partea exterioară, cea care era mai prăjită și care avea un gust oribil de cărbune ars. În mijloc era complet crudă și nu am putut să o înghit. Era amuzant, după ce mâncasem larve nu puteam să mănânc o bucată de carne puțin prăjită. Carnea nu mirosea prea bine; aici lucrurile putrezeau imediat. Am tăiat toate bucățile din părțile mai prăjite și le-am învelit cu niște frunze mari pe care le găsisem în apropiere. Restul l-am îngropat. Am mai luat o aspirină și am numărat câte îmi mai rămăseseră: doisprezece. Fiindcă eram sătul de înțepăturile țânțarilor, am îmbrăcat pantalonii rebelului pe care îl omorâsem. Chiar dacă eu eram mai mare decât el, nu-mi veneau rău pantalonii, probabil pentru că slăbisem după atâtea zile de dietă forțată. Erau pătați de sânge și miroseau urât, dar preferam așa decât să-mi sugă blestemații țânțari viața din mine. Mi-am agățat și maceta de brâu, folosind centura pe post de curea. Îmi era foarte sete și habar nu aveam pe unde era râul; noaptea anterioară mersesem pe întuneric și nu știam drumul pe care îl urmașem. Am ciulit urechea dar nu am putut auzi tipicul zgomot al curentului apei în mișcare. M-am gândit să îmbib câteva haine cu roua de pe frunze și, apoi, să le storc în bidon. În acest fel, aș fi obținut apă și materialul ar fi ținut locul filtrului. După aproape o oră de strâns rouă, am obținut o mică cantitate de apă, doar pentru câteva înghițituri; trebuia să existe o formă mai rapidă pentru momentele de necesitate. Am pus briceagul în buzunarul din spatele pantalonilor, am luat rucasacul în spate și am început plimbarea de fiecare zi.

După doar o oră de mers, am auzit apă curgând și, mai în față, am ajuns la o cascadă. Avea cam nouă metri înălțime; mi se părea enormă și foarte frumoasă. Râul se lățea cu cât se apropia de cascadă, având o lățime dublă chiar în acel punct și mult mai puțină adâncime. Apa cădea cu forță, creând un nor de spumă și stropi în partea de jos unde se termina într-un bazin de unde renăștea râul și continua din nou cu forma lui originală. Solul era întrerupt în ambele părți ale cascadei și nu puteam să avansez. Aveam două opțiuni: să ocolesc stâncile până aș fi putut avansa din nou sau să sar peste bazinul natural care se afla jos. Îmi lua mult mai mult timp să fac un ocol, de fapt nu știam cât de mult, dar privind prăpastia mi-am dat seama că nu sunt Tarzan și că ar fi mai bine să încep să merg. Mai întâi, am băut cu poftă și am umplut sticla și bidonul.

Presupunând că rebelii mă urmăreau pe acest mal al râului, m-am decis să trec și să continui pe partea cealaltă. Mi-am dat jos cizmele și pantalonii ca să nu le ud. Apoi, am luat un băț pentru a-l folosi ca sprijin, întrucât abandonasem cârja mea cu ceva timp în urmă, și eram decis să trec pe partea cealaltă. Mergeam cu mare grijă deoarece, în cazul în care aș fi căzut, ar fi trebuit să știu să zbor pentru că aș fi căzut nouă metri. Prima dată tatonam terenul cu bățul și apoi avansam, asigurându-mă bine de locul unde urma să calc. Și așa, la un moment dat era cât pe ce să cad dar mi-am menținut echilibrul. La jumătatea râului, apa îmi ajungea până la genunchi. Când am reușit să traversez, mi-am uscat picioarele cu pantalonii scurți pe care îi aveam în rucsac, după care m-am îmbrăcat. Acuma trebuia să continui să rătăcesc.

Abrupta creșterea a pământului părea fără sfârșit. În unele zone era mai înaltă, iar în aletele mai joasă, dar nicio dată suficient de joasă și ușoară pentru a mă decide să cobor cățărându-mă. Pericolul, în cazul în care alunecam și îmi rupeam ceva, era moartea. Un risc pe care nu trebuia nici nu era necesar să mi-l asum. La un moment dat am reușit să-i aud pe cei care mă urmăreau. Ori mi-au luat de urmă, ori se despărțiseră pentru a se asigura că mă găsesc. Eu speram să fie ultima opțiune deoarece, în cel mai rău caz, era vorba de mai puține persoane care vroiau să mă omoare . În

orice caz, trebuia să merg mai repede pentru că mă ajungeau din urmă. Chiar dacă nu-mi mai simțeam picioarele de epuizare și lipsa odihnei, am lăsat marșul și am început cursa. Dinamica de fugă-odihnă-fugă a pus stăpânire pe viața mea din nou; deși momentele de fugă erau mai mult un mers rapid. Corpul meu nu putea mai mult.

Au trecut așa ore, în afară de o mică pauză puțin mai lungă pentru a mânca o parte din carnea rămasă. Pentru a-mi ușura greutatea, am aruncat adidașii printre stânci, nu înainte de a lua șireturile. Nu cred că-mi erau de folos niște adidași găuriți în talpă. În plus, nu credeam că or să-i găsească acolo jos. Cizmele rebelului mort erau mult mai bune pentru acest mediu, dar mă frecau în unele locuri și, la început, mă durea când mergeam; apoi nu am mai simțit durerea. Când mă odihneam puțin, mi le dădeam jos pentru a ventila și a răcori picioarele și observam cum se formau bășici enorme. Oricum era mai bine decât să merg cu găuri.

Continuam să-i aud în apropiere pe cei care mă urmăreau. Urmau să mă prindă. Am început să mă gândesc serios la posibilitatea de a încerca să cobor pe peretele de piatră. Am continuat să avansez oprindu-mă din când în când pentru a căuta vreun loc accesibil. Țipetele rebelilor erau aproape lângă mine. Frica este un bun stimulent în a lua decizii, pentru a te încuraja să-ți asumi riscuri pe care într-o situație normală nu le-ai fi asumat. Am observat cu atenție peretele și am ales să încerc să cobor într-un loc unde era un copac ceva mai înalt decât ceilalți, mai înalt decât prăpastia cu crengile rezemate de piatră. Le-aș fi putut folosi ca sprijin. Am băgat maceta în rucsac și am strâns curele cu forță. Un oftat puternic și să coborâm. De fapt nu a fost atât de greu pe cât părea. Cu ajutorul crengilor unui copac, am reușit să cobor cei șapte metrii de rocă fără prea multe probleme, doar o dată când s-a rupt o creangă din cauza greutateii și am rămas agățat de alta. În unele părți, piatra era desprinsă, dar cu grijă am reușit să ajung jos fără niciun accident. Când am ajuns jos am început să fug din nou.

Unul dintre nenorociții de rebeli cred că m-a văzut pentru că am auzit gălăgie în spatele meu. S-au auzit câteva împușcături și am auzit lemne

scrâșnind după câteva fluierături ascuțite. După care au tăcut. Am presupus că au început să coboare pe perete. Am auzit un țipăt. Probabil căzuse unul. Speram să-și fi rupt piciorul sau, mai bine, gâtul. Acum auzeam țipetele în spate din mai multe direcții diferite, deoarece se despărțiseră pentru a bloca zona și a mă prinde. Simțeam cum mă lăsau forțele și nu mai puteam continua mult timp fără să fac o bună pauză. Nu știam dacă era posibil să mă ascund de oamenii ăștia.

Încercam să fug mereu în linie dreaptă pentru a mă îndepărta de ei cât mai mult posibil. Cu cât avansam mai mult cu atât mai larg trebuiau să facă evantaiul și așa aveam mai multe locuri de scăpare. Locurile cu pădurea mai deasă unde aveam nevoie de macetă, le evitam deoarece credeam că acolo ar fi fost mai ușor să-mi dea de urmă. Am început să simt din nou durerea din cauza cizmelor. Cred că aveam labele picioarele în carne vie în unele locuri și simțeam fiecare pas ca un ac înfipt. Simțeam atât de greu rucsacul ca și când aș fi avut o casă în spate și mă dureau picioarele atât de tare încât nici nu mai simțeam durerea de la genunchi. Îmi era foame dar nu vroiam să mă opresc pentru că nu știam dacă aș mai putea să pornesc din nou; singurele opriri erau când cădeam, dar mă ridicam imediat. Plămânii îmi ardeau, inima îmi zvâcnea atât de repede încât o simțeam în urechi și credeam că o să-mi explodeze. Câteva voci erau aproape deasupra mea. Acum nu mai aveam scăpare; urma să mă prindă.

M-am împiedicat de o rădăcină și am căzut, rostogolindu-mă câțiva metrii. Nu am mai avut puterea să mă ridic. Gâfâiam, tușeam, aveam o senzație neliniștitoare de sufocare, păream o momâie pe moarte zvârcolindu-se pe jos. Fiecare inspirație îmi provoca o durere incredibilă, ca și când mi-ar găuri cineva plămânii. Când expiram, părea că scuipam foc pe gât. Eram terminat; până la urmă au reușit să mă prindă.

După puțin timp au apărut trei rebeli. Unul înalt și slab, altul musculos și unul bătrân care părea șeful. M-au înconjurat cu mitralierele îndreptate spre mine și țipând.

– Kaarahamustarehe!²¹, Kaarahamustarehe!, țipau încontinuu.

Eu nu am făcut niciun gest. Am stat pe loc nemișcat. Nu de frică, ci de neputință fizică, nu mai aveam forță să reacționez. Mi-au luat rucsacul și l-au aruncat într-o parte fără nicio considerație și mi-au leagat picioarele și mâinile la spate, toate împreună, ca și când urmau să mă pună pe grătar. Toate acestea se întâmplau în timp ce țipau la mine și mă loveau cu picioarele și mă zgâlțâiau cu mâinile. În acea poziție mă dureau picioarele și umerii. În plus, respiram foarte greu. Au lăsat lucrurile la baza unui copac. Mă priveau și râdeau.

– Mtumwenyetumbakuanipe²², a spus cel înalt și slab.

– Wasema Kiswahili?²³ mi-a spus cel mai bătrân dintre cei trei ignorându-l pe celălalt, iar când a văzut că nu-i răspund a pus o față serioasă. Jibuswalilangu!²⁴

– *Wenakwendahiliki*²⁵, a afirmat cel înalt cu un zâmbet neliniștitor.

Nu știam ce zicea dar sigur nu era ceva în favoarea mea. În timp ce eu eram în așteptare, preocupat de rezultatul incert al acestei situații, ei mă ignorau și vorbeau între ei. În acel moment s-au auzit împușcături din depărtare. Paznicii mei au tresărit și s-au ridicat în picioare. Curând au avut loc multe împușcături, rafale de mitralieră, explozii și țipete. La o mică distanță de unde eram noi avea loc o luptă. Paznicii m-au privit și au privit locul de unde veneau țipetele.

– Tutafutenjia pana²⁶, a spus musculosul.

– hapana, bado! rudi, mwulize Manegese kamaanatakamsaada²⁷, l-a întrerupt tăios șeful.

– hatari ni kubwa²⁸, a răspuns.

- Kutotii ni kubaya²⁹, a zis cu o privire sarcastică cel care părea șeful celor trei.
- Naniatakwendanami?, yatubidikurudi³⁰, a întrebat cu teamă rebelul.
- Nenda!³¹, a comandat cel mai bătrân.
- Achamanemo! Nimekwenda!³², a spus evident supărat cel mai muculos dintre gherile.

Acestea fiind spuse, a luat-o la fugă într-o direcție pe care nu am putut să o văd din cauza poziției mele precare. Împușcăturile se auzeau fără oprire. Eu eram neajutorat, legat ca un vițel într-o zi de rodeo și fără a putea face nimic. Am auzit indubabilul zgomot al unui elicopter care a trecut deasupra noastră în direcția în care se desfășura lupta. Cei doi care rămăseseră cu mine s-au uitat unul la celălalt și au plecat în goană. Atunci mi-am amintit de briceagul din pantaloni. Am încercat să ajung la buzunar cu mâinile dar era imposibil. Am încercat să mă rotesc. M-am clătinat dintr-o parte în alta ca jucăria unui copil, provocându-mi dureri mari pe peste tot. În cele din urmă am reușit să mă pun pe o parte. În poziția asta, articulațiile mele se plângeau și mai tare.

Apoi am încercat să mă întorc parțial cu fața în sus; durerea era din ce în ce mai puternică și nu mai aveam mult până să-mi disloc umărul dacă îl mai forțam așa. În cele din urmă am reușit să mă pun aproape pe o parte și greutatea mea mi-a îndoit brațele din ce în ce mai mult obligându-mă să țip de durere. Era un adevărat martiriu. Ca rezultat al îndoirii, mâinile mi s-au apropiat de spate puțin câte puțin până când l-a atins. Frânghiile erau atât de strânse încât începeam să nu îmi mai simt mâinile și labele picioarelor. Am scotocit cu vârful degetelor în buzunarul din spate până când am atins briceagul. Cu vârful la două dintre ele, l-am scos dar mi-a alunecat și a căzut pe jos. Am bâjbâit cu mâinile încercând să-l găsesc și mișcările m-au făcut să țip din nou. Într-un sfârșit am reușit să-l găsesc și l-am prins cu forță. Cu o rotire bruscă și încă un țipăt, m-am pus din nou cu fața în jos pentru a slăbi legăturile frânghiilor.

Am deschis briceagul cu degetele de la cealaltă mână având grijă să nu cadă iar. Apoi am pus muchia pe frânghii și am început să tai. Fiecare mișcare a încheieturii îmi provoca o mare suferință. Am apucat cu gura o bucată de lemn de pe jos și l-am strâns cu atâta forță întrucât l-am cioplit. Am tăiat întruna într-o mișcare iregulară a mâinilor mele asupra frânghiei. Presupuneam că realizez ceva, dar nu aveam cum să știu sigur deoarece nu simțeam nimic cu mâinile. Am mușcat cu mai multă forță lemnul și am continuat să tai timp de câteva minute eterne. În cele din urmă frânghia s-a rupt eliberându-mi mâinile. Am apucat briceagul cu mâna dreaptă dar a trebuit să-i dau drumul din cauza durerii. Mi-am frecționat încheieturile mâinilor care erau pline de urme din cauza frânghiei și sângerau în unele părți. Când le-am încălzit puțin, am tăiat și frânghia de la picioare și ce mai rămăsese la mâini. Mi-am frecționat puțin și gleznele, de asemenea rănite și sângărânde.

Cu greu, m-am ridicat în picioare. Am apucat rucsacul și mi l-am pus în spate cum am putut. Apoi m-am uitat spre cele trei pe care le lăsase în urmă rebelii. Nu aveam timp să le răscolesc, așa că am luat unul oarecare și am început să fug cu pas greu în direcția opusă luptei. Îmi era foame și sete; mă dureau gleznele, încheieturile mâinilor și capul; îmi era somn: îmi produceau mâncărime până și multiplele înțepături ale țânțarilor care umblau pe corp; dar nu puteam să mă opresc. Am fugit până când împușcăturile se auzeau atât de departe încât trebuia să fiu atent ca să le aud. Când m-am oprit să mă odihnesc, am căutat un copac unde să mă cațăr și am descoperit altă platformă de crengi ca aceea pe care o folosisem înainte. M-am cățărat pe ea. Aici frunzele erau încă verzi, așa că trebuia să fie recentă. Părea un cuib imens. Am băut apă și am mâncat în mod alternativ ceea ce îmi mai rămăsese din carne. Am luat și încă o aspirină și un antidiareic, pentru că începusem din nou să am probleme cu stomacul. Stând jos și încercând să mă relaxez, puțin câte puțin, respirația s-a întors la un ritm normal.

Am deschis rucsacul pe care îl luasem. Înăuntru era un încărcător de muniție cu o mică inscripție în lateral care zicea "5,45 x 39", două grenade, o sticlă cu un tip de alcool foarte tare care mă dădea pe spate numai dacă îl miroseam, diferite mâncăruri învelite în frunze, un bidon de apă gol, un

briceag, o șapcă de camuflaj, o farfurie de metal, o poză a unei familii în fața unei colibi și un uzat pachet de cărți de pocher. Fiindcă rucsacul lui era mai bun decât al meu care avea o bretea descusută aproape de tot, am pus toate lucrurile mele în al lui, mai puțin sticla de apă, și am păstrat grenadele, alcoolul, bidonul, farfuria, briceagul și șapca de camuflaj. Restul lucrurilor le-am băgat în vechiul meu rucsac pentru a le lăsa acolo. Cu băutura alcoolică mi-am spălat rănilor de la încheieturi și glezne și mi le-am pansat cu fâșii dintr-un tricou rupt. Mi-am curățat cu alcool și rănilor provocate de cizme în timpul mersului. Aveam niște bășici imense și le-am înțepat cu vârful briceagului. Când am atins cu alcool rănilor infectate, am simțit nivele de durere necunoscute până atunci. Am decis să mă odihnesc deoarece eram epuizat și nu puteam să continui. M-am întins folosind rucsacul pe post de pernă și am închis ochii încercând să aud ceva din ce se întâmpla în depărtare, unde împușcăturile încetaseră. Miroseam a alcool ca un bețiv după o petrecere. Tot, absolut tot corpul, mă durea. Disperat, invidiam moartea lui Alex atât de rapidă, atât de rece. De ce trebuia să fiu eu cel care să sufere în nenorocita asta de pădure și Alex și Juan se odihnesc în lumea de dincolo? Răspunsul era clar: pentru că eu eram vinovat pentru tot și meritam cea mai mare pedeapsă.

Am stat cam o oră întins, încercând să mă relaxez. Nu mai auzisem nimic: nici împușcături, nici țipete. Atunci am auzit pe cineva cățărându-se în copac. Foarte încet, încercând să par adormit, am dus mâna la mijloc unde aveam maceta. Cel care urca scotea niște sunete foarte ciudate. A ajuns la platformă și am deschis ochii scoțând cu rapiditate maceta pregătit să mă apăr.

Am avut parte de o surpriză când am văzut cine este în fața mea. Era un cimpanzeu. Avea părul gri; ochii maro, buzele subțiri și gura și urechile foarte mari. Brațele erau mai lungi decât picioarele și nu avea coadă. Avea cam un metru jumătate. Se apropia de mine amenințător, înaintând fața, îndoindu-și ușor corpul în față cu părul zbârlit. Acum mi-am dat seama că acele platforme nu erau făcute de om ci de cimpanzei pentru a petrece noaptea sau pentru a procrea. Am pus maceta la locul ei, foarte încet pentru a nu-l neliniști mai tare, am luat rucsacul și mi l-am pus în spate. Problema era cum să cobor deoarece cimpanzeul era în partea trunchiului. Am luat

rucsacul pe care vroiam să-l abandonez și l-am aruncat într-o parte a platformei. Cimpanzeul l-a privit cu neîncredere, dar apoi s-a dus după el și a început să-l privească pe toate părțile și să-l agite. Până la urmă și-a dat seama cum să-l deschidă. Am profitat de acel moment ca să înconjur platforma prin partea cealaltă și să cobor repede.

M-am îndepărtat puțin de copac și uitându-mă atent am văzut cum cimpanzeul împrăștiase tot pe platformă și se uita la ele curios. Într-un copac din apropiere erau alți trei cimpanzei; doi dintre ei aveau părul maro tuciuriu și un pui mic care avea corpul rozaliu. Fusesse o experiență unică să fiu atât de aproape de acele animale atât de incredibile. M-am mai uitat o dată la ei și m-am întors la drumul meu, mereu în direcția care credeam eu că este cea opusă a locului unde erau rebelii. Chiar dacă cine știe, poate îmi urmăreau pașii pentru a mă prinde iar.

Am continuat să merg restul zilei cu câte o pauză din când în când. Vegetația era din ce în ce mai densă și în multe locuri aveam nevoie de macetă pentru a putea trece. Probabil ajungeam în inima pădurii ecuatoriale. Rănile de la glezne m-au deranjat tot drumul. Când începea să se întunece, am căutat un copac unde să dorm și, fiindcă nu l-am găsit, mi-am pregătit un culcuș de frunze. M-am uitat la mâncarea care era în rucsac. Îvelite în frunze de palmieri, erau câteva bucăți de carne, ceva paste de origine nedeterminată și câteva fructe care îmi semănau cu papaia. Am calculat că aveam să mănânc de vreo trei sau patru ori. Următoarea zi, nu urma să am nicio problemă cu alimentarea, dar totuși trebuia să continui să caut pentru a nu trebui să-mi folosesc rezerva. În acea noapte, mi s-a părut că aud din nou sunetul unui elefant.

ZIUA 8

DESPRE CUM ÎNAINTEZ ÎN PĂDURE

De dimineață, m-au trezit țipetele unei maimuțe din apropiere. Era imposibil să te trezești liniștit în pădurea asta. Când am deschis ochii, am văzut că era una din acelea mici care aveau o pată triunghiulară roșie spre portocaliu pe spinare. Sărea dintr-o creangă în alta, îndepărtându-se de locul unde eram eu. Când era mai departe, apărea alta, urmărindu-se una pe cealaltă, aparent într-un joc inocent. Puțin câte puțin, s-au adunat mai multe, mai ales în crengile mai înalte. La un moment dat, una a scos un țipăt, un răsunător “ka” după care au coborât fugind toate pe pământ în timp ce își făcea o apariție bruscă o pasăre de pradă. Era un vultur sau ceva asemănător de culoare maro închis, aripi scurte și largi, rotunjite și o coadă lungă³³. Se mișca în zigzag printre crengile din pădure, încercând să prindă una dintre maimuțe. Aproape că prinsese una cu ghearele dar, în ultimul moment, maimuța s-a rotit brusc și a reușit să scape. Când vulturul și-a dat seama că toate coborâseră pe pământ, ascuns între niște arbuști, a scos un răsunător croncănit și s-a înălțat pentru a se pierde la orizont. Maimuțele, când au văzut că zona este sigură, au apărut din nou și, atunci, m-au localizat și au urcat repede în copaci, fugind din creangă în creangă printre puternice țipete. Le-am urmărit cu privirea până când le-am pierdut din vedere.

Cum nu se prea întâmpla de când eram în pădure, dormisem bine, aproape șase ore încontinuu. Senzația de a fi bolnav, frisoanele și tremurăturile îmi trecuseră. Bănuiesc că datorită unui amestec de aspirine, odihnă și alimentație corespunzătoare. Îmi era foarte foame, așa că am luat micul dejun cu fructele gălbui după ce le-am decojit. Erau delicioase. Mi-am spălat cu alcool toate rănilile; nu vroiam să mi se infecteze și mi-am bandajat cu bucățile mai mari rămase din tricou. Am băut o gură de apă. Mai aveam unul din bidoane plin și celălalt mai puțin de jumătate. Acum că nu mai aveam râul aproape, trebuia să am grijă cu apa.

Încă nu ieșise soarele de tot. M-am ridicat ca să arunc o privire prin împrejurimi și să mă învioresc puțin. Când m-am ridicat, am văzut câteva animale ciudate, cele mai ciudate dintre toate pe care le văzusem până acum. Cel mai mare, care părea a fi masculul, era un animal mare de un metru înălțime, cu ceva din forma lui asemănătoare cu o girafă mică dar cu gâtul mai scurt, două mici coarne îndreptate în spate, urechi foarte largi și bot lung, blana cu aspect neted, de culoare maro închis, laturile capului erau gri foarte deschis, picioarele ca cele a unei zebre, cu dungi negre și albe într-un contrast foarte intens³⁴. Cu el mai erau trei fără coarne, probabil femelele și un pui cu o mică coamă puțin definită, abia formată. Masculul m-a privit uimit și speriat, apoi a grohăit și toți au dispărut într-o clipă în desiş. Cred că i-am speriat. Cine ar fi crezut, eu, care petreceam jumătate din timp speriat de moarte, am reuşit o dată să produc frică în loc să o simt.

Am stat acolo nemişcat. Între aceste animale și cimpanzeii, de câteva zile mă uimeam încontinuu. Acum trebuia să mă gândesc cum urma să procedez. Pierdusem râul și, dacă nu mă înşelam, între el și eu erau rebelii. Dacă vroiam să-i urmăresc cursul în continuare, întâi trebuia să-l găsesc. Puteam să avansez puțin în direcția în care credeam că este cea paralelă râului și apoi să fac stânga pentru a încerca să-l găsesc iar, ocolind rebelii. Problema era că nu știam sigur care era direcția paralelă râului. Având în vedere că nu mă ajuta mult dacă stăteam acolo liniștit și gânditor, am adunat toate lucrurile și am apucat drumul care mi se părea cel corect. Urma să văd eu dacă era cel corect sau nu.

Am mers câteva ore aproape fără să avansez. Nu mai aveam sensibilitate în braț de atâtea lovituri cu maceta pentru a-mi face drum. Într-una dintre lovituri aproape că am atins un șarpe care a încercat să muște maceta. Transpiram foarte mult și îmi era foarte sete. Chiar dacă beam mereu apă pe care o adunam cu hainele de pe frunzele copacilor, nu reușeam să obțin suficientă pentru a compensa pierderea produsă de constanta transpirație din cauza exercițiului, căldurii și umezelii locului și apa pe care o aveam în bidon se termina. Când m-am oprit să mănânc, terminasem apa din unul din bidoane și l-am început pe celălalt. Am mâncat carne și, ca desert, am mestecat câteva din frunzele acelea amare dintr-un arbust pe care l-am găsit în drum. Printre dificultățile de a nu vedea nimic din cauza densității

vegetației, nu mă opream din a căuta ceva de mâncare cum ar fi cuiburi, copaci cu fructe sau vreun animal. Partea bună este că nu îi auzisem pe rebeli pe tot parcursul zilei. Ce s-ar fi putut întâmpla?, cu cine s-or fi luptat? Poate erau trupe ale guvernului care m-ar fi putut ajuta, sau poate a fost un conflict între diferite grupuri de gherile. Nu puteam să mă risc. Dacă mă apropiam să văd și ar fi câștigat gherilele, m-ar prinde și m-ar omorî. Până la urmă nu-mi păsa, tot ce conta era că i-au oprit pe cei care mă urmăreau și mi-au dat șansa să scap și, poate, să-i fac să-mi piardă urma.

După ce am mâncat, m-am odihnit puțin și, apoi, m-am obligat să continui drumul. În acea parte a pădurii, căldura și umiditatea erau chiar mai intense, dacă se putea așa ceva. Tricoul mi se lipea în totalitate de corpul îmbibat în transpirație. Nu s-a întâmplat nimic interesant în toată după-amiaza. Încheieturile mâinilor mă dureau încontinuu, la fel ca și bătăturile de la picioare, spatele și genunchiul stâng. Mai alea labele picioarelor, care mă făceau să văd stele cu fiecare pas. Ca de obicei când se lăsa seara, mi-am pregătit un culcuș unde să dorm, am cinat și m-am pus să dorm. Nu găsisem nimic de mâncare decât câteva larve și nici nu am găsit niciun loc de unde să iau apă. Bidoanele erau goale; mai aveam doar câteva înghițituri într-una din ele. În plus, mai aveam mâncare doar pentru două sărace mese. Mâine urmau să am probleme din nou.

ZIUA 9

DESPRE CUM DECURGE ÎNTÂLNIREA MEA CU CĂLUGĂRIȚELE

Pe timpul nopții, căldura a fost intensă și nu am reușit să dorm aproape deloc. Simțeam că mă sufoc și transpiram încontinuu. Petrecusem toată noaptea ascultând acele țipete asemănătoare cu cele ale unui copil și, chiar dacă nu mă mai speriau pentru că știam că veneau de la tipul ăla de șobolan pe care îl văzusem o dată, acest lucru nu mă împiedica să mă trezesc din somn mereu. Apoi, era dificil să adorm iar cu toate sunetele acelea, mai ales când auzeam un răget și îmi amintea de leopard și vânătoarea lui lângă râu. Când au pătruns primele raze de soare în pădure, eu deja eram treaz. Mi-am curățat rănilor cu alcool. Am mâncat o porție de carne și am băut toată apa rămasă, care era puțină. Azi trebuia să mă risc; trebuia să găsesc apă neapărat sau urma să mor deshidratat. Nu am pierdut niciun moment; m-am ridicat și am luat-o la drum, mergând în direcția în care credeam că este râul. În timp ce avansam cu sânguință cu ajutorul macetei, continuam să mă gândesc că văzusem ceva la televizor despre cum să obții apă în pădure, ceva de care trebuia să-mi amintesc în acel moment dar nu reușeam. Brațele îmi erau din ce în ce mai grele și loviturile cu maceta erau uneori mai slabe.

Pe timpul dimineții nu s-a petrecut nimic interesant, cu excepția faptului că am descoperit că în pădurea ecuatorială africană existau și călugărițe. Am văzut-o pe o frunză, stând la pândă cu o aparentă atitudine de rugăciune și smerenie, nemișcată, cu ochii ei mari privind în 360 de grade și picioarele din față acoperite de spini . M-am speriat de moarte și m-am îndepărtat repede de ea din instinct. Unica insectă de care îmi era frică dintotdeauna era călugărița. Îmi aduc aminte de când eram mic, în piscină, omoram viespile lovindu-le de pământ cu pumnul strâns. Țânțari, albine, gândaci, furnici sau păianjeni, nu-mi era frică de niciunul cu excepția călugărițelor. Când vedeam una din față, cu ochii aceia atât de mari, răsucindu-și capul 360 de grade, cu picioarele îndoite pregătită să facă un salt în orice moment... aveam impresia că atunci când nici nu mă așteptam urma să sară

pe mine și să-mi înfigă un picior în fiecare ochi. M-am îndepărtat de ea cât am putut de mult și mi-am continuat drumul. Era ironic faptul că am înfruntat șerpi, am omorât până și un om și totuși fugeam de o insectă de mărimea unui pix.

După ceva timp de mers, a început să-mi fie sete iar. Simțeam din ce în ce mai uscat gâtul. Mi-am amintit că citisem odată ceva despre deșert și m-am pus să ling o piatră pentru a ajuta salivarea. De fapt, eram înconjurat de apă, mici bălți de apă închisă la culoare pe peste tot, dar îmi era frică să nu mă îmbolnăvesc iar și vroiam să evit cu orice preț să beau apă care nu era din râu sau cea a ploii. La ora mesei am terminat rezervele de alimente, inclusiv frunzele pe care le strânsesem. De fapt, încă mai îmi era foame dar îmi era atât de sete încât uitasem de foame. Am încercat să beau o gură din sticla de alcool dar, după puțin timp îmi era și mai sete și m-am decis să îl folosesc doar pentru a dezinfecă rănilile. În plus, avea un gust oribil. Până la urmă am descoperit puțină apă pe câteva frunze umede și am băut-o. Pe timpul întregii zi, m-a durut capul îngrozitor. Simțeam o bătaie ritmică în tâmplă, o durere profundă. Oboseala era atât de intensă încât am fost tentat de mai multe ori să renunț și să rămân întins pe jos așteptând sfârșitul, încercând să dorm puțin. Mă duceam de răpă.

Într-un moment dat m-am oprit să mă odihnesc puțin și am auzit un zumzăit extrem de zgomotos care se auzea de departe și se apropia. Mi se părea că un roi de insecte venea direct spre mine. Pentru că eram foarte obosit, nu m-am mișcat de unde eram, resemnat în fața noii mele nenorociri. Puternicul zumzăit se apropia din ce în ce mai mult, până când părea că este chiar lângă mine. Când mi-am dat seama de unde venea sunetul, surpriza a fost mare. Era un solitar gândac, deși de o dimensiune uriașă de aproape zece centimetrii. Avea un zbor greu și părea că urma să cadă în orice moment. Gândacul zbura din floare în floare, ca și când ar fi fost o albină³⁵. A stat ceva timp prin jurul meu, după care a plecat de unde a venit.

M-am ridicat și am continuat să merg și să ling pietre până s-a lăsat noaptea. Îmi era greață și mă dureau toți mușchii corpului; în plus mi se părea că o să am febră iar. Încercam să mă concentrez asupra diferitelor

arome ale pietrelor, dar nu reușeam să uit de durere. Rănile de la labele picioarelor mă deranjau din nou pentru că se deschiseseră iar din cauza frecării în timpul mersului. Singurul lucru pe care l-am găsit a fost un copac căzut, plin de larve, dar am putut să mănânc doar câteva deoarece bricheta nu mai funcționa bine și nu mă vedeam în stare să le mănânc crude fără frunzele amare care ascundeau puțin gustul lor. Am găsit și câte un cuib de termite construit pe pământ de mărimi enorme, dar nu-mi folosea la nimic; poate dacă eu eram o furnică, o viespe sau un furnicar.. Ar fi fost bine să fiu o viespe, așa puteam să mă ridic deasupra copacilor și să ies cât ai clipi din acest loc de chinuri și amărăciune. Nu aveam nimic de mâncare și, mai important, nimic de băut. Mi-am pregătit un loc unde să mă întind și m-am pregătit să petrec o noapte lungă.

Cum ajunsesem să fiu singur în acest blestemat loc?, de ce a trebuit să-i aduc pe prietenii mei în această călătorie, trimițându-i direct spre moarte? Chiar dacă aș reuși să scap de aici, cum aș putea să le zic părinților lor că ei au murit în timpul "aventurii mele"? Câteva lacrimi trădătoare s-au ivit pe marginea ochilor mei. Amintirea prietenilor mei morți îmi sfâșia inima și îmi zdrobea sufletul. Aproape că îmi doream să fi murit o dată cu ei pentru a nu trebui să trec prin asta. Aproape...nu, sigur că da. Moartea părea o dulce odihnă în acele momente. Dacă aș fi avut curaj, m-aș fi omorât eu însumi. Eram atât de obosit...

În mijlocul nopții, avusese loc o furtună de jumătate de oră. Am deschis bidoanele și am scos toate hainele pentru a se uda. Și m-am întins pe jos cu gura deschisă, bucurându-mă de acel cadou ceresc. Mi-am frecționat corpul și rănile, ignorând durerea provocată. Când s-a oprit ploaia, am stors toate hainele în bidoane și am pus toată apa într-una; am reușit s-o umplu trei sferturi.

Ocazia de a mă răcori sub intensă deși efemera ploaie, mi-a căzut foarte bine și m-a făcut să mă bucur timp de câteva clipe, chiar dacă am petrecut toată noaptea tremurând de frig.

ZIUA 10

DESPRE CUM RĂMÂN FĂRĂ FORȚĂ

Ca mic dejun, am luat o înghițitură mare de apă. Sunetul stomacului meu care îmi producea un apetit permanent, era în luptă cu sunetul pădurii și cu bătăile tâmpiei mele. Am văzut câțiva viermi zvârcolindu-se pe pământul umed, dar, după ce i-am privit cu atenție pentru un timp, nu eram convins că vreau să îi mănânc. În schimb, pe drum am găsit alte câteva larve și le-am tăiat în bucăți împreună cu frunzele primului copac pe care l-am văzut și le-am mâncat, înghițindu-le fără să le mestec. Fiindcă am găsit multe, am păstrat într-unul din buzunarele de la rucsac ce mi-a rămas. Trebuia să mănânc ceva mai târziu.

Încă mă mai durea capul și aveam din nou febră și amețeli. Nu știam dacă de foame sau de vină era vreo boală. Poate luasem vreo boală din acelea tropicale ca și malaria sau febra galbenă; dacă era așa, eram terminat. Înainte să plec în călătorie, mă vaccinaseram, dar doar pentru bolile zonei pe care urma să o vizitez. Am luat o aspirină cu puțină apă. În plus, îmi simțeam tot corpul slăbit și nu credeam că aș mai putea continua așa cum aveam genunchiul. Deși nu mă puteam privi în oglindă, simțeam că slăbisem multe kilograme. Nu mai aveam burtă și nici grăsime de niciun tip și coapsele păreau că s-au micșorat până când s-au transformat în bețe. Pantalonii pe care îi luasem de la rebel și care la început îmi erau puțin cam strânși, acum îmi veneau perfect, îmi stăteau chiar puțin cam larg.

Mă dezorientasem complet și nu știam în ce direcție să merg. Bine că a venit Alex și mi-a zis, șoptindu-mi la ureche ca un secret. Apoi m-a însoțit puțin la drum, dansând și cântând în jurul meu. Eu îi ziceam să nu țipe pentru că ne auzeau rebelii, dar el nu mă băga în seamă. Nu puteam să mă supăr pe el; era atât de bucuros. Și Juan? Aha! acum înțeleg. Era ascuns și trebuia să-l găsesc. Ce cântă Alex, cântecul cartofului? Dacă aș avea cartofi... Am lăsat rucsacul agățat de o creangă și am început să cânt și să

dansez cu Alex până când l-am găsit pe Juan; apoi, toți trei ne-am învățat întruna ținându-ne de mână. M-am învățat și m-am învățat de atâtea ori încât am amețit și am căzut.

M-am trezit împrăștiat pe jos. Probabil am leșinat. Aveam vaga amintire că îi visasem pe Juan și pe Alex. Nu, nu puteam să dorm acum, trebuia să înaintez. M-am ridicat cu greu. Mi se învărtea capul, și am continuat să merg. Fără nicio direcție concretă, dar trebuia să merg.

Progresul meu era din ce în ce mai lent. După ce trecuseră câteva ore, nu mai suportam foamea și am decis să mănânc larvele. Am scos câteva din rucsac. Se zvârcoleau în mână fără oprire. Altădată, nu aș fi suportat să le văd așa, dar acum nu mă mai interesa nimic; le-am privit cu o indiferență absolută, simțind cum se luptau să scape printre degete. Pentru mine erau doar mâncare. Am strâns pumnul puțin mai tare. Nu aveam chef să le mănânc iar crude așa că mi-a venit o idee. Le-am tăiat bucăți și le-am pus în farfuria de metal; le-am pus puțină sare din care mai aveam încă, ultimile frunze de mentă, apoi le-am frecat cu alcool și le-am dat foc după câteva încercări cu o scânteie a brichetei. Larve flambate a la mentă, poate ajungeam să fac un restaurant de mâncare tipică silvică și acesta putea fi felul principal. Desigur, dacă supraviețuiam, lucru care era puțin probabil. În plus, aveam avantajul de a fi mai igienic, întrucât cred că prin ardere omorâsem orice microb posibil. O altă parte bună a situației, era că erau calde și mi-au căzut bine la stomac pentru un timp, deși curând simțeam iar greața. Din alcool mai aveam încă jumătate de sticlă. Din apă nimic, o băusem pe toată. Curând eram însetat, infometat și cu hainele încă ude flească. Am început să am frisoane iar. Nu aveam altceva de făcut decât să merg și să merg. Pașii mei erau din ce în ce mai scurți, târând picioarele, capul în jos, permițând frunzelor să-mi lovească fruntea. Uneori simțeam că urma să cad și trebuia să mă sprijin pentru un moment de un trunchi înainte de a continua să avansez din ce în ce mai lent.

La jumătatea după-amiezii, m-am trântit la pământ, sprijinindu-mi spatele de un trunchi. Nu mai puteam. Ultimile ore le petrecusem mergând rostogolindu-mă și împiedicându-mă încontinuu. Luasem câteva aspirine

dar febra nu cobora, îmi venea să vomit mereu, mă dureau toți mușchii corpului, simțeam că o să-mi plesnească capul și aveam iar diaree; nu am putut să iau nicio pastilă antidiareică pentru că probabil îmi căzuse din rucsac într-una din opriri și le pierdusem. Îmi simțeam limba greoaie și pielea foarte seacă, chiar și într-un mediu atât de umed precum aceasta. Unele dintre rănilor care îmi marcau corpul aveau un aspect puțin liniștitor. Nu mai aveam forță să continui. Încercam să lupt, să mă conving că trebuie să continui, dar era imposibil. Nu era setea sau foamea, era acea slăbiciune care îmi cuprinsese corpul, care mă împiedica să-l controlez, care îl făcea să nu mă asculte. Am depus un efort imens pentru a mă ridica din nou, dar am căzut la pământ ca un trunchi dezarmat și acolo am rămas.

Nu știu cât timp am stat culcat, dincolo de conștiință, cu privirea pierdută spre nicăieri, dar aveam dureri pe peste tot, frisoane puternice, durere de cap, până și vedere încetșată. Părea că aspirinele nu mai aveau niciun efect. Mi s-a părut că văd într-o ceață înșelătoare un bărbat negru care ieșea dintre arbuști și se pusese în picioare în fața mea. Era scund, bărbos, cu părul creț și scurt, cu o sulită în mână și un arc și o tolă cu săgeți în spate. Purta doar un tip de "tanga" din piele. Mă privea curios. S-a apropiat și am văzut cum întindea mâna ca să mă atingă. În acel moment a început să plouă puternic. Picăturile îmi loveau chipul. În sfârșit mult dorita apă.

– Ce comic! m-am gândit exact înainte să-mi pierd cunoștința.

ZILELE 11 și 12

DESPRE CUM MĂ ÎNGRIJESC ÎNTR-O COLIBĂ

M-am trezit. Stăteam cu ochii închiși; simțeam durerea în tot corpul. Încă mai aveam febră. Cât timp o fi trecut? Eram viu, sigur, dacă nu, nu aș fi simțit atâta durere. Auzeam sunetul ploii torențiale, dar nu mă uda. Am deschis ochii pe jumătate. Nu eram în pădure. Am reușit să-mi revin cu mari dureri și am privit în jur. Eram într-o colibă. Era făcută din treizeci de nuiele groase cât degetul mic, împletite cu un tip de liane, cu extremitățile înfipite în pământ, totul formând o cupolă emisferică. O serie de împletituri făcute din frunze groase protejeau interiorul de soare și ploaie. O intrare fără ușă, un unic perete fără geamuri, un sol de pământ. Pereții erau acoperiți parțial cu noroi care acoperea nuielele, ca și când era neterminată. Câțiva cărbuni pe jumătate stinși în mijloc. Nu exista niciun tip de mobilă, doar câteva saltele de frunze uscate și câte o imitație de pat făcută din trunchiuri tăiate sau, mai elaborate, făcute cu bețe împreunate. Eu eram în unul din acele paturi, acoperit de câteva blănuri urât mirositoare. În colibă încăpeau să doarmă în jur de opt persoane, dar nu mai era nimeni în afară de mine.

– Unde eram? m-am întrebat, unde?

Mi-am pierdut din nou cunoștința.

Cineva îmi ținea capul, încercând să-l mențină în poziție verticală. Încerca să mă oblighe să înghit ceva. Am scuipat, am încercat să mă opun, dar nu aveam putere. Am băut tot ce mi-au dat. Avea un gust foarte amar. Apoi mi-au dat apă pe care am băut-o cu mai multă energie și dorință. Mi-am pierdut din nou cunoștința. Am stat acolo ceva timp; nu aș ști să spun cât. Din când în când mă trezeau și mă obligau să beau lichidul acela amar, apă și, câteodată, lichide dense cu gust de carne, de mâncare.

ZIUA 13

DE CUM ÎMI DAU SEAMA CĂ SUNT UN PRIZONIER

Am deschis ochii. Lumina m-a obligat să-i închid din nou. Am încercat să mă obișnuiesc. Mă mai simțeam încă rău, dar eram mai bine. Nu mai aveam frisoane și durerea musculară încetase, deși mai simțeam încă febra. Mă mai durea capul puțin. Ceasul arăta șapte dimineața. La genunchi aveam un fel de bandaj verzui și nu părea prea inflammat. Aveam și la încheieturile mâinilor și în jurul labelor picioarelor altul diferit. Am privit prin ușa colibei; vedeam încă două colibe, acestea cu pereții în întregime de noroi și cu frunze mari puse la intrare pe post de ușă... Ploua fără oprire, deși nu foarte intens. O femeie a trecut prin față cu o amforă de lut. Era de rasă neagră, foarte mică, doar cu o fustă care-i ajungea până la genunchi și cu o bentiță subțire pe frunte. Eram desculț. S-a întors către mine și a observat că sunt treaz. A dispărut imediat, ca să anunțe pe cineva, bănuiam.

Am încercat să mă ridic. Nu am putut; eram legat. M-au luat de prizonier. Nu știam dacă erau rebelii sau nu; îmi aminteam doar o vagă imagine a unui bărbat ieșind din pădure înainte să-mi pierd cunoștința. Oricum, fiind înțelept, nu credeam că erau rebelii pentru că aceștia m-ar fi omorât în momentul în care mă găseau și nu s-ar fi deranjat în a mă îngriji așa. Eram confuz.

Curând au apărut doi bărbați înarmați cu sulite. Mi-au dezlegat picioarele și mi-au făcut semn să mă ridic. Prima dată nu am reușit, eram slăbit și legat la mâini, lucru care mă împiedica să mă ajut cu ele. A doua oară da, deși într-un echilibru precar. Am pus tot efortul posibil în a nu cădea. Mi-am dat seama că mi-au schimbat hainele jerpelite și murdare cu un "tanga" de ceva care aducea cu lemnul, dar flexibil. M-am îndreptat spre ușă și am ieșit afară. Razele soarelui m-au lăsat orb pentru un moment, obligându-mă să închid ochii ceva timp. Când m-am obișnuit cu lumina, am putut să văd că eram complet înconjurat de locuitorii aceluia sat. Imediat am realizat că

probabil erau pigmei. Erau de rasă neagră, adulții aveau cel mult un metru și treizeci de centimetri înălțime, un metru jumătate cel mult, aveau părul lănos și creț, nasul foarte lat și turtit la rădăcină. Erau îmbrăcați cu puține haine făcute din piei de animale, din pânză sau din același material ca și "tanga" meu pe care nu reușeam să-l identific. Bărbații erau înarmați cu sulițe și scuturi sau cu arc și săgeți și mă priveau fix, supravegându-mă în caz că îmi trecea prin cap să încerc să fug sau să atac pe cineva. Femeile stăteau în fundal, păstrând distanța cu prudență și o frică de necunoscut ușor de înțeles. "Tanga" lor era mai lung decât al meu, atârând în spate. În schimb, copii mă priveau mai mult curioși decât altceva.

– Aisei³⁶, le-am zis încercând să nu mă mișc brusc pentru a nu-i speria. Îmi aminteam că asta însemna "bună" sau "bună ziua" sau ceva de genul în swahili, dar nu eram sigur.

S-au privit unul pe celălalt, unii uimiți și alții mirați. Nu mi-a răspuns nimeni.

– Hola, hello, Ça va, nǐ hǎo, am zis încercând cu spaniola, engleza, franceza și chineza fără prea multe speranțe.

Câțiva dintre copii au început să râdă. Oamenii s-au dat deoparte pentru a-i permite celui care părea să fie șeful să treacă; avea părul alb, fața ridată, cocoșat și un mers nesigur, sprijinit de un tânăr. S-a oprit la puțini centimetri de fața mea și m-a privit cu atenție. S-a învârtit o dată în jurul meu și mi-a atins brațul de vreo două ori, frecționându-l, fascinat de culoarea pielii. Eu nu mă mișcam deloc. Mi-a făcut semn să-l urmez în interiorul colibei. L-am urmat cu greu. Când am ajuns înăuntru, a făcut semn spre salteaua din frunze de palmier așezată pe trunchiuri, gesticulând să mă întind iar. L-am ascultat imediat, nu se punea problema să-i enervez fără să știu ce vroiau. M-a legat din nou. După care a plecat. O vreme, toată lumea a rămas privind-mă prin ușă; nu cred că văzuseră o persoană albă niciodată. Apoi, puțin câte puțin, au început să plece până când a rămas doar un tânăr, care cred că avea vreo cincisprezece ani, deși îmi era greu să

calculez vârsta oamenilor ăstora. I-am zâmbit încercând să par prietenos. M-a privit atent pentru un moment.

– Nina chakula³⁷, a spus în timp ce ieșea în fugă din colibă.

Habar nu aveam de ce îi trecuse prin cap, dar curând, pentru bucuria stomacului meu, am aflat. S-a întors imediat cu o farfurie de mâncare și un ulcior de apă rece. Farfuria era de lut bine făcută, nu părea deloc neterminată și era decorată cu linii de culoare roșie. Era plină cu ceva care se asemăna cu o tocană de carne cu cartofi. Carnea avea un gust foarte puternic și, ce păreau cartofi, nu erau, dar erau probabil un fruct din aceeași familie, pentru că aveau consistența similară. Cu foamea pe care o aveam, îmi era indiferent ce era, aș fi mâncat și un leu viu dacă mi l-ar fi adus.

Cum nu puteam să mănânc legat, el îmi dădea mâncarea puțin câte puțin; m-am bucurat de asemenea și de câteva înghițituri de apă.

– Chakula³⁸, îmi zicea zâmbitor în timp ce îmi dădea să mănânc.

Când am terminat i-am făcut semn cu capul că mai vreau. Tânărul a venit repede cu altă porție și când am terminat-o și pe aceasta, mi-a adus un fruct ca acelea pe care le adunam eu la început de tot dintr-un copac și un pahar cu acel lichid verzui și amar. A făcut tam-tam ca să-l beau.

– Dawa³⁹, Nhoka–nhoka⁴⁰, caju⁴¹, dawa, zicea arătând spre lichid.

M-am uitat la el nedumerit. Când a văzut că nu mă decid, s-a dus și a adus o plantă smulsă în întregime din pământ. A luat rădăcinile și frunzele și mi-a făcut un gest de a le zdrobi și a le încălzi și a arătat spre pahar. Mi-a dat să miros una din frunze; avea același miros ca și lichidul verde. A făcut același lucru cu o altă frunză pe care o adusese, a arătat spre pahar și a făcut semn spre burtă, ca și când mi-ar zice că era bun pentru ceva legat de stomac. Nu

știu de ce dar mi s-a părut că puteam să am încredere în acel tânăr și l-am băut dintr-o înghițitură. Bănuiam că era ceva medicinal. El a zâmbit și a strâns cu hărnicie toate lucrurile, apoi mi-a pus încă puțin din pasta aceea verde la genunchi și pe restul corpului și a plecat făcându-mi semne să dorm.

– Asante⁴², i-am zis, mulțumindu-i în limba swahili.

– Wegona⁴³, a șoptit înainte să dispară.

Nu a durat mult până am făcut cum a zis el. Nu eram obișnuit să mănânc atât de mult așa că simțeam stomacul plin și curând m-a luat moleșeala. În plus, aveam mult somn pierdut de recuperat și aici mă simțeam în siguranță. Dacă vroiau să-mi facă ceva, mi-ar fi făcut până acum, sau nu? Orice ar fi fost, m-am culcat dispus să dorm cât mai mult cu putință.

Când m-am trezit, era pe înserate. Afară nu mai era aproape deloc lumină și ploaia se opri. În mijlocul colibei, ardea un mic foc, cărui fum ținea insectele la distanță și cărui căldură ținea umiditatea la distanță. Tânărul stătea în prag privindu-mă. Am bănuir că a stat acolo tot timpul, nu știu dacă având grijă de mine sau mă supraveghea sau, poate, ambele. Când a văzut că m-am trezit, s-a ridicat și s-a întors iar cu mâncare și apă. De data asta era un pește, făcut la grătar și condimentat cu ceva ce nu cunoșteam. Era foarte bun sau așa mi se părea. Pentru mine avea un gust nemaipomenit, cu siguranță. Am mâncat și de data aceasta două farfurii și am băut multă apă. Apoi mi-a adus iar leacuri, ca cel de dinainte și altul diferit pe care el l-a numit Kinuka⁴⁴. De data asta le-am luat fără să protestez.

Mă simțeam mult mai bine. Durerile musculare dispăruseră aproape de tot și febra era aproape inexistentă. Nu mai aveam genunchiul umflat și aproape că nu mă mai durea. Încheieturile mâinilor și restul rănilor păreau că se cicatrizează și nu mă dureau dacă le atingeam. Singurul lucru care mă deranja erau legăturile. Nu știam de câte zile eram în acea colibă. Am stat ceva timp treaz, încercând să aflu ce trebuia să fac acum. Ce vroiau pigmeii

ăștia de la mine? Cu stomacul plin, curând m-am întors în brațele zeului Morfeu.

ZIUA 14

DESPRE CUM EI ÎMI DECID MOARTEA

M-am trezit plin de energie. Luând în considerare că din ultimele trei zile și jumătate dormisem trei, era normal. Îngerul meu păzitor particular era aproape de ușa de la intrare a colibei, întins pe câteva piei, dormind. Am încercat să fac zgomot pentru a-l trezi. Ceasul meu era într-o grămadă cu restul lucrurilor. Am întins gâtul pentru a-l putea vedea mai bine. Era șapte și jumătate dimineața și afară era burniță. După ceas, eram în colibă de patru zile. Cerul avea culoarea gri cețos și făcea ca totul să pară o imagine scoasă dintr-un vis. Prin ușă, am putut să văd unii pigmei trecând cu vânatul lor recent, unul din acele animale asemănătoare cu un porc mistreț. Am băut puțină apă dintr-un bol pe care mi-l lăsase lângă saltea. A trebuit să mă rotesc până la bol și să beau ca animalele, cu limba.

Tânărul care dormea, s-a trezit din cauza zgomotului pe care l-am făcut și m-a privit. Când a văzut că eram treaz a zâmbit și s-a dus după mâncare, sau cel puțin așa bănuiam. După puțin timp, așteptările mele s-au confirmat, întrucât mi-a adus câteva fructe verzui care mi s-au părut puțin cam acide și puțină carne rece, care părea să fie aceeași ca cea de ieri. Nu a venit singur, îl însoțea doi războinici cu sulite. M-a dezlegat la mâini și m-a lăsat să mănânc singur. O vreme, mi-am freționat încheieturile mâinilor pentru a reactiva circulația; mă cam dureau. Apoi am început să mănânc. I-am oferit din mâncarea mea și, după două refuzuri, s-a decis să o împartă cu mine. Pentru mine a fost o experiență liniștitoare faptul de a putea mânca cu cineva după atâta timp, chiar dacă nu ne puteam înțelege. Curând, am terminat modestul mic dejun. Am observat că, culoarea verzuie a labelor picioarelor mele, care eu credeam că erau cauzate de un tip de ciupercă alimentată de umiditatea din mediu, aproape că dispăruse. Faptul că au stat seci și la căldură, le-a picat foarte bine. L-am privit și m-am decis să mă prezint:

– Javier, i-am zis indicându-mă cu degetul, Javier.

– Nyanwi, mi-a răspuns arătând spre el cu degetul.

Mă bucura să am un partener. Eram sătul să stau întins și mă simțeam cu noi puteri, plus că aveam nevoie teribilă să merg la baie, așa că m-am ridicat. Nyanwi s-a dat înapoi și cei doi paznici m-au ațintit cu sulile. Am reușit să mă ridic și să merg, chiar dacă, la început, aveam pașii instabili. M-am învățat puțin prin interiorul colibe pentru a mă obișnui iar cu mișcarea și, curând, pașii mei erau siguri din nou. Le-am explicat prin gesturi celor trei îngrijitori ce vroiam și părea că m-au înțeles, deoarece m-au însoțit până afară râzând și vorbind între ei ceva ce eu nu înțelegeam. Ploaia se oprise. Persoanele care erau pe acolo m-au privit curioși. Am observat că bărbații adulți erau foarte păroși. Tabăra era formată dintr-un cerc de șapte colibe mari, toate ca cea care avea un foc aprins în mijloc și o mică grădină la un capăt de ceva ce nu recunoșteam.. Lângă una din colibe, era un tip de fierărie și, la ușa sa, un bărbat sculpta o bucată de lemn în formă de ce părea o mască aproape terminată. M-am apropiat să-l văd.

Nu s-a oprit niciun moment să mă privească cum făceau ceilalți. M-a ignorat pur și simplu și a continuat să se concentreze asupra muncii sale. Măscă pe care o făcea era de zebra, cu botul negru și fața cu dungi albe și negre. Avea până și o coamă și fire de păr marcate. O operă excepțională, era clar că acest bărbat știa cum să-și facă treaba. Acum termina de pictat dungile cu o pastă moale de culoare neagră.

I-am făcut semne lui Nyanwi pentru a mă aștepta și am pătruns puțin în pădure ca să urinez. Nyanwi a rămas unde era, dar paznicii m-au urmat. În timp ce eram cu fața la copac, am auzit un zgomet în spatele meu. M-am întors repede speriat. Erau câțiva băieți și fete din trib care mă priveau și râdeau. Așa nu se putea. Nyanwi a apărut în acel moment și i-a alungat țipând ceva la ei. Apoi s-a apropiat de mine și m-a mirosit încruntat. Mi-a făcut semn să-l urmez. L-am urmat până la râu, urmărit de escortele mele. Acesta părea mai mic decât acela pe care îl găsisem eu. Era puțin mai îngust, de vreo trei metri jumătate lățime. Cursul apei părea mai lent. M-a

dus pe mal până la un loc unde râul se separa în două părți: una, cea mai mare, care urma cursul normal al apei și alta, cu o mică cădere de un metru înălțime care termina într-un iaz. Acolo se îmbăiau și se jucau câteva persoane din trib. Copii goi și bărbații purtau tipicul lor "tanga".

Unele femei au intrat în râu până când apa le-a ajuns până la mijloc. Apoi au început să lovească suprafața râului cu mâinile. Câteva femei imitau împreună sunetul tobei, lovind cu palmele apa, ca și când ar fi fost tobe, fiecare femeie cu un ritm diferit care, împreună, formau o melodie unică. Era un sunet fascinant, care te prindea iremediabil în ritmul său melodic, cu o rezonanță incredibilă, care nu mi-am putut imagina vreodată că se putea produce. În timp ce cântau melodia lor, copii dansau în jur, stropind încontinuu cu mișcările lor, și adulții de pe mal dansau, cântau și râdeau. Păreau fericiți. Când râdeau, pigmeii pocneau din degete, își loveau coastele sau se învâртеau pe jos ca și când ar suferi un atac de epilepsie. Era foarte interesant de privit.

Când au terminat, Nyanwi, care până atunci a participat la melodii, mi-a făcut semn spre apă. La început nu înțelegeam ce vroia să zică, dar apoi m-am mirosit și mi-am dat seama că duhneam. Nyanwi mi-a făcut semn să-mi dau hainele jos. Am făcut ce mi-a îndemnat și mi-am dat jos tot, ce însemna de fapt cizmele și "tanga" pe care mi-l dăduse ei. Apoi m-am aruncat în piscina naturală.

La început, apa era rece dar m-am obișnuit imediat cu ea. Iazul era foarte profund și lat și se putea înota sau scufunda fără probleme. Un copil mi-a dat câteva frunze foarte aspre pe o parte. M-am uitat atent la unul din ei și am văzut că le foloseau pe post de burete, frecându-se cu energie cu ele pe corp. L-am imitat și am început să mă curăț cu frunza. Am avut neovie de mai multe până când corpul meu a început să aibă o culoare normală, ei bine, nu chiar normală, pentru că acum era înroșit din cauza frecării.

Am înotat relaxat și m-am spălat pe cap cu apă. Era ciudat cum mă tratau având în vedere că eram prizonier. Copii se dedicau să urmărească niște

mici broaște care erau prin zonă. Erau în copacii din jurul râului și săreau cu o ușurință extraordinară printre frunze și ramuri⁴⁵. Când prindeau vreuna, mi-o arătau înainte să-i dea drumul iar. Aveau pupilele verticale și ventuze la picioare. Erau galben maronii, negre cu pete maro închis pe spate și de multe alte culori. Copii le urmăreau, le aruncau unul spre celălalt, se bălăceau și se bucurau, ca ceea ce erau, copilași. Scena aceasta mi-a amintit de unele din filmul "Misiunea". Nu cred că mă considerau prea periculos dacă mă lăsau să stau acolo, cu copii, chiar dacă eram supravegheat. Încurajat de copii, am încercat să prind și eu o broască cu zero rezultate. În sat la mine prinsesem câteva, dar nu se mișcau așa de repede și nici printre copaci. Au râs mult de mine, dar nu m-a deranjat. În căutarea mea de broaște, am găsit ouă de-ale lor, care erau puse pe frunze cu marginile unite de o secreție lipicioasă. A fost un moment de neuitat. Am putut să văd și că, într-o parte a râului, aveau puse plase de pescuit, pe care le verificau frecvent.

– Bule⁴⁶, spuneau când vedeau că sunt goale.

Când am ieșit, Nyanwi îmi aduses un "tanga" curat, deși acesta era de material în loc de coajă de copac. Mi l-am pus cu plăcere și era foarte comod. Mi-am pus cizmele. Când am terminat, mi-au legat mâinile iar și apoi au început să mă tragă de braț ca să merg cu ei. I-am urmat până la poiana satului. Pe drum, am aruncat o privire la chipul lui Nyanwi, care dintr-o dată era sobru și trist. Ne așteptau toți bărbații împreună cu câteva femei. Părea că este un comitet al tribului sau ceva asemănător; în sfârșit urmau să-mi decidă soarta. M-a trecut un fior prin spate ca o lovitură de bici.

M-au făcut să stau în picioare tot timpul, în mijlocul tuturor, cu cei doi bărbați cu sulite în spatele meu, supravegându-mă. Mă simțeam obosit și era un efort mare pentru mine să stau așa. Șeful și cel care credeam eu că era vraciul, ocupau un loc dominant, așezați pe bușteni de copaci și înconjurați de restul bătrânilor din trib. Restul stăteau așezați pe pământ, îngrămădiți. Un bărbat s-a ridicat și a făcut câțiva pași înainte. Nu eram sigur, întrucât amintirile mele erau foarte neclare, dar credeam că era cel

care mă găsisse. A vorbit timp de ceva vreme, răspunzând din când când la câteva întrebări adresate de cei mai bătrâni. Numele său era Njobo. Apoi a intervenit Nyanwi, răspunzând și el la câteva întrebări. Când ambii au terminat, au început să delibereze. Doar cei bătrâni vorbeau. Situația mea era foarte incomodă; se zicea ceva, probabil despre viața mea, și nu înțelegeam nimic și nici nu puteam să fac ceva pentru a mă salva.

În timp ce ei vorbeau, i-am privit pe cei care erau în jurul meu. Unele femei aveau tatuaje făcute prin cicatrizare cu simboluri geometrice în diferite părți ale corpului: brațe, stomac, fese, față ... Bărbații, în schimb, nu aveau nici tatuaje nici desene pe corp, doar unul geometric în zona inimii.

Au continuat să delibereze o vreme, ridicând tonul din când în când, dar aproape mereu cu calm. L-am privit pe Nyanwi, căruia mi se părea că-i sunt simpatic, și acesta mi-a oferit un zâmbet liniștitor. Cred că totul decurgea bine. Luând în considerare că nu părea să fi văzut niciodată un om alb, nu știu dacă vorbeau despre mine ca un diavol sau despre faptul că urma să le zic altora locația taberei lor dacă îmi dădeau drumul. Ca și când aș fi fost capabil să știu unde eram! Dacă îmi dădeau drumul la douăzeci de metri de ei, mai mult ca sigur nu reușeam să-i găsesc din nou.

.....Când părea că discuția se sfârșea, vraciul, care până atunci nu scosese niciun cuvânt, s-a ridicat și a început să vorbească mânios.

– Bongo yako!⁴⁷, Bongo yako!, a țipat de câteva ori.

Chipul lui Nyanwi s-a schimbat complet. Acum știam cine este dușmanul. Vraciul s-a apropiat de mine și m-a prins de umăr, scuturându-mă și arătând spre mine cu cealaltă mână. Eu nu am făcut niciun gest pentru a nu mă înțelege greșit. Unul dintre bătrâni s-a ridicat și a început să se certe cu el pe post de susținător al meu. Alții l-au urmat. Părea că majoritatea era în favoarea mea. Numai vraciul, care după cum auzisem se numea Miwati sau ceva similar, părea în contra mea. Cearta era din ce în ce mai gălăgioasă și

toată lumea avea o expresie serioasă pe chip. Remarcam că ceva mergea prost; din ce în ce mai puțină lume se certa cu vraciul, ca și cum începeau să se convingă de ineficiența acelui gest sau preferau să nu se înfrunte lui cu mai multă mâhnire. Senzația asta s-a confirmat când vraciul a scos din teacă un cuțit cu o formă ciudată, probabil o armă pentru ritualuri, și l-a îndreptat spre mine. O transpirație rece a început să-mi cadă pe frunte. Mi se părea că acel Miwati, din nefericire pentru mine, era foarte influent asupra oamenilor lui.

Până la urmă numai primul bătrân care se ridicase să mă apere a mai rămas în picioare, menținându-și poziția. Cel care părea cel mai bătrân din tot tribul, a stat tot timpul cu chipul indiferent și continua așa. La un moment dat, atât bătrânul cât și vraciul au tăcut și au privit către șeful lor, menționându-i numele, Kakome. Era timpul să se pronunțe sentința. L-am privit cu nerăbdare pe cel care părea șeful. Acesta i-a privit pe cei doi justițiabili și s-a ridicat în picioare pentru a ne spune opinia lui. Mi s-a părut că atunci când privirea lui s-a întâlnit cu cea a vraciului, o umbră de frică a trecut prin ochii lui, lucru nu prea bun pentru mine. Puțin câte puțin toți adulții din trib au tăcut până când s-a făcut liniște. În sfârșit luaseră o decizie. Cel care părea șeful s-a apropiat de mine și s-a oprit la o mică distanță, privindu-mă direct în ochi. Eu am făcut același lucru îngrozit. Am putut să văd mila de pe chipul lui și a dat sentința. Un murmur s-a ridicat printre toți cei prezenți și eu am privit în toate direcțiile disperat. Ce se întâmpla? Vraciul a zâmbit sarcastic și s-a apropiat cu cuțitul în mână. Atunci mi-a fost clar; verdictul era moartea.

Vraciul părea că nu vrea să piardă timpul și era dispus să mă execute chiar acolo.

– Pika'í to nyama!⁴⁸ a țipat la mine cu un ton apăsător.

Cum eu nu m-am mișcat, s-a apropiat de mine. A ajuns lângă mine și a ridicat cuțitul spre inima mea. Aveam tot corpul tensionat; urma să mor și nu puteam să fac nimic. O ură intensă a sclipit în ochii vraciului înainte ca

pumnalul să înceapă drumul său mortal. Am închis ochii și m-am gândit la toată lumea pe care o lăsam în urmă fără a-mi lua rămas bun. Un ultim gând mi-a amintit de Tintín în “Templul Soarelui”, când îi salvează viața o eclipsă, profitând de frica de necunoscut a răpitorilor lui. Se presupune că o să aibă loc una curând prin această zonă. Mi-am imaginat soarele întunecându-se, țipetele și freamătele persoanelor; lumea din tabără fugind fără nicio ordine în toate direcțiile; câțiva, inclusiv vraciul, privind cerul înmărmuriți și eu să încep să cânt producând un efect fulminant în timp ce toată lumea rămânea momentan nemișcată privindu-mă cu teroare. Am vizualizat cum, puțin câte puțin, soarele se transforma într-o minge neagră uriașă, imobilă pe cer și totul zăcea în penumbră. Cum majoritatea femeilor și copiilor se ascundeau în colibele lor în timp ce bărbații, cu o sălbăticie și un curaj demne de laudă, apucau armele lor și îi înconjurau pe bătrâni pentru a-i apăra de acel atac din altă lume. Apoi, imediat soarele începea să apară din nou de după lună până când revenea la normal. Atunci mă opream din cântat și rămâneam nemișcat. Cei mai bătrâni, care în tot acest timp au fugit prin sat încercând să-și liniștească oamenii, s-au apropiat iar de mine înconjuurați de războinicii lor, care mă ținteau cu armele lor dispuși să mă străpungă la cea mai mică mișcare. Privirile lor oscilau între mine și vraci, fără să știe ce să facă. Până la urmă dădeau un ordin și unul dintre războinici îmi dezlega mâinile și mă elibera în timpul ce ceilalți coborau armele... Mi-am imaginat totul, dar nimic din toate acelea nu s-ar fi întâmplat; așa că, amintindu-mi de toate dificultățile din trecut, întreaga suferință, prietenii mei morți din cauza mea, tânărul pe care l-am omorât... am deschis ochii, l-am fixat pe vraci cu privirea și am decis să mor cu capul sus.

Vraciul a lăsat să cadă de câteva ori cuțitul pe pieptul meu; simțeam usturimea tăieturilor dar, fiind în procesul de a muri, senzația nu era cum mă așteptam eu. Am deschis ochii și am văzut că vraciul scufunda vârful cuțitului într-o pastă neagră pe care o aduseseră cineva și cu el scormonea printre rănilor mele recente. Ceva nu era în regulă. Am coborât privirea pentru a mă uita la pieptul meu și am văzut că, de fapt, îmi făcuseră un desen geometric ca acelea pe care le aveau bărbații. Nu vroiau să mă omoare! În realitate, mă acceptaseră în grupul lor. O senzație de ușurare de nedescris m-a învăluit în întregime. M-am blestemat pe mine însumi pentru

că îmi făcusem atâtea fantezii mentale când, de fapt, nimic nu era cum credeam eu. Unul din bătrâni s-a pus în spatele meu, m-a dezlegat și s-a apropiat de Nyanwi, care era în același loc, și i-a zis ceva despre mine. Un zâmbet i-a iluminat chipul. Mai târziu, mi-am dat seama că i-a încredințat sarcina de a avea grijă de mine și că era o obligație care îi făcea plăcere.

M-am plimbat pentru un timp prin tabără, bucurându-mă de proaspăta mea libertate, mereu cu Nyanwi lângă mine. De când au decis să mă lase să trăiesc și să fac parte din societatea lor, oamenii se purtau normal cu mine, ca și când aş fi trăit în tabără cu ei toată viața. S-au întors la treburile lor. Pentru ei, nu se întâmplase nimic. Am observat că în sat erau doi câini de rasă necunoscută și de mărime medie care cutreierau printre oameni cu capul în jos. Câțiva oameni înarmați au intrat în pădure și i-am urmărit curios cu privirea până când s-au pierdut în desiş. După puțin timp, Nyanwi mi-a făcut semn să intru și eu în pădure. Am mers în urma lui. Se mișca printre plante cu o ușurință surprinzătoare. În plus, nu făcea niciun zgomot în timp ce mergea și eu, în schimb, păream o turmă de elefanți. Trebuia să se oprească mereu să mă aștepte. Eu eram obosit dinainte să începem și slăbit din cauza bolii, dar nu vroiam să par slab în fața acestor oameni și făceam tot posibilul, cu puțin succes, să țin pasul cu ei. O dată, când am ajuns lângă ei, mă jucam cu o lăcustă de culoare albă cu pete închise la culoare și niște antene foarte lungi⁴⁹. Câteodată îmi făceau semne spre pământ. La început nu vedeam nimic, dar puțin câte puțin, privind foarte atent, am început să văd semne de animale care trecuseră pe acolo, urme pe jumătate în pământ, crengi rupte, frunze mușcate, chiar și neplăcutul miros de urină al unui animal cu care însemnase un copac pentru a-și marca teritoriul. Am ajuns într-un loc unde mi-a făcut semn să mă aplec în liniște. Într-o mică poiană a pădurii, era un cuib de termite de jumătate de metru înălțime. Nyanwi a rămas pitit fără să facă niciun zgomot și eu l-am imitat fără să știu de ce se comporta așa, dar sigur avea un motiv bine întemeiat. Cunoașterea acestor oameni a pădurii era incredibilă și știam că pot să am încredere în comportamentul lor.

Am stat mult timp complet nemișcați, în liniște, atât de mult încât am început să cred acest colegul al meu era o piatră, fiindcă nu a mișcat niciun centimetru din corpul său. Eu, în schimb, îmi simțeam picioarele adormite,

genunchii mă implorau să schimb de poziție, aveam mâncărime în tot corpul. Chiar dacă încercam să mă abțin, nu puteam să evit să mă mișc puțin sau să fac un mic zgomot din când în când, mai ales când îmi trecea prin spate un tremurat din cauza febrei reziduale. Nyanwi nici nu clipea. Când eram deja pe punctul de a zice ceva, am localizat o mișcare în stânga mea. Era alt tip de cerb mic de jumătate de metru înălțime, coarne mici și lăsate pe spate, pielea de culoare închisă, cu benzi verticale negre pe spate și pe părți, care bănuiam că erau pentru a se ascunde mai bine. S-a apropiat de cuibul de termite și a început să le mănânce. Părea să-i placă mult. Am auzit un fluierat, ca atunci când ceva a zgâriat aerul, și animalul a căzut la pământ cu o săgeată și o suliță înfipite în corp. Apoi, de lângă mine au ieșit patru pigmei care, repede, au sfârșit viața animalului cu sulițele și cuțitele lor, aplaudând pentru a se felicita. Chiar dacă animalul s-a apărat cu agresivitate și curaj disperat, nu a putut să facă nimic pentru a se salva. Eu eram foarte uimit; nu văzusem pe nimeni în tot acest timp și ei erau acolo, la mai puțin de doi metri de mine. În plus, ce țintire cu săgețile! Nu nimeriseră doar cu una din ele. Dacă în loc să mă urmărească rebelii mă urmăreau acești mici bărbați, eram mort de mult și nici măcar nu mi-aș fi dat seama cum, deoarece nu i-aș fi auzit nici măcar când ajungeau.

Nyanwi îmi zâmbea mândru de oamenii lui. Știa că m-a impresionat și acel lucru îl umplea de satisfacție câștigată pe bună dreptate. S-a apropiat de mica antilopă.

– Sondu⁵⁰, mi-a zis arătând spre ea.

– Sondu, am repetat, la care el a făcut semn cu capul mulțumit.

Așa cum au venit au și plecat. Au luat animalul repede și au dispărut în desiș. Nyanwi vedea surprindere de pe chipul meu provocată de această scenă și râdea. S-a apropiat de cuibul de termite și a privit termita cu atenție. Eu nu știam ce se întâmplă, dar părea că termita era agitată, mișcându-se frenetic dintr-o parte în alta. Nyanwi le-a strâns cu mâinile și le-a pus într-o pungă. Ne-am întors la tabără pentru a mânca. Pe drum, am

zărit alt sondu într-o poiană a pădurii, lingând pământul. Acest lucru mi-a atras atenția și Nyanwi și-a dat seama. Am intrat în poiană.

– Idu, mi-a zis făcând semne către întreaga poiană.

M-am uitat la unele straturi, ca o crustă, care se aflau în unele locuri. Am luat o bucată și am probat-o cu vârful limbii. Avea gust de sare sau ceva asemănător. Nyanwi a început să râdă în hohote, lovindu-și coastele. Când s-a calmat, am continuat drumul.

Puseseră iar lemne pe focul din mijloc, așadar avea flăcări mari care dansau în bătaia vântului. Femeile trudeau să jupuiască animalul recent vânat și să-l pregătească pentru mâncare. Bărbații, între timp, practicau un dans ciudat de mulțumire pentru vânat, sau așa îmi imaginam eu. Își acoperiseră corpul cu frunze împletite și se mișcau pe ritmul melodic a unei tobe imitând mișcările animalelor și agitând sulile în aer. În fața lor, un bărbat cu masca de zebra la a cărei fabricare asistasem în acea dimineață, marca ritmul pașilor. Părea să fie vrăjitorul tribului. Nu reușeam să înțeleg despre ce animale era vorba, dar era clar că aia făceau. Apoi, unul din copii, acela care părea mai mare, s-a apropiat de bărbatul care fabricase masca lângă fierărie și s-a întins pe jos. Tâmplarul-fierarul s-a apropiat de el cu o pilă de metal și a început să-i facă ceva în gură. La început nu știam ce, dar m-am apropiat și am privit cu atenție până când mi-am dat seama: îi ascuțea dinții.

Până acum nu am observat, dar când mi-am dat seama, am privit restul oamenilor și am văzut că unii adulți aveau dinții maxilarului superior ascuțiți, lucru care le dădea o înfățișare teribilă din punctul meu de vedere ca occidental. Dacă m-aș fi întâlnit cu ei fără să-i cunosc, aș crede că am dat peste un trib de canibali care veneau să mă vâneze pentru a mă face felul lor principal la masă. Nici nu eram sigur că aceasta nu era realitatea, dar îmi venea greu să cred că s-ar fi purtat așa de frumos cu mine ca apoi să mă mănânce, sau cel puțin așa vroiam să cred. Am bănuț că făceau asta pentru

a zdrobi mai ușor carnea pe jumătate crudă pe care o mâncau sau din motive estetice.

Când au terminat cu copilul, l-au îmbrăcat cu liane și frunze și i-au permis să participe la dans. Era, probabil, un rit de trecere sau ceva asemănător. În timp ce se întâmplau toate acestea, femeile au terminat de pregătit animalul. S-au strâns toți în jurul focului. Era o atmosferă de sărbătoare. Prima dată i-au dat partea șefului, vraciului și tâmplarului-fierarului, apoi copilului recent intrat în maturitate și, în final, celorlalți fără niciun tip de ordine. Tăiau bucăți din animal cu un cuțit și le împărțeau învelite într-o frunză. La început am crezut că și frunzele se mâncau, dar i-am privit pe ceilalți și s-a dovedit a fi doar pentru a nu-ți arde mâinile în timp ce mănâncă; era farfuria lor. Au împărțit și pahare de lut cu un lichior făcut de ei, foarte tare. Totul era o bucurie și o sărbătoare.

Zarva a durat aproape patru ore în care s-a mâncat, s-a băut și s-a dansat încontinuu. Când s-a terminat primul animal au scos porcul mistreț pe care îl văzusem trecând în acea dimineață. Până la urmă, Nyanwi, a scos punga cu termite și toți le-au mâncat cu poftă. La început mi se păreau puțin respingătoare, dar când le-am gustat am descoperit că erau cât de cât bune, cel puțin mai bune decât larvele pe care le mâncasem eu timp de câteva zile, și am ajuns să mănânc câteva. Puțin câte puțin, petrecerea s-a liniștit și, la cinci după-amiază, majoritatea erau întinși la umbră sau în colibe dormind.

Restul după-amiezii am petrecut-o plimbându-ne prin împrejurimi. Nyanwi mi-a făcut semn cu mâna spre tot satul.

— Awanaka, a spus.

— Awanaka, am repetat.

Deci, așa se numea satul, Awanaka. Apoi s-a făcut că vorbește și mi-a făcut semn spre gură.

– Bira, a arătat spre mine.

– Bira , am repetat.

Acela cred că era numele limbii lui, Bira. Apoi a desenat pe pământ multe persoane și a făcut semn spre el și spre restul membrilor din tribul lui.

– Mbuti, arătând spre toți cu mâna, Mbuti.

– Mbuti, am repetat. Eu eram nerăbdător să învăț cât mai mult posibil despre acești oameni și eram foarte atent.

– Mbuti, zicea din nou zâmbind și făcând semn spre dinții lui ascuțiți.

Pigmeii Mbuti din satul numit Awanaka, care vorbeau limba Bira. Și prietenul meu Nyanwi. Am simțit că febra mi-a urcat puțin amintindu-mi că nu mă recuperasem de tot. Am băut un bol cu plante medicinale, am cinat bine și m-am dus să dorm. Fusesse o zi plină de experiențe și eram complet epuizat de eforturile depuse.

Când mă îndreptam spre colibă pentru a dormi, am văzut că era cea a familiei Njobo, pigmeul care m-a găsit în pădure și care mă adoptase cât timp stăteam în satul lor. De îndată ce m-am întins în pat, am căzut într-o profundă letargie.

ZIUA 15

DESPRE CUM MERGEM LA PESCUIT

Am dormit opt ore fără întrerupere și m-am trezit la șase dimineața, o dată cu zorii zilei. Dormitul bine era un nou obicei pentru care eram recunoscător. Febra dispăruseră. În coliba mea încă mai dormeau câțiva copii. Am ieșit în poiana centrală mândru că eram unul dintre primii care s-au trezit, dar am fost deziluzionat când am văzut că toată tabăra fugea dintr-o parte în alta, într-o mișcare frenetică. M-am apropiat de foc și am luat o bucată de carne și un fruct. Apoi am băut două înghițituri mari de apă. Era foarte rece, proaspăt adusă din râu. Unele femei lucrau cu scoarțe de copaci pe care le numeau pongo-pongo. Erau înmuiate într-un fel și le turteau cu pietre încontinuu, ca și cum ar fi făcut aluatul pentru pâine. Una dintre femei avea o bucată mai avansată și am descoperit că era materialul unor "tanga", din scoarță de copac. M-am apropiat de ele și am atins o bucată terminată deja. Era o pânză lungă și flexibilă. Alta zdrobea câteva liane mărunțite, obținând o pastă roșie cu care decorau îmbrăcămintea. Alte femei fabricau, cu liane, plase de vânătoare și de pescuit. Când m-am apropiat de una și am apucat o liană pentru a o privi mai atent, una dintre ele a făcut semn spre liană cu degetul:

– Nkusa.

Acela trebuia să fie numele acestui tip de liană. Am observat că existau liane de toate tipurile prin pădure. Apoi a făcut semn spre cea pe care o foloseau să facă pasta roșiatică.

– Nkula, mi-a zis în timp ce râdea.

Apoi am continuat să mă plimb prin sat. Nyanwi a ajuns curând. M-a salutat cu capul. Nu era necesar să-mi zică nimic pentru că știam că era ghidul meu și eram dispus să merg cu el oriunde.

– Apa nde Impuyu⁵¹, mi-a zis zâmbind.

L-am urmat până la râu și apoi am urmat cursul lui timp de jumătate de oră. Râul se lărgea din ce în ce mai mult, până când am ajuns la destinul nostru. Acolo ne așteptau câțiva pigmei cu două canoe făcute din trunchi de copac gol; interiorul era perfect finisat. Azi era ziua de pescuit. Am văzut că unul ducea ceva învelit în frunze. Observând curiozitatea mea, pigmeul, care se numea Kenge, a deschis frunzele și mi-a arătat ce era înăuntru. Eu am rămas uimit. Ceea ce înveleau cu atâta grijă era jar scos din focul de tabără. Frunzele pe care le foloseau nu părea să se ardă. Atunci mi-am dat seama că nu i-am văzut cum aprind focul nici măcar o dată, poate pentru că nu știau cum sau le era foarte greu. Așa se explica faptul că aveau focul taberei aprins încontinuu. Când trebuiau să se deplaseze spre orice loc, îl transportau în acest mod ingenios. M-am urcat în una din canoe și Nyanwi în alta. Unul din pigmei le-a împins pe râu și mi-a făcut semn spre canoa lui.

– Pika’l to⁵², mi-a zis.

Eu am urcat cu el și a început pescuitul. Foloseau niște vâsle scurte făcute din lemn pentru a dirija canoa, care se mișca delicat pe râu în jos. În fine, cealaltă se mișca delicat, pentru că a noastră se zgâlțâia datorită faptului că eu nu reușeam să o mențin în echilibru. Nyanwi a făcut semn spre un punct în apă și am văzut un pește imens ca acela pe care îl mâncasem la cină când eram bolnav⁵³. Unul din pigmei s-a ridicat, a oprit barca și a tras cu precizie. Peștele se zvârcolea la suprafață cu săgeata înfiptă, dar destinul lui era scris deja. Pigmeul l-a luat și l-a pus în canoa într-un coș împletit cu frunze uscate de palmier. Am mai luat unul la fel, dar puțin mai mic. Apoi au încercat cu altul, dar nu l-au nimerit. Când aveam ceva timp de când căutam, Nyanwi a arătat spre mal. La început nu vedeam nimic, dar apoi am

văzut câțiva crocodili mici, de aproximativ un metru jumătate lungime cu coadă cu tot. Erau aproape negrii, cu capul și cu botul foarte scurte. Se mișcau foarte lent pe mal⁵⁴. Pigmeii, dirijând canoea spre ei, se pregăteau să prindă unul. În timp ce se apropiau de mal, au intrat în apă unul câte unul și au dispărut din vedere. Unul a rămas în urmă și un pigmeu l-a atârnat cu sulița, dar s-a aplecat în față și s-a scufundat și el în râu. Eu credeam despre crocodili că sunt mai agresivi, dar aceștia probabil aveau o filozofie mai pacifică a vieții. Nyanwi și ceilalți pigmei au început să caute printre arbuști până când au găsit un cuib de crocodili. Era îngropat în pământ, la vreo trei metri de mal. Au scos din el șaisprezece ouă, pe care le-au luat cu multă grijă.

Ne-am întors la râu, purtați de de curentul plăcut până când am ajuns la un lac. Nu văzusem prea multe în viața mea, dar acesta mi se părea imens, atâta că nu vedeam malul din partea celaltă. Aici nu erau curenți și am reușit să echilibrez canoea. Văzând reușita mea cu echilibrul, am încercat să pescuiesc vreun pește, prima dată cu sulița, cu rezultate negative având în vedere puțină mea forță și faptul că de fiecare dată când mă ridicam în picioare ca să încerc să prind un pește, canoea începea să se miște periculos; și apoi cu arcul cu săgeți, cu un rezultat aproape ridicol, fiindcă jumătate din timp nici măcar nu reușeam să lansez săgețile. Nyanwi râdea de mine încontinuu. Am renunțat la încercarea mea și m-am decis să privesc pentru a învăța.

Având în vedere că eram deja obosiți, ne-am apropiat de mal și un pigmeu s-a apucat să aprindă focul cu jarul pe care îl transportase. M-au lăsat să încerc, dar oricât aș fi suflat și aș fi pus nuiele, nu reușeam să-l aprind. Pigmeii își loveau coastele în timp ce râdeau de mine. Când m-am dat bătut, cel care adusese jarul s-a apropiat și suflând de vreo două ori a reușit să aprindă o mică flacără. Alt pigmeu a pus câteva surcele și câteva pene uscate la baza flăcării pentru a se aprinde și, curând, am avut un mic foc. Penele uscate ardeau foarte bine. Am reținut acel detaliu. M-am apropiat cât am putut de foc și m-am simțit foarte ușurat. Încă mai eram puțin bolnav și, câteodată, simțeam transpirația rece.

Nyanwi, care dispăruse pentru un moment, s-a întors cu o pasăre de mărimea unui papagal nu prea viu colorat având în vedere ce se putea vedea prin acele locuri, și a început s-o pregătească. Nu știam cum o vânașe, pentru că nu sângera și nici nu părea rănită. A jumulit-o și a păstrat penele în plasa sa, cred că pentru a face ceva de îmbrăcat cu ele sau să le folosească pentru a aprinde alt foc. Apoi, a curățat-o cu cuțitul lui. Eu priveam cu atenție încercând să-mi amintesc toți pașii. Între timp, alt pigmeu curăța peștii, înlăturând solzii și curățându-i măruntaiele. Au condimentat peștii cu ceva frunze pe care le-au strâns în acel moment. Apoi i-au tăiat în patru bucăți, câte una pentru fiecare, și i-am mâncat. Erau foarte gustoși. Păsărea pe care o prinsese Nyanwi au mâncat-o el și altul deoarece eu nu mai vroiam să mănânc. Am luat doar o bucătică de curiozitate. Era deliciosă, ca și puiul la rotisor.

Când am terminat, au stins focul și s-au odihnit puțin la umbra unui copac de vreo doisprezece metrii înălțime care era aproape de mal. Era un copac cu baza trunchiului groasă și scoarța de culoare maro deschis și netedă. Frunzele sale erau foarte mari, de între 35 și 70 de centimetrii și coroana era rotunjită. Mi-a atras atenția datorită unor flori mari în formă de clopot de o culoare foarte frumoasă roșie-portocalie care se uneau într-un mănunchi și care ofereau copacului un aspect spectaculos. Avea niște fructe asemănătoare cu păstăile uscate⁵⁵. Un boboc de floare nedeschis căzuse pe pământ, probabil din cauza loviturii unui animal. L-am luat și l-am deschis pentru a-l examina. Când l-am deschis, a împrăscat un lichid apos și urât mirositor, stropindu-mă pe față. Mi-a căzut puțin pe buze; avea un gust oribil. Pigmeii au început să râdă. Eram sigur că știau ce urma să se întâmpe, dar au tăcut pentru a râde de mine. Pentru mine nu era deloc comic. M-am apropiat de lac și m-am spălat pe față, nu înainte de a mă uita cu grijă să nu fie vreun crocodil pe aproape. Apoi mi-am căutat propria umbră pentru a mă odihni. Nu mai aveam chef să examinez împrejurimile. Mi-au rănit orgoliul și eram sătul să fiu subiectul tuturor glumelor. În orice caz, îi înțelegeam perfect; pentru ei, pădurea, nu avea secrete și eu eram un complet inutil în afara mediului meu natural.

După ce s-au odihnit puțin, s-au decis să se întoarcă la pescuit. Speram să pescuim puțin mai mult pentru că, de moment, mâncasem tot ce prinsesem

și nu aveam ce să ducem la tabără. Ne-am dus mai în largul lacului. Pigmeul care era în canoea mea în acel moment, a localizat curând câțiva pești. Mi-a dat vâsla scurtă pentru a dirija navigarea și a apucat arcul său și o săgeată. O împușcătură, un pește. Curând era în canoe, zvârcolindu-se pentru ultima oară de durere. Era un mare pește cenușiu, cu vreo șase fire de păr, ca mustățile unei pisici, în nări, aproape la fel de lungi ca peștele⁵⁶. De-a lungul după-amiezii am pescuit o mare cantitate de pești de acel tip și de aceia pe care îi pescuisem înainte. Acum aveam ce să ducem în sat.

Ne-am întors pe râu în sus. Deși curenții râului nu se simțeau aproape deloc, a trebuit să vâslim doi pentru fiecare canoe pentru a avansa. Transpiram teribil și mă dureau tare brațele. De câteva ori am fost pe punctul de a renunța, dar orgoliul meu mă împiedica. Nu vroiam să par slab în fața lor, pentru că deja râseseră de mine prea mult. Am suportat cum am putut, strângând tare din dinți pentru a suporta durerea. Când credeam că sigur o să mă prăpădesc, pigmeii au îndreptat canoea spre mal. Am apucat câte doi un coș cu pești și am urmat din nou drumul pe care venisem, pe râu în sus pe marginea malului. Îmi tremurau brațele din cauza efortului depus. Când am venit, am întârziat jumătate de oră, dar la întoarcere, obosiți și încărcăți, am întârziat mai mult decât dublu. În plus, într-un moment dat ne-am oprit și unul dintre pigmei a intrat puțin în pădure cu arcul și s-a întors după puțin timp cu o maimuță străpunsă de o săgeată. Era incredibilă ușurința cu care procurau mici vânături. L-am pus la un loc cu peștii și cu ouăle de crocodil și ne-am continuat drumul. Când am ajuns în sat, era deja noapte. Focul era aprins și ceilalți ne așteptau. Când ne-au văzut, au venit în fugă spre noi făcând mult tărăboi.

Limba lor îmi atrăgea mult atenția. Chiar dacă erau lângă satele care vorbeau limba swahili sau unul din dialectele sale, nu se asemăna deloc, cu excepția unor cuvinte pe care probabil le împrumutaseră și care ieșeau tare în evidență când le foloseau în mijlocul celorlalte cuvintelor. Unii dintre ei bolboroseau cuvinte din swahili, probabil datorită negustoriei cu alte triburi. I-am văzut producând lucruri din ceramică foarte bune. Fabricau tot felul de lucruri de ceramică, câteodată foarte simple și altele cu desene geometrice de diferite culori. Acești oameni erau buni ceramiști.

M-am uitat atent la una dintre femei. Chiar dacă după constituția fizică părea pigmee, trăsăturile feței și culoarea pielii erau diferite. M-am pus să caut toate diferențele dintre ea și ceilalți oameni. Nyanwi a văzut probabil ce făceam pentru că s-a apropiat de mine și a încercat să-mi explice ceva.

– Mbuti, a zis arătând cu mâna spre toată lumea din sat.

Încerca să-mi explice exact întrebarea pe care o aveam în acel moment, lucru care demonstra cât de perspicace era, m-am gândit uimit.

– Mbuti, a spus din nou arătând spre toți, Aka, a spus după ce a arătat spre femeia pe care eu o observam. Mbuti, Aka. Javier, Nyanwi, Akagera, a spus indicând spre mine, spre el și spre femeie în această ordine pentru a-mi explica cum se numea.

– Javier, Akagera, i-am răspuns arătând spre mine și apoi spre femeia din satul Aka.

.....Nyanwi a zâmbit dând semne că a înțeles. Akagera, care stătea atentă la explicații, mi-a zâmbit încercând să-mi pronunțe numele cu puțin succes. Eu i-am făcut semne de aprobare. Nu vroiam să o dezamănesc.

Au împărțit peștele, ciupercile, ouăle și carnea de maimuță între toate familiile și fiecare femeie a pregătit masa familiei sale pe mici focuri pe care le aprinseseră în fața colibei lor. Mă surprindea că niciodată nu existau certuri din cauza împărțirii lucrurilor. De unde veneam eu sigur că ar fi existat plângeri continue și certuri despre cine merita mai mult sau cine a muncit mai mult în ziua aia. Aici totul funcționa ca într-un stup: fiecare cu funcția sa și știind clar și asumându-și rolul său. Am mâncat tot peștele pe care îl prinsesem împreună cu ciupercile pe care le strânseseră femeile. Am mâncat bine și din maimuță, care prăjită nu avea gust atât de rău pe cât credeam la început, deși carnea sa era prea dură pentru gustul meu. Ouăle le-au preparat îngropate în nisip, aproape de foc, pentru a se face puțin câte puțin. La sfârșitul cinei, le-au dezgropat și le-au spart pe rând. Se putea

deosebi o formă solidă înăuntrul oului, lucru care mi-a produs puțină scârbă; dar pigmeii le-au mâncat cu mult entuziasm; probabil le plăcea mult.

Când eram pe terminate, ne-am apropiat toți de centrul satului. Toate aproximativ cincizeci de persoane din tabără adunate în jurul focului mâncând liniștite. De fiecare dată când duceam o bucată de pește la gură mă dureau brațele după atâta vâslit și de adus, apoi, totul de la râu până în sat, dar eram fericit. Simțeam și puțin din acea febră de seară supărătoare și persistentă. În mijlocul cinei, am început să simt o moleșală intensă. Eram foarte obosit din cauza agitației din timpul zilei și mâncasem mult. Când Njobo s-a dus să doarmă, m-am dus și eu cu el. Eram curios să văd ce mă aștepta în ziua următoare.

ZIUA 16

DESPRE CUM ÎNVĂȚ LUCRURI FOLOSITOARE

M-am trezit devreme. De când nu mai eram bolnav, familia lui Njobo au început să doarmă iar aici. Pe timpul nopții eram opt persoane îngrămădite pe jos pe frunze sau pe trunchiurile tăiate: Njobo, cele două femei ale sale, mama uneia dintre ele și cei patru copii ai săi. Am băut puțină apă și am rămas pe saltea ascultând sunetele din sat de dimineață. Între eternul sunet al pădurii și zgomotoasa fâșâială produsă de activitățile de zi cu zi ale pigmeilor, se forma un murmur special, aproape duios, cu care începeam să mă obișnuiesc. Până la urmă m-am săturat să stau întins și m-am decis să mă ridic și să fac ceva. Am luat două fructe dintr-un coș pentru a lua micul dejun. Mi-a atras atenția focul de tabără, care era mereu aprins. Câteva femei încălzeau unele banane verzi învelite în frunze pe cenușa caldă a unui al doilea foc pe care îl făcuseră cu o noapte în urmă. Mi-au dat una și am fost bucuros să pot mânca ceva cald. Nyanwi nu apărea de nicăieri, așa că m-am decis să fac o plimbare singur. Dintotdeauna mi-au plăcut animalele și plantele, de fapt, timp de mulți ani am vrut să studiez Biologia ca o carieră, așadar într-un loc ca acesta mă simțeam în apele mele. Singurul lucru care mă întrista era că nu am învățat mai multe lucruri, chiar dacă aș fi făcut-o pe cont propriu, pentru a putea identifica măcar o parte din luxurianta faună și floră care se întindea sub ochii mei ca un etern cer verde. Umiditatea acoperea totul pentru că în noaptea aceea plouase fără oprire; de pe frunzele copacilor cădeau picături de apă și sunetul acestor mii de picături care cădeau în jurul tău încontinuu creau o melodie specială, relaxantă. M-am întâlnit cu vraciul care m-a privit cu antipatie și care a mârâit pe post de salut; trebuia să încerc să-l evit cât mai mult posibil, nu ar exista nimic bun pentru mine din partea lui.

Doi bărbați, care rămăseseră în sat, s-au apropiat de mine și s-au agitat pentru a-i urma. Repetau încontinuu mongongo iar și iar în timp ce arătau spre colibe lor. Nu înțelegeam ce vroiau să zică, dar i-am urmat. Am intrat în pădure și am mers timp de aproape o oră până când am ajuns într-o zonă

acoperită complet de tufişuri cu tulpini enorme de înălţimea unui om, din care atârnavă mari frunze în formă de inimă. Văzând frunzele, mi-am dat seama că erau din acelea pe care le foloseau pentru acoperişul colibelor şi pentru uşi. Acum am înţeles de ce eram acolo.

Cu maceta mea, pe care o ţineam atârnată de umăr cu o sfoară de liană, i-am ajutat pe pigmei să strângă câte am putut, adunându-le la picioarele noastre. Curând am obosit să țin braţele întinse în sus, dar nu m-am oprit. Când ei au crezut de cuviinţă, ne-am oprit din tăiat şi le-am strâns pe cele tăiate în trei mari baloturi legate cu liane pentru a fi mai uşor de transportat. Am luat în spate fiecare câte unul şi ne-am întors la tabără pe acelaşi drum pe care am venit. Chiar dacă baloturile păreau enorme, adevărul este că nu erau foarte grele. Pentru un moment, am rămas în urmă faţă de cei doi colegi. Când am văzut că sunt singur şi am privit în jurul meu, sunetul care mă înconjură, densitatea pădurii din acel loc, jocul de lumini şi umbre produs de coroanele copacilor, m-au făcut să mă simt din nou, pentru o clipă, singur, pierdut, abandonat. O lovitură de teroare s-a ridicat până în piept. Imediat, am început să merg mai repede până când i-am ajuns din urmă pe restul. Când am reuşit să le văd spatele, m-am liniştit. Ultimul lucru pe care mi-l doream era să mă pierd, deşi eram sigur că oricare dintre pigmei erau capabili să-mi dea de urmă şi să mă găsească dacă vroia. Când am ajuns, femeile s-au ocupat de frunze, reparând acoperişurile după daunele provocate de furtunile frecvente şi vântul din zonă. Şi eu cu timpul meu liber.

Am observat că, în mod normal, pe timpul zilei, bărbaţii se ocupau cu vânatul şi cu pescuitul şi femeile strângeau fructe de pădure, rădăcini, unele tipuri de insecte care se mâncau, şopârle şi, câteodată, mici broaşte. Înainte de a merge la vânătoare, bărbaţii făceau o mică ceremonie, probabil pentru noroc din partea zeilor. Pe timpul acestor ceremonii auzeam de multe ori cuvintele Tore şi Mimbo⁵⁷. Păreau să aibă o societate patriarhală, în care rolurile fiecăruia erau clar definite, dar în realitate nu era aşa. Le văzusem pe femei şi pe copii participând la vânătoare, mai ales când vânau cu plase. Ajutau îndrumatul animalelor spre locul unde bărbaţii stăteau la pândă, spreriindu-le cu sunete şi ţipete, lovind crengi de copaci şi arbuşti, încolţind vânatul şi îndreptându-l spre mortalul sfârşit. Pe de altă parte, şi brăbaţii

strângeau ciuperci, rădăcini sau fructe când se întorceau de undeva, profitând așa de timpul petrecut pe drum. O formă ciudată de a pescui implica tăierea albiei unui mic râu cu un dig format din crengi și noroi și, închizându-l mai încolo cu alt baraj, formau un iaz artificial. Apoi, cu ajutorul unor frunze mari, scoteau toată apa până când nu mai rămânea decât un strat gros de noroi și mulți pești agitându-se în ultimile chinuri ale morții, încercând în zadar să respire. I-am văzut făcând asta de câteva ori și rezultatele erau bune, deși însemna un mare efort fizic să pregătească totul și să golească apa din iazul artificial.

Am practicat ceva timp aprinsul focului având ca bază jarul până când am reușit să fac să nască o mică flacără instabilă. Am repetat operațiunea de câteva ori sub ochii curioși ai unui grup de copii. Când am fost sigur că am reușit să fac un foc din jar așa cum trebuie, l-am stins mândru de reușită și am continuat explorarea împrejurimilor.

M-am apropiat de palmierul care părea să aibă trunchiul brăzdat. Frunzele din mijloc erau gălbui și ofilite. Avea mici insecte de vreo șase centimetrii lungime, asemănătoare cu gărgărițele, de culoare maro roșiatic-portocaliu cu puncte închise la culoare. Își depozitau ouăle în mugurii fragezi⁵⁸. Se vedeau grupate în mici raceme. Le-am privit un timp și am scormonit puțin cu un băț. Apoi am continuat să mă plimb. Unul dintre câini mă urma, așa că m-am oprit puțin să-l mângâi. Câinele a mișca coada fericit pentru un timp, dar curând a plecat să caute ceva.

Unul din pigmei a venit în fugă și mi-a făcut semn să merg cu el. Părea să se întâmplă ceva; pigmeul era foarte agitat. L-am urmat până la una din colibele din sat și m-a obligat să mă ascund după câteva coșuri. Nu știam ce se întâmplă. Printre crengile care formau peretele colibei, am putut să văd ce se întâmpla fără ca altcineva să mă vadă. Câțiva bărbați au ajuns în tabără. Nu erau pigmei, erau asemănători celor care mă urmăreau: de rasă neagră, dar de înălțime și constituție fizică normală. Primul meu gând a fost că erau rebelii, dar aceștia nu erau înarmați, sau cel puțin nu păreau, aveau doar câteva macete agățate de brâu. Aduceau cu ei câteva animale

asemănătoare unor măgari încărcăți cu tot tipul de lucruri. Imediat mi-am dat seama despre ce era vorba. Erau negustori.

Pigmeii au scos în poiana satului, piei de animale pe care le vânaseră, câteva sticle de miere și obiecte de ceramică pe care le fabricau ei. Negustorii au pus în față un sac plin de ceva ce nu reușeam să văd, un mic sul de material și câteva unelte, printre care am recunoscut câteva lame de cuțit și două unelte asemănătoare cu sapele pe care le folosea bunicul meu pentru a cultiva pământul. Unii dintre pigmeii care vorbeau puțin limba swahili, negociau cu negustorii prețul schimbului de produse. Nu reușeam să aud bine discuția, deși nu-mi era de folos. Toți gesticulau cu grandilocvență și făceau gesturi clare de nemulțumire și surprindere. Am zâmbit gândindu-mă cât de mult se asemănau cu lumea occidentală; până la urmă, unde erau banii sau interesul economic în joc, mereu se întâmpla la fel. Negocierea era la fel oriunde ai fi fost, cu multe gesturi exagerate și gesturi din acestea.

Unul din vânzători, a luat un sac de pe unul din animale și a scos șase vârfuri de sulică. Acest lucru părea că i-a convins pe gazdele mele, care, după o scurtă deliberare între ei, au încetat să insiste și au acceptat tranzacția. Negustorii au strâns repede toate pieile și lucrurile din ceramică și le-au urcat pe animale. Apoi și-au luat rămas bun și au plecat. Am observat cum pigmeii îi urmăreau cu privirea cu o expresie de dispreț. Nu păreau prieteni apropiați cu acei oameni, dar probabil era singura modalitate de a obține unele lucruri.

Am ieșit din ascunzătoare și m-am apropiat de sac să văd ce era înăuntru. L-am deschis. Era plin de porumb. Mai era unul, mai mic, plin de sare nerafinată. Cele două unelte erau clar sape. Pigmeii au strâns toate lucrurile cu repeziciune și le-au împărțit, fiecare ducând lucrurile sale în colibă.

Aveam chef să înot puțin, acum că puteam după ce am murit de sete atâta timp. Ghidat de țipete, m-am îndreptat spre iazul unde mă bălăcisem ieri. Mi-am dat jos cizmele și m-am băgat în apă. Am înotat și m-am jucat cu cei

mici timp de o vreme. La un moment dat s-au adunat într-un colț privind ceva. Când m-am apropiat să văd ce era, am observat o broască țestoasă foarte ciudată. Părea o broască țestoasă de plastic datorită carapacei lucioase și moale, nu dură ca acelea pe care le cunoșteam eu. Era rotundă și foarte turtită, cu picioarele alungite și două degete cu forma unor vâsle scurte. Și gâtul său era alungit și botul se termina într-un vârf ciudat unde avea două nări. Era foarte agresivă deoarece, în loc să se ascundă în carapace, încerca să-i muște pe copii când vroiau să o prindă⁵⁹. Fugea pe pământ cu o agilitate uimitoare având în vedere că era o broască țestoasă atât de mare, aproape patruzeci de centimetrii și vreo cincisprezece kilograme. Un copil a luat-o și a dus-o în apă. Când i-a dat drumul, s-a îndepărtat repede și s-a scufundat.

Am încercat să o găsim dar era imposibil. Cred că putea să reziste incredibil de mult fără să respire. În timp ce eu eram în mijlocul distracției a apărut Nyanwi cu arcul și tolba lui de săgeți în spate. Am ieșit din apă și am plecat cu el.

Oare azi era zi de vânătoare sau de pescuit? S-a dovedit că niciuna dintre cele două. Era zi de cules. Ne-am cufundat puțin în pădure. Nyanwi se uita la fiecare trunchi de copac ca și cum așa i-ar recunoaște. Când l-a găsit pe cel care părea potrivit, s-a urcat cu agilitate printre crengi și a început să adune frunzele pe care le găsea mai verzi și le băga într-o plasă de material pe care o ducea atârnată de brâu. Când a coborât, a făcut semn spre frunze și și-a frecat burta cu mâna făcând gesturi de durere pentru a-mi explica pentru ce sunt bune acele frunze. Am continuat să căutăm frunze, fructe și rădăcini toată dimineața. Nyanwi îmi indica pentru ce se folosea fiecare: pentru cap, scoarța zdrobită a copacului Ndindimia; pentru hemoragii, extractul de frunze de Mutondo și Ekima pentru diaree... Acești oameni aveau o vastă cunoaștere a plantelor medicinale. Cu siguranță, aici se putea descoperi un medicament incredibil, la fel cum se întâmpla în filme. În unele ocazii, nici măcar nu era capabil să-mi explice pentru ce se folosesc și mi-aș fi dorit să cunosc utilitatea lor. Am strâns până și plante din acelea pe care mi le dădea când eram bolnav. Mi-am reamintit și fructele comestibile pe care învățam să le recunosc: marele Ebambi, de culoare albastră din care se mănâncă miezul crud; Fohu, de culoare verde din care se mănâncă

miezul crud sau prăjit; micul Sesemu, de culoare albă din care se seminau prăjite; asprul Apenzinzi, de culoare verde din care se mănâncă semințele direct crude; Esole, Efolo, Libe, Songo, tuberculii lianei Etaba, Tumba, Mbete și Nudjule, Esengele, scoarța de Tobe, micii Mbele de mai puțin de un centimetru, fructele lianelor Eniki sau Ekoko și, cum să nu, roșiaticul Elinda, din care eu mâncasem deja imitând un papagal și din care pigmeii sugau semințele direct crude. Nu știu dacă peste câteva ore îmi mai aminteam atâtea nume, forme, culori și întrebuințări.

Am mâncat acolo puțină carne rece și câteva fructe pe care le strânsesem înainte. Eram prea departe de râu pentru a putea bea apă, așa că Nyanwi a tăiat una din lianele unui copac și a stors-o ca și cum ar fi fost un prosop de bucătărie, provocând ca din capătul tăiat să cadă în castronul lui un lichid ceva lăptos. L-a mirosit, m-a privit zâmbind și l-a băut.

– Asta uitasem când eram însetat! m-am gândit nemulțumit. Se putea obține apă din lianele din pădure. Dacă îmi aminteam mai devreme nu mai sufeream.

– Itaba, mi-a zis făcând semn spre o liană și făcând gesturi clare de a fi periculoasă.

Adevărul este că, nu vedeam mare diferență între cele care se presupunea că sunt periculoase și cea de unde a scos apa, dar dacă el zicea așa nu-l puteam contrazice. Am gustat puțin din apă. Nu avea gust prea bun dar, până la urmă, era apă. Apoi Nyanwi m-a învățat să trag cu arcul cu săgeți. În fine, măcar a încercat, pentru că eu nu păream cel mai bun elev în acel domeniu. Mi s-a părut foarte complicat să coordinez totul și să trag cu forță. Când ei o făceau, săgeata zbura fluierând și iute către obiectul țintit, dar eu reușeam să o lansez la doar doi metri și cu o viteză ridiculă. Am practicat un timp până când Nyanwi a obosit. Apoi ne-am dus la râu.

Nyanwi m-a lăsat să conduc marșulu, după ce mi-a semnalat drumul. Eu mergeam cu maceta mea gălăgios, făcându-mi drum spre râu. Nyanwi m-a oprit pentru un moment și mi-a indicat să lovesc cu maceta de jos în sus. L-am ascultat și a rezultat că așa era mult mai obositor, dar făceam mai puțin zgomot. Era forma de a avansa în liniște la nevoie. Un lucru nou pe care l-am învățat în acea zi și care îmi putea salva viața la un moment dat.

Când eram aproape, Nyanwi mi-a indicat să merg cu grijă. Murmurul unei cascade m-a anunțat că eram aproape, până când, în sfârșit, a apărut. Era o cădere de apă de mai mult de șase metrii. Noi eram jos, unde apa forma un nor de picături pulverizate.

Când am ajuns la mal, a examinat totul atent până a găsit ce vroia. A pregătit o săgeată pentru a trage cu ea și, când a fost sigur că nimerește, a îndepărtat degetele și săgeata a pornit spre destinul ei. De îndată ce a tras, a început să fugă în aceeași direcție cu săgeata și s-a aruncat în apă. Eu nu știam ce făcea și m-am apropiat cu grijă. Nyanwi a ieșit din apă cu săgeata într-o mână și o broască imensă, verde închis, în cealaltă. Încă se mai mișca; întindea și strângea picioarele într-o mișcare automatică și, cu picioarele întinse, avea mai mult de jumătate de metru⁶⁰. Eu nu văzusem o broască așa de mare niciodată, nici măcar nu-mi imaginam că exista una așa. Nyanwi mi-a dat să o țin în timp ce se pregătea să tragă din nou cu aceeași săgeată. De data asta chiar văzusem unde țintea. Altă broască mare pe o piatră lângă mal. Nu știu dacă ne-a auzit, ne-a simțit sau a fost din întâmplare, dar dintr-o săritură a plonjat în apă chiar în momentul în care săgeata zbura către ea. Am avut timp să văd cum se îndepărta înotând cu un stil perfect.

Am mai căutat o vreme altele dar nu am avut noroc; am mai văzut doar una și Nyanwi nu a nimerit-o, așa că ne-am întors în sat. I-am dat broasca unei femei și Nyanwi a plecat. Am cerut un arc și câteva săgeți și am început să practic; eram decis să învăț să trag bine. Arcul era mic și mi se părea de jucărie, dar cunoșteam eficacitate sa pentru că îi văzusem pe pigmei când îl foloseau. Datorită incompetenței mele de a nimeri ținta, copii au râs și s-au distrat ceva vreme. Se distrau așa de tare că, pentru a nu pierde timpul, îmi adunau ei săgețile și mi le returnau în grabă. De fapt nu

mă deranja; am acceptat cu umor situația și m-am distrat ceva vreme cu ei. Am obosit să mă antrenez, mai ales pentru că rezultatele erau deprimante, și m-am întins puțin la umbra unui copac plin de flori albe. A picurat ceva vreme, dar furtuna nu a prins curaj și nu a trebuit să mă mișc din loc. Mirosul umidității, al plantelor umede, s-a amestecat cu cel al pădurii, creând o aromă fină de viață în toată splendoarea sa.

Mi-am amintit de prietenii mei morți, de cei care erau în Spania, de familia mea și de iubita mea. Am căzut într-o melancolie profundă. Știam că, curând, trebuia să-i părăsesc pe acești dragi oameni și să-mi continui drumul; dar înainte de asta vroiam să învăț cât mai mult posibil pentru a supraviețui într-o lume atât de ostilă pentru un străin ca mine și atât de plină de oportunități ca acest sat pigmeu, ca oamenii Mbuti. Profitam de orele libere pentru a continua să învăț și limba swahili, practicând cu Nyanwi sau cu alt pigmeu care știa și el ceva și care se numea Dibua. Maxima mea era “cunoaște-ți dușmanul și o să-l stăpânești”. Citind cartea de fraze în swahili, mi-am amintit că, în cel despre călătoriile în Africa, era o parte care povestea unele detalii ale religiilor continentului negru. Am căutat-o și am găsit o notiță despre satul pigmeilor:

“Pigmeii cred că Tore este creatorul suprem al lumii și este ființa supremă. El reprezintă pădurea și tot ceea ce depinde de el. Ei îl invocă numai în momente de criză. În general, este invocat printr-un sunet de trompetă care se presupune că imită vocea lui. Unele grupuri cred că după ce a creat primele ființe umane, Tore nu mai era interesat de treburile pământești și s-a retras în cer. Pigmeii cred, de asemenea, că "spiritele pădurii" dirijează sufletele morților.

Îi auzisem de câteva ori pe vraci și pe vreun pigmeu menționând cuvântul Tore. Acum știam exact ce însemna.

În timpul cinei, mi-au dat puțin din broasca enormă pe care o vânase Nyanwi cu arcul. Era foarte bună; una dintre cele mai bune mâncăruri pe care le gustasem vreodată. La început, îmi provoca greată gândul de a o gusta, dar când am făcut-o, am descoperit că era o mâncare delicioasă. Păcat că nu reușisem să prindem mai multe. Lângă focul de tabără, unul din

bătrâni nara povestiri în acea limbă din care eu nu înțelegeam nimic, cu excepția unor nume de animale. Eu am ascultat o vreme, chiar dacă nu înțelegeam nimic mă bucuram de pacea momentului și de plăcerea de a vedea spectacolul din timpul povestirilor. Erau persoane foarte expresive și îi încânta să reprezinte totul în timp ce povesteau. În special, unul din ei numit Nioke, nara povestirile cu o vitalitate și o expresivitate corporală de lăudat, câteodată atât de bine încât, până și eu, intuiam despre ce era vorba.

Am fost fascinat privind cum sărea, imita perfect sunete de animale și ne făcea să râdem până ne durea burta. Râsul său atât de expresiv, atât de contagios, mă făcea să mă simt foarte fericit. Apoi m-am dus să dorm.

ZIUA 17

DESPRE CUM VINDECĂ EI FETIȚA RĂNITĂ

M-am trezit și am luat micul dejun ca de obicei. Începeam să mă obișnuiesc cu salteau mea tare și, pe zi ce trecea, dormeam tot mai bine. Dormitul pe bușteni mă ținea departe de umiditatea pământului, care era teribilă. Ploua intens și, în sat, se auzeau zgomotele obișnuitei activități frenetice care se petrecea în fiecare dimineață. Le-am ajutat pe femei să strângă frunze de palmier pentru a le schimba pe cele uscate. Nyanwi nu a apărut în acea zi de nicăieri, așa că mi-am petrecut timpul antrenându-mă cu arcul.

La un moment dat, am auzit o gălăgie printre copii și femei. Se pregăteau să meargă undeva, încărcăți cu vase de lut și coșuri împletite. Transportau lucrurile în coșuri pe care le puneau în spate și le legau de corp cu o frânghie făcută din liane care se prindea de fruntea femeilor și de umerii bărbaților. Auzisem că le numeau mumbos. Eram foarte curios așa că m-am decis să merg cu ei, iar nimeni nu a obiectat. Am mers o vreme prin pădure, toți privind mereu în toate direcțiile, până și în sus, ca și cum ar căuta ceva. Eu, oricât de atent aș fi privit, nu vedeam nimic ieșit din comun. Am încercat să-i întreb pe unii dintre ei, dar nu au reușit să-mi explice prin gesturi ce căutau. În cele din urmă, l-au găsit deoarece au început să țipe unii în dreapta noastră și toți ceilalți s-au îndreptat în acea direcție. Eu i-am urmat intrigat de atâta mister. Când am ajuns unde erau toți, am observat de ce se agitau așa. Un stup plin de albine, într-un trunchi în partea de sus a unui copac.

Cu jar adus din tabără, au făcut un mic foc la baza copacului. Când ramurile ardeau puternic, au luat una și au învelit-o în frunze verzi. Apoi, unul din copii s-a cățărat până sus cu torța verde agățată în spate. Când a ajuns la gaura din copac, a introdus torța cu clara intenție de a liniști sau a alunga albinele pentru a nu-i înțepa. Când băiatul a considerat că este cât de cât

sigur, a luat o bucată de fagure și l-a lăsat să cadă la pământ, unde alt copil l-a apucat și i l-a dat uneia dintre femei. Ea l-a gustat și i l-a înmănat altor femei. Părea că au fost de acord că este bun și au făcut semn de aprobare către coroana copacului. De îndată, restul fagurelui a început să cadă din cer precum o dulce ploaie. Curând, toată mierea era pusă în recipiente și, apoi, au sărbătorit cu un cântec, bănuiam că de mulțumire pentru pădure sau așa ceva. Probabil era sezonul lor, pentru că puțin câte puțin am găsit mai mulți stupi, unii mai ascunși printre crengi, până când nu mai puteam căra mai mult. Chiar eu am descoperit unul într-un trunchi de copac tăiat și am fost foarte felicitat. M-am simțit mândru că am putut ajuta. Pe parcursul drumului înapoi, au strâns și o bună cantitate de ciuperci și câteva plante din care am mâncat în acea zi.

Altă metodă pe care au folosit-o de vreo două ori pentru a obține miere dacă era prea sus în copac și considerau că este periculos să se cațere, era să taie copacul în așa fel încât stupul cădea direct pe focul pregătit în prealabil. În așa fel, albinele abandonau delicatasa. Erau profesioniști în a stabili punctul exact unde urma să cadă stupul. Un al treilea mod de a obține miere, cel care m-a uimit cel mai tare, era săpând în pământ. În anumite furnicare, pe care doar ei reușeau să le deosebească de celălalte, făceau o gaură îngustă de aproximativ jumătate de metru adâncime și, de acolo, scoteau o miere închisă la culoare, aproape negară, mult mai dulce decât restul și care îi bucura extrem de mult.

Restul dimineții, copii l-au petrecut jucându-se, în general într-un loc pe care îl numeau bopi, unde, printre altele, era un leagăn făcut cu liane. Acolo urcau și coborau din copaci, se jucau în leagăn, îi imitau pe adulți, simulau lupte ... Un joc care le plăcea mult era cel de vânătoare. La acel joc luau parte și băieții și fetele. Unul dintre ei era prada și ceilalți încercau s-o prindă cu mici plase de jucărie făcute din liane.

Singurul lucru remarcabil care s-a petrecut în acea după-amiază, a fost căzătura unei fete dintr-un copac când a călcat pe o creangă cu mușchi umed și avea o rană profundă la un picior. Era o fetiță minunată pe nume Sibula care avea vreo opt ani și cu care eu mă jucasem de câteva ori în sat;

mereu fugea dintr-o parte în alta. Vraciul tribului i-a tratat rana și i-a pus o pastă din frunze fierte. Nu părea prea bucuros că eu eram acolo, privindu-l, pentru că m-a privit furios când m-a văzut, dar nu a zis nimic și și-a continuat treaba.

– Mbono Nyongo⁶¹, mi-a zis una dintre femei, observându-mi curiozitatea, într-o limbă care nu părea a lor și nici swahili.

I-am făcut semn de aprobare cu capul fără să înțeleg ce zice. Apoi, mi-a făcut semn să o urmez. Am intrat în pădure, ea cu încă două femei pigmee și eu, până când am ajuns la un cuib de frunze cusute cu fire fine, ca de mătase. Surpriza a fost mare când mi-am dat seama că acel cuib era de furnici cu capul mare și îl fabricaseră chiar ele⁶². Furnici care coseau! Femeile au luat câteva într-un recipient și ne-am întors în sat. Eu vroiam să știu ce urmau să facă cu acele insecte cu capul disproporționat. Când am ajuns, ne-am îndreptat spre fata rănită. Vraciul a luat o furnică cu mâna în timp ce una dintre femei ținea rana închisă, a apropiat furnica de rană și, când aceasta a mușcat-o, el i-a tăiat corpul, lăsând doar capul prins de rană cu puternicele fălci. Au repetat operațiunea de câteva ori până când rana era acoperită de capete de furnici. Până la urmă efectul era același ca atunci când îți închidea rana cu copci în Occident; rana a fost închisă și fixată pentru a se vindeca. Un procedeu natural, simplu de aplicat și la îndemână. Bănuiam că nu orice furnică era bună pentru așa ceva; trebuia să se folosească furnici cu clești foarte puternici, ca și în cazul acestor furnici capabile să-și construiască propriul cuib cu frunze. Mi-am amintit de cele care mă atacaseră în timp ce dormeam; ar fi fost bune acelea?, pentru că era clar că puteau să muște puternic.

În ultima mea plimbare am descoperit un copac care elibera o substanță lipicioasă asemănătoare cu rășina pinilor din țara mea. Am continuat să exersez pe ploaie tragerea cu arcul și, apoi, am studiat puțin limba swahili în colibă. La sfârșitul zilei, am reușit să nimeresc ținta din când în când, chiar dacă nu în centru. Acest lucru m-a încurajat mult. M-am pus să dorm devreme; primul din coliba mea.

ZIUA 18

DESPRE CUM MĂ REÎNTÂLNESC CU PRIETENII MEI

Un frig intens care îmi ajungea până la măduva oaselor m-a făcut să tremur. M-am ridicat și am ieșit din colibă cu pătura pe umeri. O ceață groasă acoperea totul. De fiecare dată când respiram, scoteam aburi din gură. Chiar dacă peisajul era același, timpul părea complet diferit: vântul înghețat îmi lovea fața și mă obliga să închid ochii. Aerul era atât de rece încât, când îmi intra în nas și în gură, îmi provoca o intensă durere. Am privit spre cer. Norii se mișcau cu o viteză incredibilă formând încontinuu spirale. Uimirea mea a fost că nu vedeam absolut pe nimeni pe nicăieri; părea că se evaporaseră și că un suflu al vântului i-a dus departe. Satul avea un aspect fantomatic. Vântul, când trecea printre crengile coroanelor copacilor, huiduia și gemea, ca și când mii de suflete chinuite din purgatoriu veniseră în vizită; îmi dădea fiori. Am avansat căutând oamenii, strigându-i pe nume cu toată forța; dar sunetul îmi ieșea din gură și se stingea la puțin centimetri de buze, învăluit într-o senzație de goliciune. Doar aburii respirației mele se îndepăratu puțin mai mult. Am continuat să merg. Am auzit numele meu; mă strigau. Cineva m-a găsit. La început era un sunet îndepărtat, domol, ca o șoaptă; puțin câte puțin se intensifica, până când l-am auzit aproape lângă mine.

– Era Juan!, am afirmat uimit în timp ce ascultam cu atenție, nu!, era Alex!

Inima mi-a sărit din piept și am fugit în toate direcțiile, căutându-mi prietenii. Vocile se auzeau din toate părțile. Eu fugeam după ele și când credeam că le ajung din urmă, le simțeam în alt loc. Nu mă dădeam bătut; sfâșiam groasa ceață cu mâinile în căutarea prietenilor mei, strigându-i cu disperare pe nume. M-am oprit ca să ascult. Acum îl auzeam pe Juan în dreapta mea și pe Alex deasupra. Primul pe care l-am văzut a fost Alex, căzând deasupra capului meu. Îmi oferea unul din acele zâmbete senine caracteristice lui. S-a înălțat foarte sus; acum îl vedeam clar, ca și când toată

ceața se deschisese dintr-o dată pentru a-l lăsa să treacă. Imediat, s-a prăbușit cu viteză mare, cu unul din brațe în flăcări. Eu mi-am dat seama că el nu vedea din cauza ceții și încercam să-l avertizez că urma să se izbească, să frâneze declinul său rapid, dar nu puteam. Nu reușeam să scot nici măcar un sunet din gură, nu reușeam să mișc nici măcar un mușchi din corp pentru a-i face semn, eram complet neputincios văzând cum se îndrepta spre o moarte sigură. Singura mișcare pe care puteam să o fac era să întorc capul pentru a-i urmări rapida cădere spre o moarte sigură. Pământul se apropia din ce în ce mai mult, până când impactul a fost inevitabil și... a avut loc. Un înăbușit sunet, asemănător cu cel al unui lucru căzând pe o saltea, a fost tot ce am putut auzi din ciocnire. În același timp, Alex s-a dezintegrat într-o multitudine de fire de fum și praf, lăsând în urma lui nimic, decât tragica amintire întipărită în mintea mea.

Când urma să mă apropi, uluit, să văd ce s-a întâmplat, a apărut Juan. Venea spre mine, cu brațele întinse în față, palmele mâinilor spre cer, cu o expresie de neliniște pe față, palid, cu chipul sfrijit și slăbit, implorându-mă.

– Mă doare, gemea fără oprire, nu pot să ies, ajută-mă, mă doare.

– Vin! am strigat neliniștit, vin.

Am rămas paralizat din nou, fără a putea face nimic, incapabil de a-mi ajuta prietenul. În timp ce el venea spre mine, am observat cum unele din gherile ieșeau din pădure și îl ținteau ținând. Cu un efort suprem, am încercat să țip cu toată puterea, să-l avertizez de pericol:

– Ai grijă Juan, în spatele tău!

Dar sunetul nu a părăsit gura; l-am auzit în capul meu dar nu am putut să-l rostesc. Scena s-a petrecut cu încetinitorul. Juan s-a uitat în spatele lui și apoi a întins brațele iar puțin câte puțin implorându-mă să-l ajut. Teroarea aproape că nu mă lăsa să respir; o profundă senzație de sufocare mi-a învelit corpul; tremuram din cauza efortului de a încerca în zadar să mă mișc.

Rebelii au tras, am putut să văd gloanțele, zeci de gloanțe, străpungând aerul în direcția teribilei sale ținte, într-o înaintare lentă dar inevitabilă. L-au rănit pe tot corpul. Șuvoaie de sânge i-au țâșnit din piept, stropind totul în jurul lui. Juan a căzut în genunchi și mi-a dedicat o ultimă privire de reproș, o privire care se întreba de ce nu am făcut ceva să-l salvez, o privire de decepție profundă. Doar în acel moment, nu înainte când era necesar, am fost capabil să zic ceva.

– Nu! nu!

M-am agitat convulsiv pe saltea și m-am trezit. Mi-am revenit repede. Gâfâiam, ca și când făcusem un efort fizic intens, broboane de sudoare îmi curgeau pe frunte. Simțeam că mă sufoc. O îngrijorare profundă mă învăluia.

– A fost doar un vis, Javier, mi-am zis în timp ce câteva lacrimi îmi curgeau pe obraz, doar un vis.

Curând am revenit la realitate. Majoritatea persoanelor care dormeau în coliba mea, erau treze și mă priveau curioase. Toți mai puțin Njobo, care nu părea afectat de țipetele mele și sforăia liniștit. Le-am făcut semn pentru a le zice că nu se întâmpla nimic și m-am întins iar după ce mi-am șters sudoarea de pe frunte. Nefasta amintire a morții prietenilor mei, mă bântuia fără oprire. Nu mă puteam feri de chinuitorul său joc; durerea era acolo, cu mine, înăuntrul meu. Am încercat să mă gândesc la altceva.

Situația mea în sat. De când ajunsesem în tabără, m-au acceptat fără nicio problemă și îmi permiteau să merg cu ei peste tot, mai puțin în curioasele plecări pe care le făceau în unele zile bărbații din trib, dichisiți și pictați pentru război. Puteam să particip la activitățile sale și nu mi-au arătat niciun pic de neîncredere. Totuși, un lucru mă deranja: nu mă respectau. Râdeau de mine de fiecare dată când încercam să fac ceva, când trăgeam cu arcul, când încercam să prind un pește sau să mă urc într-un copac dificil de cățărât ca

să adun fructe... trebuia să le demonstrez valoarea mea, dar nu știam cum. Mai presus de toate, vroiam să o fac pentru acel vraci răutăcios, care mă suptaveghea mereu la o distanță prudentă, observându-mi toate eșecurile și tot ce făceam. De când mă acceptaseră ca membru al tribului lor, de fiecare dată când treceam pe lângă el, bombănea cuvinte de neînțeles sau mă privea într-un mod care îmi dădea fiori. Eu încercam să-l evit cât mai mult posibil pentru că, adevărul este că mă speria ce mi-ar putea face. Auzeam cum se treziseră toți și se agitau prin sat, fiecare cu treaba sa, dar eu am rămas culcat încercând să găsesc o formă de a le arăta valoarea mea, capacitatea și ingeniozitatea mea într-un mediu pe care nu-l cunoșteam și pe care ei erau stăpâni. Cum nu îmi venea nicio idee, cel puțin nimic care să se potrivească cu abilitățile mele actuale, m-am decis să încerc să uit, sigur că atunci când mă așteptam mai puțin, acea idee salvatoare îmi va răsări în minte ca o arătare.

M-am ridicat și m-am dus să mă plimb puțin. Am observat că jumătate din trib se duceau devreme cu recipiente să strângă miere, profitând de abundența sa în această perioadă. Adevărul este că astăzi nu aveam chef să merg cu ei. Un bărbat în vârstă, un bătrân aș zice eu, stătea jos, fumând dintr-o pipă de un metru lungime făcută dintr-o tulpină dreaptă. Când și-a dat seama că îl observam, mi-a făcut semn să merg la el.

– Mungobo, mi-a zis arătându-mi pipa, Bangui, a continuat să arate spre tutunul pe care îl folosea.

Mi-a cerut să încerc și eu și, fiindcă nu știam dacă este o jignire să-l refuz sau care erau obiceiurile lor în situația asta, am tras câteva fumuri. În plus, eram curios să descopăr ce fuma. Fumul mi-a produs un efect îmbătător și mi-am zis că, dacă fumam toată pipa, mi-ar fi produs aceeași senzație ca și anumite droguri din Spania.

Am mers în continuare o vreme și m-am întâlnit iar cu acel copac rășinos și, atunci, mi-am amintit de un truc pe care îl citisem într-o carte despre supraviețuire acum câțiva ani. Am fugit spre rucsacul meu și am aflat ușurat

că încă mai aveam cartea de călătorii prin Africa, deși fără coperti, firește, întrucât le-am distrus folosindu-le ca tălpi pentru papuci. Am rupt câteva frunze și m-am dus în fugă către desiș. Acolo am strâns rășină într-un bol pe care îl împrumutasem, am pus câțiva viermi și semințe în altul și am adunat câteva așchii de lemn.

M-am așezat lângă focul taberei și am început să montez capcana pentru păsări. Nu știam dacă funcționa, dar când am citit despre ea părea ușor de făcut. Am îndoit foile de hârtie în formă de con și le-am prins așa folosind așchiile ca închizătoare. Am pus mai multe ca să fiu sigur că nu se deschid. Apoi, când am fost sigur că acele conuri erau rezistente cât de cât, le-am uns în interior cu rășina și le-am pus momeala în interior. Metoda era simplă: pasărea era atrasă de momeală, fie de semințe sau de insecte, și când băga capul ca să le ia, conul i s-ar lipi de cap nemaiputând zbura și așa ar fi ușor de prins. Oare o să funcționeze? Nu știam, dar altă idee mai bună nu aveam. Majoritatea persoanelor care erau în sat în acel moment, s-au adunat în jurul meu, privindu-mă curioși. Am încercat să le explic prin gesturi ceea ce încercam să fac. Nu știu dacă au reușit să înțeleagă sau nu, dar au râs cu poftă de mine. Eram măscăriciul tribului. Nu m-am lăsat descurajat și am început să pun capcanele în diferite locuri din jurul satului, cele care îmi păreau adecvate. Râdeam până și eu. Mi-a mai rămas una și am pus-o în unul din capetele taberei, în poiană. Dacă nu ploua și aveam noroc, cine știe?, poate prindeam ceva. Ar fi fost bine.

Am petrecut restul dimineții practicând tragerea cu arcul și vizitând cu regularitate capcanele. Nu se întâmplase nimic; totuși eu aveam multă răbdare. De fiecare dată când mă întorceam cu mâinile goale în sat, râdeau de mine. Câțiva copii au stat o vreme supravegând capcana din apropiere, dar cum nu se întâmpla nimic, s-au plictisit și și-au continuat activitățile. Când a început să mă doară vârful degetelor din cauza frecării cu coarda arcului, mi-am ocupat timpul citind cartea de swahili. Câțiva vânători au ajuns cu un porc mistreț pe care îl vânaseră, destul de mare, și asta am mâncat după ce l-au împărțit, împreună cu acei tuberculi pe care ei îi cultivau asemănători cu cartofii, pregătiți pe foc. Am experimentat din nou capacitatea femeilor lui Njobo de a pregăti mâncăruri delicioase. Așezat lângă acești oameni, m-am gândit la cât de mult învățasem în aceste zile.

Acum eram capabil să recunosc unele plante medicinale, știam să mă mișc prin pădure mai ușor și cu mai puțin zgomot, să găsesc apă sau să mă urc în copaci, să recunosc fructele și ciupercile comestibile și, mai ales, cele periculoase... O mulțime de lucruri folositoare care mă făceau să realizez că, curând, trebuia să plec pentru a încerca să-mi găsesc casa. Cel mai important lucru este că eram complet vindecat și genunchiul nu mă mai deranja de câteva zile. Mai aveam doar câteva crize de febră din când în când, dar le vindecam cu plante și fructe de pădure pe care mi le dădea Nyanwi. Peste câteva zile urma să plec pentru totdeauna. Urma să-mi fie dor de acești oameni atât de simpli care m-au găzduit fără nici o ezitare după ce mi-au salvat viața fără niciun interes. În orice caz, din aceste gânduri era exclus vraciul, care era în contra mea de la început.

Am mâncat câteva bucăți de carne de porc mistreț.. Au gătit-o într-un cazan cu ciuperci și frunze tăiate, acoperind cazanul cu frunze late pentru a nu lăsa aburii să iasă. Era foarte bună. Aveam și câteva omide prăjite învelite în frunze de mongongo. Le mâncam în două feluri: așa prăjite sau crude după ce le smulgeam capul. Eu nu am avut curajul să le gust. După-amiază, Nyanwi și eu am fost într-o plimbare prin pădure. Am strâns câteva plante. Din câte am putut observa, părea că acest coleg al meu de aventuri era ajutorul vraciului și, probabil, urmașul lui. El strângea plantele medicinale pe care le folosea în leacurile lui și îl ajuta să le facă. Când lua una nouă, pe care eu nu o văzusem până atunci, încerca să-mi explice la ce se folosește. De multe ori nu înțelegeam nimic, dar uneori întrebuintarea sa era evidentă cu chinutele explicații ale prietenului meu. Ne-am cufundat într-o zonă a pădurii mai densă decât celălalte, atât de densă încât exista penumbră doar în câteva locuri și brațele nu încetau să lovească cu maceta.

Pământul era mlăștinos; în unele locuri apa ne ajungea până la genunchi și în altele călcăm doar pe noroi alunecos. Un loc retras pe care nu îl mai văzusem înainte cu pigmeii. Acolo Nyanwi a adunat câteva rădăcini de plante pe care nu le văzusem în alt loc. Am văzut și câțiva hipopotami. Erau mult mai mici decât cei pe care îi știam eu de la grădina zoologică din orașul meu sau din documentarele de la televizor. Pielea lor părea mai netedă și negricioasă, și majoritatea aveau un metru jumătate sau puțin mai mult. Calculam că greutatea lor ar fi între 200 și 300 de kilograme⁶³.

Mâncau vegetația și fructele căzute pe jos. Ce mi-a atras atenția în special, a fost faptul că părea că se simt comozi afară din apă, ca și când ar avea obiceiuri terestre. Pe cei pe care eu îi știam, erau acei monștrii de mai mult de trei metrii lungime, care cântăreau tone și care, afară din apă, păreau neîndemânatici și în apă un pericol mortal pentru oricine avea curajul să-i deranjeze. Dacă îmi aminteam bine, hipopotamii cei mai cunoscuți erau animalele care provocau cel mai mare număr de morți pe an în Africa. I-am privit ceva timp și, apoi, ne-am întors la drumul spre tabără cu plasele pline de frunze, rădăcini și tulpini.

Pe drum, s-a oprit într-un loc și a săpat în pământ o vreme, până când a scos câteva rădăcini. Le-a curățat puțin și mi-a oferit una.

– Itaba⁶⁴, mi-a zis cu veșnicul său zâmbet.

Am luat una și am gustat-o. Era dulce, foarte bună. Restul drumului l-am petrecut rozând rădăcina. Când Nyanwi termina una, îmi cerea alta zicând:

– Pisa me itaba.⁶⁵

Când am ajuns, mai era încă lumină, așa că am controlat capcanele. Un grup de pigmei curioși, mă urmăreau să vadă dacă am avut noroc. Nu le-am găsit pe toate, dar pe cele mai multe. Unele erau cum le lăsasem, dar din câteva dispăruseră momeala fără ca cel care o luase să rămână prins în conul de hârtie așa cum mă așteptam. Pigmeilor li se părea foarte amuzant acest lucru, râzând și discutând ceva între ei, deși mie nu mi se părea atât de comic. Vraciul, care se apropiaseră să vadă ce făc, m-a privit cu un zâmbet sarcastic desenat pe chip. A făcut semn către capcanele mele și a făcut un gest disprețuitor cu mâinile, după care s-a întors în sat. Acel lucru m-a deranjat cel mai tare; m-am gândit chiar că el stricaseră câteva din capcane. Le-am aranjat pe cele care erau atinse sau nu mai aveau momeală și m-am dus să ajut la pregătirea cinei, jupuind și curățând vânatul din acea zi,

înainte de a-l împărți între toți. Eu și Nyanwi ne-am omorât mergând prin pădure într-un ritm foarte rapid și acum eram foarte obosit.

Am cinat repede cu familia adoptivă și m-am dus să dorm, în timp ce, ceilalți, ascultau povestirile lui Nioke în jurul focului central.

ZIUA 19

DESPRE CUM ÎȘI APĂRĂ TERITORIUL PIGMEII

Am petrecut o noapte rea. I-am visat iar pe prietenii mei, dar nu a fost un vis atât de viu, atât de real ca cel anterior. În plus, în acest vis muream și eu în accidentul de avion și, apoi, muream din nou împușcat ca și Juan.

M-am ridicat și am ieșit afară. Căldura era înăbușitoare, umiditatea lipicioasă. M-am dus cu pigmeii să caut miere. Când ne-am întors în tabără, primul lucru pe care l-am făcut a fost să verific capcanele. Nu prinsesem nicio pasăre și speranțele mele se epuizaseră în totalitate. Când m-am dus să o verific pe cea care era mai aproape de sat, cu câțiva copii în urma mea, am văzut că nu era la locul ei. Am privit copii.

– Unul dintre ei a luat-o, mi-am zis.

În momentul în care m-am întors ca să plec, am observat cum copii de agita. M-am întors să văd de ce se agita și, uimit, am văzut o pasăre cu un cornet prins de cap, sărind agitată. Un zâmbet de la o ureche la alta mi-a iluminat chipul. M-am apropiat de ea și am apucat-o cu grijă de aripi ca să stea liniștită. Apoi, m-am îndreptat către tabără și mi-am plimbat trofeul peste tot, fluturându-l fastuos pentru ca toți să-l vadă. I-am arătat-o în special vraciului neîncrezător care, pentru un moment, a privit-o cu neîncredere și apoi s-a întors și a plecat. Când am considerat că o văzuseră toți, i-am dat jos conul și am privit-o. Tremura, probabil de frică. Era ca aceea pe care o mâncaserăm în acea zi de pescuit. La început, m-am gândit să o omor, să o jumulesc și să o manânc prăjită ca un ritual ciudat de celebrare a vânătorii. Acum, văzând-o în mâna mea atât de neajutorat, nu m-am simțit capabil s-o omor de plăcere și i-am dat drumul, privind-o pentru ultima oară în timp ce se îndepărta fluturând din aripi. În jurul meu, pigmeii mă priveau mirați. Am parcurs toată zona adunând capcanele

rămase, deoarece demonstrasem ce vroiam și nu îmi mai trebuiau. Apoi, am început să practic tragerea cu arcul cu satisfacția de a ști că am câștigat respectul lor.

Curând, am obosit; era foarte cald. M-am așezat la umbră rezemat de un copac și am privit colibele. În fiecare dimineață femeile, care aveau puterea absolută asupra lor, le aranjau și le pregăteau pentru următoarea noapte. Ceea ce mi se părea cu adevărat ciudat era că, de multe ori, schimbau orientarea intrării. La început nu știam motivul, dar curând am observat că făceau acest lucru pentru ca intrările lor să nu fie față în față cu ale acelorora cu care se certaseră indiferent de motiv. Când le trecea supărarea, lucru care se întâmpla curând - în pădure exista o mare nevoie de munca în echipă și nu puteau să fie răzpunători -, puneau intrarea din nou la locul ei. Era ciudat să mergi la o colibă ca să vizitezi pe cineva și să nu ști unde este intrarea.

După ceva timp, un bărbat a ajuns în fugă țipând din pădure. Umărul stâng îi sângera și era foarte agitat. Ne-am adunat toți în jurul lui, deși era logic că eu nu înțelegeam nimic. A povestit ceva foarte repede, gâfâind încă din cauza alergăturii și s-a produs o imediată mișcare convulsivă în sat. Toți bărbații s-au dus după armele lor. Curând erau pregătiți, iar șeful a început să dea instrucțiuni. Eu nu știam exact ce se întâmplă, dar vroiam să ajut. Am luat cele două grenade pe care le aveam de la rebeli și le-am băgat în rucsac împreună cu maceta. Câțiva au rămas în sat, dar majoritatea s-au adâncit în pădure, inclusiv pigmeul rănit. Nyanwi, care era și el înarmat, mi-a dat o sulită și mi-a făcut semn să merg cu ei. Eu nu știam cu ce mă confruntam, dar i-am urmat pregătit să colaborez în orice.

– Poate i-au găsit pe rebeli și urma să-i atace, m-am gândit plin de speranță. Ideea unei mici răzbunări nu-mi displace deloc.

Am fugit prin pădure timp de aproape o oră precum o turmă de rinoceri, forțând energia noastră până la epuizare. Nu știu cum am reușit să suport ritmul lor de fugă; rezistența lor era incredibilă. Apoi, când am ajuns la un fel de mică pantă de vreo trei metrii, am început să avansăm mai încet, în

liniște, ghemuiți, pândind. Unde eram acum, pădurea se rărea uneori, fiind mult mai ușor să vedem în jurul nostru.

Nyanwi mi-a făcut semn să stau nemișcat și a semnalat către un loc acolo jos. Acolo am putut să văd doi bărbați îmbrăcați în negru, unul dintre ei avea o ciudată cicatrice în formă de semilună pe partea stângă a feței, și vreo șase gherile care țineu legați câțiva pigmei. Pe unii dintre prizonieri i-am recunoscut ca parte din tribul meu.

– Capturau sclavi! m-am gândit uimit, în mijlocul secolului douăzeci și unu încă mai exista acea ignominie!

Această descoperire m-a șocat; dacă nu aș fi văzut cu ochii mei, mi-ar fi fost greu să cred. Acum înțelegeam de ce se grăbeau: îi luau pe ai noștri. Șeful a dat o serie de instrucțiuni și războinicii pigmei s-au despărțit în mai multe direcții. Mie mi-au indicat să nu mă mișc din loc. Păreau foarte obișnuiți cu războiul, deoarece mișcările lor erau rapide și precise. De fapt, era încă un act de vânătoare. Nu a șovăit niciunul, niciun moment. Poate toate acele ieșiri pe care le organizau înarmați și la care nu puteam lua parte eu, erau pentru a se pregăti pentru astfel de situații. Din poziția mea privilegiată, am putut să văd cum îi înconjura fără să-și dea seama, pregătind ambuscada și, la strigătul de semnal al unuia dintre ei, au lansat o ploaie de săgeți și sulite care i-a eliminat din luptă pe jumătate dintre ei. Restul au început să tragă în timp ce fugeau disperați în toate direcțiile, căutând un loc pe unde să scape de asediul care căzuse asupra lor. O succesiune rapidă de împușcături de mitralieră, trageri de pușcă și țipete au sfâșiat aerul din când în când.

Timp de un minut, mi s-a încetășat vederea și peisajul s-a schimbat. Eram din nou în poiană lângă avionul în flăcări. Fumul îmi ardea ochii, provocându-mi lacrimi și obligându-mă să-mi frec ochii neîncetat, încercând să amelioresz mâncărimea, acea usturime neplăcută. Abia puteam să văd forme neclare, numai umbre dintre care îi deosebeam pe rebelii înarmați și pe supraviețuitorii accidentului aruncându-se la pământ în timp

ce implorau să fie lăsați în viață. Un curent de aer puțin mai puternic a împrăștiat pentru un moment o parte din fum și am putut să văd cum cineva ieșea din avion în mijlocul confuziei; era prietenul meu Juan, care a privit în toate direcțiile căutându-mă și a încercat să fugă spre pădure în căutarea mea și încercând să scape de moarte. Eu încercam să strig la el să nu se miște, că or să-l omoare, dar el nu mă auzea; nu din cauza sunetului asurzitor al împușcăturilor de arme ale gherilelor, nu din cauza zgomotului flăcărilor; nu mă auzea pentru că eu eram incapabil să rostesc un cuvânt, oricât aș fi încercat, chiar dacă știam cât de important era acest lucru pentru a-mi salva prietenul. Dintr-o dată a căzut la pământ în mijlocul tumultului de împușcături, cu șuvoaie de sânge ieșind din pieptul său de acolo de unde gloanțele îl nimeriseră. I-am putut vedea ochii ca și când aș fi fost lângă el, pierzând strălucirea vieții, stingându-se ca un foc căruia îi lipsește combustibil. Acel refren zgomotos al armelor care îmi suna în cap fără oprire, confuzie, haos, prăpăd, moarte peste tot, paroxismul sălbăticiei radicale... Și Juan, acolo, întins pe jos ca și o cârpă mediocră, plutind în propria-i agonie.

Țipetele care se apropiau de mine m-au făcut să ies din starea de vis în care mă aflam. Am privit în toate direcțiile în căutarea prietenului meu, a rebelilor, dar nu am găsit pe nimeni. Fusesse doar o amintire, una foarte reală. Am privit spre locul unde se desfășura bătălia, încă cu teroare. Unul dintre bărbații îmbrăcați în negru, cel care nu avea cicatrice, a reușit să treacă de ambuscadă și se îndrepta spre mine. Venea în fugă, cu pușca în mână trăgând din când în când spre cei care îl urmăreau fără a se opri pentru a ținti. Eu nu știam dacă trebuia să mă ascund, să-l înfrunt sau să rămân în locul în care eram și să mă rog să nu mă vadă. În cele din urmă am optat pentru soluția cea mai radicală, dar care era singura care mi se părea posibilă în acel moment. Am luat una din grenade și m-am pregătit să o arunc.

– Oare cât întârzie să explodeze după ce îi scot inelul? m-am întrebat.

Am presupus că vreo cinci secunde sau ceva de genul. Când a ajuns la o distanță de la care am considerat că pot să-l nimeresc, am scos inelul

grenadei și am aruncat-o spre el cu toată forța, aruncându-mă la pământ și acoperindu-mi capul cu mâinile. E clar că am avut noroc, ideea este că a explodat chiar lângă el. S-a auzit o explozie puternică, mai gălăgioasă decât mi-am imaginat, care a făcut să tremure pământul. Au zburat așchii în toate direcțiile ca săgeți ascuțite, găurind totul în drumul lor sau ciocnindu-se de copacii din jur. Când am ridicat capul să văd ce se întâmplase, unii războinici pigmei stăteau în picioare în jurul corpului său zdrobit, privindu-l stupefiați. Eu m-am ridicat și i-am salutat din turnul meu de observație și ei mi-au răspuns bucuroși. Nu mai era nimeni viu, cel puțin din câte puteam să văd, și vraciul și Nyanwi îngrijeau răniții. Am încercat să-i ajut, dar vraciul m-a alungat cu o puternică îmbrâncire care m-a dărmat neputincios; de fapt era mai bine așa, întrucât așa evitam pericolul de a leșina văzând sângele. Doar unul din pigmei murise, dar erau mulți cu diferite leziuni; cel mai grav rănit avea ambele picioare străpunse de trei gloanțe. Un grup de războinici au început de îndată să sape o groapă dreptunghiulară și mică pentru a îngropa mortul. Nu s-au oprit până când nu a avut un metru adâncime. Apoi, au pus un culcuș de frunze pe fund, pe deasupra cadavrul și peste el mai multe frunze. Au închis gaura cu o scoarță de copac și au umplut-o cu pământ. M-a uimit faptul că nu au pus niciun semn de înmormântare deasupra și lipsa ceremoniei.

I-au doftoricit pe toți cum au putut. Probabil au avut de-a face de multe ori cu oameni înarmați sau, cel puțin, au mai avut răni de acest tip, pentru că știau clar cum trebuia să procedeze în astfel de cazuri. Au pregătit câteva din bandajele lor și preparate de plante și au extras gloanțele din răniți. Le puneau o bucată de lemn în gură ca să o muște cu forță și să suporte mai bine durerea. Când au terminat, au pregătit o targă pentru cel care nu putea să meargă și am pornit spre tabără. Pigmeii treceau pe lângă mine și mă băteau pe umăr în timp ce îmi zâmbeau, etalându-și dinții ascuțiți. Astăzi, chiar mă simțeam mândru de mine. Era ciudat faptul că nu aveam nicio remușcare pentru uciderea sclavagistului, nu ca atunci când am suferit pentru uciderea acelui rebel. În acest caz, nu știu dacă din cauza că nu era primul pe care îl omoram, pentru că s-a întâmplat de la distanță și nu simțeam că l-am omorât cu mâinile mele sau oricare ar fi motivul, ideea este că nu-mi părea rău; dimpotrivă, eram entuziasmat să văd ce puteam să fac, să mă simt capabil să ajut în situații ca aceasta.

Pe parcursul drumului spre casă, nu au irosit șansa de a vâna ceva. Dibua a prins o maimuță și un pigmeu numit Madyadya a vânat o capră cât un câine mediu de mare, pe care o numeau sindula; acest lucru a provocat mare zarvă în grup.

Când am ajuns în sat, femeile și copiii ne-au primit cu tărăboi, țipând și sărind peste tot. În câteva momente, toți s-au pus pe treabă și au pregătit o mare petrecere. Chiar dacă burnița de ceva timp, nu conta pentru nimeni. Un pigmeu numit Tungana le povestea tuturor cum s-au petrecut lucrurile. Când a ajuns la partea la care eu am participat și le-a povestit cum a explodat sclavagistul, toți m-au privit cu uimire și mi-au adresat multe întrebări, lucru care m-a făcut să mă simt foarte mândru. Tungana a povestit acea parte de cel puțin de cinci ori. Apoi a început o mică dezbatere din care nu înțelegeam nimic și se pare că luaseră o decizie, în mod evident în contra lui Miwati care țipa încontinuu, ca și când cineva îl jupuia de viu.

Unul din pigmeii în vârstă, numit Pakapunua, a plecat să aducă ceva și când s-a întors am înțeles ce urmau să facă: vroiau să-mi facă un tatuaj, unul real. Deși m-a durut destul, am suportat neclintit în timp ce mi-l făceau. La sfârșit, m-am ales cu o mică scarificare geometrică, în formă de romb triplu, pe piept, în stânga, în zona inimii. O scarificare reală peste cea pe care mi-au făcut-o cu ceva timp în urmă, care era probabil ca o apartenență de probă. Era identică cu cea pe care o aveau adulții tribului. Fusesem cu siguranță acceptat de acei oameni deschiși cu prietenii și nemiloși cu aceia care amenințau lumea lor idilică.

Melodia tobelor și unele fluieri fabricate din trestie, au început să răsunе în pădure. Unul dintre bărbați a început să cânte și restul persoanelor erau corul. În loc de cuvinte, foloseau sunete. Miwati, vraciul, dansa în jurul focului într-un mod ciudat. Curând, toți l-am însoțit în acel dans dezordonat, deși eu a trebuit să mă opresc imediat pentru că nu puteam să urmez ritmul lor delirant și mă durea genunchiul. Fugisem destul astăzi. Doi pigmei foloseau unele tuburi de bambus pe post de trompetă. Încă o dată se

confirma importanța dansului și muzicii pentru acești oameni, mereu dansând sau cântând. Pentru o vreme, muzica era lugubră, chiar melancolică. Am presupus că era în onoarea camaradului căzut la datorie. Mai târziu, au făcut o caracterizare a acestuia, reprezentând prin imitare virtuțile sale.

Femeile au scos o băutură pe care o numeau liko. Am băut puțin și era amar și cald. Când am întrebat despre originea sa, mi-au arătat diferite fructe de pădure, nuci și câteva ierburi din pădure. Curând, înțepătorul lichid a mers din mână în mână prin toată petrecerea. După ce l-am băut, m-am simțit mai energic, plin de vitalitate și veselie. Acel liko era, probabil, un tip de stimulant, ca și băuturile energizante care existau în țara mea și care te ajutau să petreci o noapte întreagă. Au scos și carne și, de data aceasta, au prăjit-o pentru toți pe marele foc din centru în loc de a o prăji fiecare pentru familia sa.

...Nyanwi s-a apropiat la un moment dat și a făcut semn spre vraci și apoi spre el zicând:

– *Nyanwi miki nde Miwati*⁶⁶.

Când a văzut că nu-l înțeleg, mi-a explicat prin gesturi până când am înțeles ce încerca să-mi zică. Miwati era tatăl său! De aceea, când eu credeam că era asistentul lui pentru că petrecea mult timp cu el și îl ajuta să strângă ierburi și rădăcini, de fapt era vorba de un tată care își învăța fiul. După înfățișare nu mi-aș fi dat seama niciodată, pentru că, cu excepția unor trăsături specifice pigmeilor, restul puteau să fie toți părinții și copiii oricui pentru că nu-mi dădeam seama. Nici după caracter nu aveau nimic în comun, deoarece Miwati era ursuz și închis în sine, cel puțin cu mine, și Nyanwi era o persoană amabilă, atentă și mereu dispusă să învețe sau să-i învețe pe alții lucruri noi. În plus, tații pigmei petreceau foarte mult timp având grijă de copii lor, aproape mai mult decât mamele.

M-am așezat la marginea poienii și am privit petrecerea. Lucrul care la început mi s-a părut un sunet de muzică iregular, puțin câte puțin mi se părea că se unește din ce în ce mai mult cu pădurea până când părea ceva natural al ei, parte din adâncurile desigurului. Atunci i-am înțeles pe cei care se duceau în locuri îndepărtate pentru a medita, pentru a găsi pacea interioară punând în practică tehnicile cele mai diverse, pentru că eu am simțit cum sufletul se elibera de corpul meu, cum spiritul meu se unea cu cel al tribului formând unul singur, cum o intensă armonie psihică mă purta în plutire spre un extaz profund, pătrunzător, acut, intens, accentuat de împrejurimi, de muzică, atingând extreme nebănuite de liniște, uniune, fraternizare și liniște euforică. Pentru o clipă, o simplă suflare în trecerea de neoprit a timpului, m-am simțit liber de greutate, gol de orice necesitate.

De asemenea, am profitat de acel moment pentru a încerca să memorez cuvintele pigmee pe care le învățasem în acea zi: mukuri pentru suliță, moto pentru foc, mupini pentru arc, musoi pentru săgeată, kidu pentru cuțit, ngima șarpele boa, uchipuko pentru piton, kabala pentru pat... Multe dintre aceste cuvinte le-am învățat în timpul poveștilor pe care le povesteau bătrânii cu atâta plăcere.

Petrecerea a durat până noaptea. Eu eram epuizat cu mult înainte și m-am pus să dorm, dar din bușteanul meu pat i-am auzit petrecând un timp îndelungat și gândurile mele au zburat alături de ei.

ZIUA 20

DESPRE CUM PIGMEII ÎȘI PREGĂTESC PLECAREA

În acea zi m-am trezit mai târziu decât de obicei. Pigmeii nu păreau să fie afectați de petrecere sau de faptul că s-au culcat târziu, deoarece, când am ieșit din colibă, activitatea zilnică era în toi, deși nu era cea obișnuită. Părea că se pregăteau să plece. În timp ce o parte din oameni erau angajați în activitățile normale, cealaltă parte își împacheta puținele bunuri și strângea tot. Totul se pretrecea sub o ușoară burniță care cădea fără oprire de ieri noaptea și care uda tot fără să-ți dai seama.

Nyanwi s-a apropiat de mine și l-am întrebat ce se întâmplă cu multe gesturi și puțină Bira pe care o învățasem în acele zile petrecute în sat. Până la urmă, am reușit să înțeleg că într-adevăr plecau de acolo și se îndreptau spre zone cu mai mult vânat. În plus, se terminase mierea din zonă, lucru care ar fi putut însemna alt motiv de a rămâne acolo. În acel moment m-am decis: era timpul să-mi urmez și eu propriul drum. Eu mă vindecasem în totalitate de boala mea și învățasem destule lucruri pentru a nu suferi în pădure ca prima dată. Eram plecat de acasă de prea mult timp și trebuia să mă întorc. I-am dat de înțeles prietenului meu că eu urma să-i abandonez și că trebuia să mă întorc în satul meu. Mi-a apucat brațul cu mâna sa și m-a aprobat dând din cap cu naturalețe, ca și când se aștepta la acest moment de la început și nu arăta nici tristețe nici bucurie. Cu gândul la întoarcere, mi-am dat seama că îmi era foarte dor de ai mei și că ei, probabil, credeau că am murit. Un val de melancolie m-a urmat din acel moment.

O expediție de pigmei, atât bărbați cât și femei, plecau la vânătoare și am decis să-i însoțesc. Nyanwi a preferat să rămână și să-l ajute pe Miwati să împacheteze. Am stat lângă unul din vânători numit Puveri. Un tânăr vesel cu care făcusem câteva glume în jurul focului. Mi-a dat sulița lui și el a păstrat arcul și săgețile. Sulița avea vârful de metal, ca acelea pe care le

schimbaseră cu comercianții care au vizitat satul, și avea mărimea unui baston. Probabil, arătam ridicol cu o suliță așa de mică, aproape de jucărie; dar eu i-am văzut folosind-o și știam cât de fatale puteau fi. Am strâns-o cu forță și am alergat în urma lor. Nu îmi mai era atât de greu să le urmez ritmul și mă simțeam mult mai agil și rezistent. Era incredibil cât de repede se adapta corpul la medii noi.

Când am ajuns la un punct în concret, ne-am despărțit în diferite grupuri. Eu m-am dus cu Puveri și cu Njobo. Am pregătit o plasă de liane care era prinsă de doi copaci pe post de pânză de păianjen uriașă și ne-am ascuns pentru a supraveghea în spatele unor plante mari și foioase, așteptând prada. Din câte am putut observa din forma de a vâna a pigmeilor, ei obișnuiau să pună plase în zone strategice și femeile goneau animalele spre acele plase, sperându-le cu mult zgomot. Acum, noi trebuia doar să așteptăm să apară pentru a nu le permite să scape din plasă. Am știut că vânătoarea începuseră când am auzit țipetele și tărahoiul femeilor în încercarea lor de a îndruma prada în direcția noastră. Curând am simțit pași repezi și strigăte de euforie sau frustrare din locul unde erau puse plasele. Aproape de plasa noastră, a trecut un animal în fugă cu viteza luminii. La început am crezut că era un iepure, dar când s-a oprit un moment pentru a scruta în toate direcțiile înainte să-și continue fuga, am putut să văd cu mare uimire că era vorba despre o mică antilopă. Nu era mică pentru că era un pui, ci părea un mascul de o mărime minuscule, ca un pudel cu coarne.

— Mboliko, mi-a șoptit Puveri la ureche în timp ce urmărea cu privirea antilopa care se pierdea în desiș.

Am mai așteptat o vreme și când colegii mei erau siguri că nu or să mai prindă niciun animal, au strâns plasa și ne-am unit grupului. Alții avuseseră mai mult noroc și prinseseră o capră pe care o numeau sindula și vreo două maimuțe dezorientate. Femeile au profitat de timpul în care speriau animalele, și au strâns ciuperci. Cu totul încărcat, ne-am întors în tabără.

Când am ajuns, era totul strâns și gata de plecare. Ca de obicei, au împărțit carnea și ciupercile între toate familiile și, în puțin timp, au apărut o duzină de mici focuri unde, fiecare femeie, pregătea mâncarea pentru familia ei. Eu știam că era ultima mea masă cu prietenii mei pigmei; seara, ultima cină și mâine dimineată, drumurile noastre urmau să se despartă. Un val de melancolie pentru că urma să-i părăsesc s-a împletit cu dorul de casă, de oamenii mei, într-un confuz cocktail care m-a făcut să mă scufund în gândurile mele, visând inconsecvent, un timp îndelungat. Când am ieșit din visul meu, m-am decis să nu las timpul să treacă ca și nisipul printre degete, că trebuia să profit de puținul timp pe care îl mai aveam.

Primul lucru pe care l-am făcut a fost să vorbesc cu Nyanwi ca să îmi zică pe unde trebuia să merg pentru a ieși din pădure.

– Ndura⁶⁷, i-am zis în timp ce desenam un cerc pe pământ care reprezenta pădurea tropicală în care ne aflam.

Nyanwi mi-a făcut semn cu capul că a înțeles.

– Awanaka, am spus în timp ce desenam un “X” în mijlocul pădurii.

Apoi i-am explicat, aproape totul prin semne și desene ale soarelui și ale pădurii, că vroiam să ies din pădure prin partea de nord. Nyanwi m-a înțeles, sau așa am crezut eu, și mi-a zis cu cuvinte și gesturi că mâine urma să-mi indice în ce direcție trebuia să merg, dar mi-a dat o explicație în avans. Nu fără mare dificultate, mi-a precizat că răsăritul soarele trebuia să fie mereu în dreapta mea, puțin înclinat, și, dacă procedam așa, într-un ritm normal de mers, îmi lua patru sau cinci zile pentru a da cu zonele civilizate. Acest lucru mi-a produs o mare bucurie, întrucât eu credeam că eram mult mai departe și m-a încurajat mult.

După-amiază, m-am plimbat prin sat salutând pe fiecare locuitor și petrecând ceva timp cu ei, luându-mi rămas bun de la ei; de la înțeleptul și

bătrânul Kakome, de la tânărul și veselul Puveri, de la salvatorul meu Njobo, de la tăcuta femeie din tribul Aka Akagera, de la colegul meu de vânătoare Madyadya, de la bătrâna Pakapunua care îmi făcuse tatuajul, de la mica și neliniștita Sibula, de la marele povestitor Nioke și de la toți ceilalți; dar, mai presus de toți, de la neașteptatul meu coleg de aventuri și mentorul meu Nyanwi, cu care nu am învățat doar cum să supraviețuiesc în pădure, ci cum să trăiesc cu ea, cum să o iubesc, cum să o respect și cum să-i mulțumesc pentru toate surprizele sale și cadourile de zi cu zi. Ceea ce înainte era un dușman, acum era aliatul meu cel mai puternic pentru supraviețuire.

Pe parcurs ce mă despărțeam de ei, pacea pe care o găsisem printre ei se înlocuia cu dorul de casă, melancolie, amintirea prietenilor mei morți și evocarea momentelor fericite alături de ei. Când am terminat cu toți, m-am apropiat de Nyanwi. El a plecat în fugă spre coliba lui și eu am crezut că nu vrea să-și ia rămas bun de la mine, dar, curând, a ieșit cu un arc și o tolă cu săgeți în mână. Arcul era mai mare decât cel normal al pigmeilor. S-a apropiat și mi l-a pus în mână. Era un cadou pentru mine făcut cu propriile sale mâini. Acel fapt a declanșat câteva timide lacrimi care au început să se arate lumii din colțul ochilor și, apoi, să curgă lent pe obraji. Nyanwi s-a apropiat și m-a îmbrățișat puternic, încercând să mă consoleze în timp ce eu mă scufundam într-un trist plânset de despărțire.

Cu toate acestea, după-amiaza a trecut zburând. Pentru a sărbători plecarea lor și pentru a-i mulțumi pădurii, pigmeii din satul Mbuti au pregătit o petrecere. Cum nu se putea altfel, centrul petrecerii erau cântecele. Unele imitau sunete ale pădurii și altele foloseau doar voci umane; am dansat fără oprire. Doar cineva ca pigmeii erau în stare să creeze o atmosferă atât de magică ca aceea. Liko-ul a trecut din mână în mână încălzindu-ne stomacul cu lungi înghițituri și muzica ne mângâia sufletele. O ploaie torențială a căzut peste noi, dar nimeni nu a băgat-o în seamă; dimpotrivă, făcea atmosfera de petrecere mai specială și curând pigmeii au adaptat ritmul cântecelor lor pentru a integra sunetul ploii zornăind pe colibe, pe pământ sau pe capetele noastre.

O parte importantă a petrecerii eram eu. Toți știau că urma să mă separ de ei și aveau grijă să danseze și să cânte aproape de mine pentru a face să mă simt în siguranță. Până și Miwati părea că a uitat de neînțelegerile noastre și a dansat puțin cu mine, ca și când nu ar fi fost niciodată împotriva mea. Probabil, era singurul care se bucura cu adevărat de plecarea mea. Pentru prima dată, nu m-am mai simțit ca un invitat, nici ca un prieten; m-am simțit ca unul dintre ei, ca un pigmeu între frații mei de sânge. Fredonam cântecele pentru că nu știam să le cânt, le imitam dansurie, piruetele și mișcările în jurul focului, unul cu celălalt sau ei înșiși. M-am mișcat atât de mult încât a început să mă doară genunchiul.

Petrecerea a continuat timp de ore până când primii pigmei s-au dus la culcare și, în câteva minute, fiecare era în coliba lui. Chiar dacă eram epuizat, mi-a luat mult până am adormit din cauza agitației și entuziasmul pe care le simțeam. Eram conștient că ultimele clipe cu micii mei prieteni se terminau și acest fapt mă întrista foarte tare. În cele din urmă am reușit să adorm.

ZIUA 21

DESPRE CUM SE DESPART DRUMURILE NOASTRE

Deși ne-am culcat târziu, de îndată ce au apărut primele raze de soare, ne-am trezit toți gata să terminăm cu strângerea taberei și să ne îndreptăm cât mai curând posibil către noile noastre destinații, fiecare cu a lui. În timp ce femeile strâneau ce a mai rămas, bărbații am pregătit micul dejun cu fructe, resturile vânatului din ziua anterioară și mierea pe care o strânsesem acum câteva zile și din care aveam în mari cantități. Ultimul lucru pe care l-au pregătit au fost câțiva cărbuni înveliți cu multă grijă în acele frunze aparent ignifuge. Când am terminat tot, am luat fiecare pachetul nostru și am început marșul.

Am avut surpriza când am văzut că, la început, drumul meu coincidea cu cel al pigmeilor, așa că am avansat cu ei, lângă Nyanwi și micuța Sibula, care se atașase de mine și era mereu în jurul meu. Am mers câteva ore cu oamenii mei foarte bucuroși, dar până la urmă a avut loc inevitabilul: am ajuns într-un loc unde eu mergeam într-o direcție și ei în alta. Câțiva mi-au făcut mici cadouri: Akagera mi-a dat un pachet învelit în frunze în care era carne afumată pentru câteva zile, alții mi-au dat fructe, Njobo mi-a dat un mic borcan plin de miere, un cadou foarte valoros printre pigmei, bătrâna Pakapunua mi-a făcut cadou un tricou făcut din materialul pe care îl luau de la comercianți și apreciatul Kakome mi-a dat propria sa suliță; mi-au făcut cadou până și o mică oală de gătit pentru două porții și o mână de sare. Un gest surprinzător, la care nu mă așteptam deloc, a fost cel al lui Miwati, care s-a apropiat de mine și mi-a dat câteva fructe asemănătoare cu cele de pădure și mi-a dat de înțeles cu gesturi că erau bune pentru febra pe care o avusesem în acea dimineață, și câteva frunze pentru problemele de stomac. Eu nu vroiam să fiu mai prejos așa că i-am dat lui Njobo șapca lui Juan, lui Kakome tricoul meu suvenir din Namiibia, dragei mele Sibula o robustă figură a unui șarpe pe care o sculptasem eu dintr-o creangă, lui Puveri furculița care i se părea foarte comică, pachetul de țigări l-am împărțit între toți și dragului meu Nyanwi i-am făcut cadou ochelarii mei de soare care i-

au atras atenția de când m-a văzut purtându-i prima dată, lucru care l-a făcut foarte fericit. Nu le-am dat nimic la mulți dintre ei dar, adevărul este că, nu aveam ce cadou să le dau deoarece din echipamentul meu inițial mai aveam doar bricheta, cizmele, ceasul meu aparent nemuritor, briceagul, maceta, o grenadă de mână, pătura din avion, cartea de fraze în swahili, sticlele de apă, una din ea plină cu liko de noaptea trecută, girafa sculptată în lemn a Elenei și binoclul; și aveam nevoie de toate acele lucruri. Mai ales de girafa de lemn, care îmi amintea că trebuia să rămân în viață.

Când am terminat schimbul de cadouri și mulțumirile pline de afecțiune din partea tuturor, am decis să nu mai prelungesc acel moment și am început singuratica mea călătorie în direcția indicată de Nyanwi. La ce să mă aștept acum? Nu știam, dar orice ar fi fost trebuia să-i fac față singur.

Am mers ceva timp. Îmi dădeam seama de rezistența pe care o dezvoltasem în acele zile printre pigmei, deoarece avansam repede fără să mă obosesc prea tare. În plus, mă simțeam mai sigur și îmi ocupam timpul încercând să identific plantele și copacii pe care îi găseam pe drum. Profitam de drum ca să strâng și cibuercile pe care le găseam, pentru ca rezervele de provizii să dureze cât mai mult posibil. Foamea mi-a făcut stomacul să-mi chiroaie pe la unu la prânz, așa că m-am decis să mănânc după ce am căutat câteva repere pentru a ști ce drum trebuia să urmez apoi. Primul lucru pe care l-am făcut a fost să caut crengile pe care mi le-au arătat pigmeii că erau bune pentru a face foc fără fum. Când am strâns îndeajuns, am aprins focul cu cărbuni și pene uscate pe care le aveam în rucsac și am pus apă la încălzit. Apoi, m-am dus la un râu din apropiere și am spălat toate ciupercile și le-am pus la fiert împreună cu puțină carne afumată, sare și câteva frunze pe care le strânsesem din împrejurimi pentru a condimenta mâncarea. În timp ce terminam de pregătit tot, am mâncat câteva fructe din cele pe care le primisem. Acolo, așezat pe jos singur, mi-am dat seama de liniștea care era în preajma mea. De fapt, tot felul de sunete răsunau pretutindeni, dar niciunul nu se compara cu forfota unei tabere de pigmei. Îmi era dor de ei și ne despărțisem doar de câteva ore.

Mâncarea avea gust bun, dar nu ca cea a celor două femei ale lui Njobo, care erau bucătărese excelente. Am mâncat tot liniștit, după care am spălat oala și bricieagul. Am decis să-mi fac o bucurie și am băut o înghițitură de liko care avea un gust neamipomeit. M-am odihnit puțin și, apoi, mi-am continuat drumul.

Am mers toată după-amiaza încercând să nu mă abat de la traiectoria inițială. Oricum, urma să-mi recalculez direcția dimineța în funcție de unde răsărea soarele. Uneori, picura puțin, dar se oprea de îndată. În acea zi am descoperit un nou locuitor al pădurii, unul pe care îl cunoșteam dinainte să vin aici: o șopârlă⁶⁸. Am putut să o văd pentru că, în timp ce priveam o pasăre viu colorată de printre crengile copacilor, s-a mișcat, și datorită acestui fapt, am localizat-o. Dacă nu s-ar fi mișcat, nu aș fi văzut-o niciodată, chiar dacă privirea mea a trecut peste ea de câteva ori, având în vedere cât de bine se camufla cu peisajul. Am privit-o un timp și așa m-am și odihnit. Stătea apropae nemișcată, clătinându-se ușor din când în când. Când m-am plictisit să o privesc, m-am ridicat în picioare și mi-am continuat drumul.

Când se apropia noaptea, mi-am pregătit un culcuș de frunze proaspăt tăiate. Am mâncat puțin de carne afumată și fructele rămase, pentru că se stricau repede din cauza căldurii și umezelii. Am mâncat și un fruct de pădure pentru febră. Fiindcă mai aveam încă puțină lumină, am citit puțin din cartea de fraze în limba swahili înainte să mă pun să dorm.

ZIUA 22

DESPRE CUM OBTIN PRIMUL MEU VÂNAT

Nu am dormit prea bine chiar dacă culcușul meu era comod. Mă obișnuisem să dorm în siguranță într-o colibă, cu mai multă lume, învelit de căldura lor și acum... În fine, așteptam să ajung curând acasă, într-un confortabil pat cu perna mea, frigiderul plin de mâncare, robinetul cu apă în permanență și, mai presus de toate, iubita mea, familia mea și prietenii mei. M-am ridicat, am strâns tot pentru a nu lăsa urme și m-am dus la pârau să mă răcoresc puțin. Apoi am mâncat carne afumată și câteva fructe pe care le găsisem în niște copaci din apropiere. Am găsit și ciuprci și le-am păstrat pentru ora mesei. Acum că știam ce pot să mănânc și ce nu, era totul mai ușor. Am privit atent de unde iese soarele și mi-am stabilit ruta. Încă o zi de exerciții prin pădure. În timp ce avansam, mergeam cu sulița în mână privind atent în toate direcțiile, examinând frunzișul în căutarea unui animal pentru a-l vâna sau vreunui rebel care s-ar fi putut afla prin prejmă.

Nu s-a întâmplat nimic remarcabil pe parcursul dimineții, cu excepția faptului că m-am întâlnit dintr-o dată cu un grup de cerbi mici sondu în fața mea și, până când am reușit să reacționez, erau atât de departe încât nici nu îi mai vedeam. Am încercat să-i urmez un timp cu arcul în mână, dar nu am găsit urme suficient de clare pentru un om alb lipsit de experiență ca mine pentru a-i putea urmări.

Pentru a mânca, am făcut din nou carne în oală cu ciupercile și plantele pe care le-am strâns. M-am odihnit din nou puțin înainte să continui. Am petrecut toată după-amiaza mergând sau odihnindu-mă. Nu știam cât avansasem în acele două zile, dar mi se părea destul de mult. La un moment dat, am zărit din nou un sondu. Am lăsat rucsacul cu grijă pe pământ și am încercat să mă apropi cu sulița la îndemână după ce m-am asigurat că vântul bătea din față. lucru care nu-i permitea să mă adulmece. Înainte să ajung la o distanță potrivită, m-a simțit și s-a îndepărtat puțin în două sărituri. Atunci

am preferat să schimb sulița cu arcul cu săgeți. Am apucat arcul, am pus săgeata și am țintit cu grijă. Am întins coarda cu toată forța, mi-am oprit respirația pentru un moment și am tras. Fluieratul săgeții sfâșiind aerul, credința într-o tragere bună, sunetul când s-a înfipt într-un copac, dezamăgirea eșecului. L-am pierdut din vedere pe acel sondu pentru un moment. M-am dus să iau săgeata, dar i se stricase vârful din cauza lemnului dur al copacului. Cum nu-mi mai folosea pentru a vâna, am folosit-o pentru a practica puțin. Am încercat iar și iar timp de un sfert de oră. Când nici măcar nu se mai înfîngea, am aruncat-o după niște tufișuri și mi-am continuat drumul.

Un stol de păsări zburau deasupra capului meu și m-am decis să-mi încerc norocul cu ele. Am pregătit săgeata și am atras într-o pasăre care era pe o creangă. Nu am nimerit. Am încercat iar și iar și la a patra încercare, datorită țintirii sau norocului, una a căzut strpăunsă. Când a ajuns la pământ, se zvârcolea fără oprire. Am urmărit-o prin poiană în timp ce încerca să-și ia zborul până când am prins-o. Săgeata îi străpunse o aripă blocându-i zborul dar menținând-o în viață. Apoi, am prins-o strâns și am omorât-o tăindu-i gâtul cu briceagul.

Primul lucru pe care l-am făcut, după ce a murit, a fost să o jumulesc și am păstrat penele pentru ca, atunci când se usucă, să le folosesc pentru a aprinde focul. Apoi am curățat-o și am spălat-o într-unul din pâraurile din apropiere. Am profitat de oprire și am decis să cinez.

M-am îndepărtat puțin de acea zonă pentru a nu fi aproape de balta de sânge de pe pământ, care ar putea atrage vreun animal nu prea prietenos. Când am considerat că sunt îndeajuns de departe, am pregătit focul și am așteptat să se întunece puțin pentru a-l aprinde, între timp pregătind salteaua de paie pe care urma să dorm în acea noapte. Cărbunii pe care îi aveam împăturiți se stinseseră, probabil pentru că nu îi împăturisem cu destulă grijă, așa că a trebuit să aprind focul cu bricheta. A trebuit să încerc de mai multe ori; probabil nu mai avea prea mult gaz. Pasărea era la fel ca cea pe care o prinsese Nyanwi când am fost la pescuit. Am pus-o pe o creangă ca pe frigare și am prăjit-o cum era și normal: am învârtit-o deasupra focului.

Nu găsisem crengi din acelea care nu fac fum, așa că un val de fum a urcat la cer. În acel moment nu mă deranja, întrucât noaptea era greu să vezi fumul negru. Sau așa credeam eu. Când era bine prăjită la suprafață, am probat cu briceagul să fie gătită și în interior și am luat-o de pe foc pentru a se răci puțin. După puțin timp, am mâncat-o cu lăcomie; o zi plină de mișcare stimulează apetitul oricui. Nu era prea bună, dar nici rea, și mă plictiseam mâncând-o, plină de oscioare peste tot și puțină carne unde să înfigi dinții, dar era mâncare și o prinsesem eu, lucru care îmi provoca o senzație de mândrie și satisfacție foarte mare. Am băut și o gură de liko.

Când am terminat, am strâns tot și m-am pus să dorm, acoperindu-mă cu mica pătură și stând aproape de jar pentru a mă proteja de frigul nopții. Curând, m-am văzut învăluit de nenumăratele sunete ale pădurii, care îmi mângâiau auzul și care mi-au fost alături până când mi s-au închis ochii.

ZIUA 23

DESPRE CUM GĂSESC MINELE

M-am trezit senin și dispus să-mi continui călătoria spre casă. Oboseala din ziua precedentă m-a făcut să dorm buștean. Am mâncat jumătate din carnea afumată pe care o mai aveam. Începea să se strice, începea să aibă o culoare și un gust ciudat și, la prânz, urma să o mănânc toată. Am strâns tot și am lăsat locul cum era înainte să ajung eu. Ulterior, după ce am stabilit direcția pe care trebuia să o urmez, m-am răcorit în pârâul care m-a însoțit în aceste zile și care se despărțea de drumul meu. Am băut multă apă și am umplut sticla. O ultimă privire către șerpuitul tovarăș de drum și m-am întors la rutina drumului de fiecare zi. Curând a început să plouă; un puternic șuvoi de apă cazând peste pădurea verde. Când norii au reușit să acopere toată bolta cerească, părea că noaptea a ajuns mai repede în pădure de negrii ce erau. Trebuia să merg cu mai multă grijă pentru că în zonele mai dense nu vedeam bine unde călcam. Pe drum, am găsit câteva fructe verzi de Esengele, din care se mâncau semințele crude, și am strâns câte am putut.

Când aveam trei ore de mers, mi s-a părut că aud sunete metalice printre cele ale picăturilor de ploaie. M-am ghemuit în spatele unor tufișuri și am ascultat cu atenție. Auzul nu mă înșela. În depărtare, în direcția în care trebuia să merg eu, se auzeau clar sunete de metale, ale unor persoane vorbind și ale unui curs de apă. Mi-am pus bine arcul în spate și tolba în rucsac și, apucând lancea cu forță, m-am apropiat cât de silențios am putut, profitând de întunericul care tocmai se lăsa.

Pădurea se rărea uneori; din ce în ce mai puțină vegetație. În toate părțile, se vedeau urme recente de exploatare forestieră. Până la urmă am ajuns la marginea unei mari poieni, unde m-am oprit și m-am ascuns după un buștean de copac cândva uriaș. M-am apropiat cu grijă privind cu binoclul și ceea ce am putut deosebi prin ploaie m-a lăsat fără cuvinte. Un râu, de

vreo patru metrii grosime, fusese deviat cu un imens dig din bușteni și pietre. În jurul său, creaseră o mare poiană prin tăierea tuturor copacilor din zonă. În locul în care înainte era albia râului, încă umedă, acum erau zeci de persoane muncind. Unele grupuri făceau mari cratere săpând cu lopeți învechite, scoțând imense cantități de pământ în coșuri și adunându-l în mari piramizi de nămol și pământ, fără să-i deranjeze ploaia. Alții, când se săpase o gaură destul de adâncă, cerneau pământul prin site asemănătoare cu cele pe care le văzusem în filmele Western folosite de căutătorii de aur pentru a filtra apa din râurile unde căutau frenetici, purtați de acea febră specială, pepitele de aur. La sfârșitul acestui proces, în sită rămâneau câteva pietre de diferite mărimi, dar toate mici, de culoare negricioasă⁶⁹ pe care le puneau în saci. Privind mai atent am putut observa că unele din acele site erau niște simple castroane de plastic sau chiar de carton. O exploatare folosind metode primitive, așa cum se proceda, probabil, acum două sute de ani.

Alt lucru pe care am putut să-l observ era faptul că, peste tot, erau paznici înarmați, adăpostiți de furtună sub mici barăci. Uniforma lor era diferită de cea a rebelilor care ne atacaseră avionul. Aceștia erau îmbrăcați toți la fel, cu uniforma lor complet de camuflaj și bereta lor de culoare verde, ca și cum ar fi o autentică armată organizată; în timp ce rebelii erau îmbrăcați diferit fiecare. Erau mai bine înarmați: toți aveau mitraliere în mână și un pistol sau o macetă la brâu și inițialele FDLR⁷⁰ pe o bandă pe braț. Patrulau zona mișcându-se dintr-o parte în alta. Când credeau că unul din muncitori nu se străduia îndeajuns, se apropiau de el și îl loveau cu piciorul sau cu tocul armei. Acest lucru m-a făcut să cred că cei care săpau erau prizonieri sau sclavi. Privind mai atent, nu păreau prea fericiți. Erau tot felul de persoane: bătrâni, tineri, femei, chiar și copii cu privirea pierdută care se mișcau prin mină încărcată de pământ ca niște zombi de cel mult șase sau șapte ani. Înveliți în noroiul roșiatic format pe jos din cauza ploii, unii dintre ei cu haine zdrențuite, alții cu răni vizibile, cei mai puțini cu lanterne prinse de frunte cu frânghii învechite. Erau și câțiva pigmei și inima mi-a tresărit până am putut să le văd fețele și m-am asigurat că nu erau din cei pe care îi cunoșteam, lucru logic, întrucât mă despărțisem de ei cu prea puțin timp în urmă pentru a avea timp să-i captureze și să-i aducă acolo.

În fundal se vedeau mai multe construcții cu aspect fragil, făcute din crengi și frunze dar mult mai rău construite decât cele ale pigmeilor, și câteva în condiții mai bune făcute cu trunchiurile copacilor tăiați, inclusiv un țarc cu un gard mare care probabil îl foloseau pentru a-i ține pe prizonieri noaptea și altul cu câteva animale cum ar fi capre și găini. Există și o zonă liberă și plană care părea să fie pentru a ateriza elicoptere, având în vedere că era singura modalitate pe care o vedeam eu de a transporta mari cantități de metale din acel loc inaccesibil pentru vehicule de teren cum ar fi camioanele, sau pentru a aduce aprovizionări și echipamente.

Una dintre perechile care patrulau se apropiau de zona mea, așa că a trebuit să mă retrag pentru a nu fi descoperit. Când eram îndeajuns de departe pentru a fi în siguranță, m-am pus pe gânduri. La început un stupid și prostesc aer de superioritate, probabil din cauza excesului de căldură și umiditate, mi-a întunecat mintea și m-a făcut să mă gândesc la eliberarea prizonierilor, ca acel salvator din filme într-un act de eroism. Apoi, am ajuns la concluzia logică că nici nu știam din ce motiv erau acolo, așa că poate o meritau, și că, cel mai important, nu aveam nici cea mai mică șansă să obțin ceva, decât să-i distrag pentru un moment de la viețile lor plictisitoare cu noutatea de a ciurui un bărbat alb. Având în vedere situația, unica soluție care îmi trecea prin cap era să fac un mare ocol pentru a evita zona aceea pentru a nu fi descoperit. Ocolul trebuia să fie îndeajuns de mare pentru a nu exista posibilitatea de a mă întâlni cu una din patrulare, ocol care, după calculele mele, îmi lua o zi întreagă, presupunând că nu urma să mă pierd și să ajung în același loc. Să stabilești repere în pădure era o sarcină foarte complicată, având în vedere că pentru o persoană așa ca mine care nu era obișnuită cu pădurea, toate locurile i se păreau cunoscute, la fel sau vizitate deja.

Fiindcă nu aveam curajul să aprind focul pentru a nu mă da de gol și nici nu credeam că era posibil să-l aprind în aceste condiții de ploaie intensă, am mâncat carnea rămasă rece, și așa mi-am epuizat rezervele. Măcar mi-am satisfăcut stomacul; chiar dacă, pe acea ploaie și ud learcă mi-ar fi căzut mai bine o mâncare caldă. Fără să mă opresc pentru a mă odihni, împins de graba de a mă îndepărta de acel loc, am început să merg pe ocolul stabilit fără a fi sigur că direcția era cea corectă.

Am mers timp de numai o oră când am dat peste un bărbat înarmat cu ceva care părea o veche pușcă. Dacă nu m-aș fi aplecat pentru un moment pentru a-mi lega șireturile cizmelor, m-ar fi descoperit sigur. M-am aplecat mai mult, lipindu-mă cât mai mult posibil de un buștean căzut plin de mușchi și furnici, în timp ce apa îmi picura pe corp. Bărbatul părea agitat și privea într-o parte și în alta fără încetare, îndreptând arma în toate direcțiile ca și când în orice moment cineva sau ceva urma să-l atace fără a putea să-l evite. Când a trecut o pasăre pe lângă el în viteză, din cauza sperieturii, s-a trântit la pământ și i-a căzut arma. După ceva timp după ce s-a recuperat din sperietură, a început să se miște și m-am decis să-l urmez la o distanță sigură, profitând de faptul că sunetul furtunii amortiza cel făcut de mine.

În cele din urmă am ajuns într-o zonă mai puțin împădurită unde râul fusese, de asemenea, deviat. Zona aceasta părea abandonată de ceva timp. Din digul artificial ieșea apă în mai multe locuri dând semne de prăbușire pentru a lăsa să treacă furia reprimată a apei, mai ales acum când ploua și râul cobora cu mai multă forță. Vechile adăposturi din zonă erau, de asemenea, pe jumătate demolate. Probabil s-au gândit că au terminat partea aceea a râului și s-au schimbat la cea pe care o lăsasem eu în urmă.

Cel mai surprinzător lucru era că în această exploatare munceau în jur de cincisprezece bărbați și vreo șase copii. Modul lor de a munci era la fel ca al celorlalți, cu singura diferență că aici se muncea mult mai silențios, chiar pe furiș, într-o liniște totală și încercând să nu facă zgomot. În loc să fie soldați care îi supravegheau pe muncitori, erau muncitori care supravegheau cu arme de foc vechi, sulite și macete pentru ca nimeni să nu se apropie de locul de exploatare, mai ales, probabil, soldații. Probabil erau oameni săraci, care nu aveau nimic de pierdut mai puțin viața, care se riscau în așa fel pentru a obține puțin din prețiosul metal. Eu văzusem la televizor, la știri, imagini teribile de lupte sângeroase pentru controlul minelor de coltan sau cele de diamante din zona pădurii și știam cât de cruzi puteau fi călăuziți de avariție. Poate, dacă soldații, rebelii sau, chiar și, alți mineri ascunși i-ar fi găsit pe acești oameni i-ar fi omorât fără nicio întrebare și ar păstra tot ce s-a obținut în acea zi.

Toată această situație mă obliga să fac un ocol și mai mare. M-am îndepărtat cu grijă și am făcut alt mare ocol. Dacă continuam așa, urma să mă întâlnesc din nou cu prietenii mei pigmeii – m-am gândit ironic. Am încercat să avansez cât mai repede și mai în liniște posibil, făcându-mi drum cu maceta în zonele mai dense, lovind de sus în jos cum mă învățase Nyanwi pentru a face mai puțin zgomot. Un robot făcându-și drum într-o masă compactă împădurită, fără altă programare decât cea de a avansa cu orice preț, fără nicio oprire. Am tăiat în două fără să ezit până și un șarpe pe care l-am găsit în drum meu atârnat de o creangă și l-am păstrat pentru mai târziu, după ce i-am tăiat capul. M-am oprit doar să strâng câteva fructe pe care le găsisem în niște copaci și câteva ciuperci. Trebuia să mă mulțumesc cu atât și cu ofidianul crud la cină în lipsa altei gustări mai bune.

În acea noapte am căutat un copac pentru a dormi. Nu vroiam să stau pe jos de frica că trec pe acolo soldații, rebelii sau minerii ascunși. În plus, pământul era ud, noroios și, pe peste tot, curgeau șiruri de apă. Am căutat un loc bine adăpostit de frunze mari și m-am cățărat cu grijă. Șarpele l-am mâncat mestecând încet mici bucăți cu puțină sare pe care mi-o dăruiseră pigmeii și intercalând înghițituri de apă cu altele de liko pentru a ușura ingerarea. Nici așa nu am fost în stare să mănânc mai mult de jumătate, ceea ce nu era puțin având în vedere că era crud. Ciupercile, nici nu mi-a trecut prin cap să le mănânc crude, așa că le-am păstrat pentru altă ocazie mai propice. Apoi am mâncat toate fructele culese și, când am terminat, m-am pus să dorm între două crengi groase, ghemuit și învelit cu pătura. În acea zi mă obosisem tare și eram frânt așa că, în contra tuturor problemelor și ploii care-mi cădea pe cap, am adormit imediat.

ZIUA 24

DESPRE CUM SE ÎNTOARCE FEBRA

M-am trezit cu o durere puternică de stomac și cu greață. În plus, mă simțeam slăbit, febra îmi crescuse și începeam să am frisoane și să tremur. Am crezut că fructele sau șarpele nu mi-au căzut bine, deși putea fi apa sau, pur și simplu, umiditate asfixiantă produsă de ploaia din ziua anterioară. Mi-am amintit de fructele de pădure pe care mi le-a dat Miwati pentru febră și am mâncat două și am mestecat una din amarele frunze pentru stomac. Păream o vacă mâncând frunze. În timp ce o mestecam, un gând ciudat mi-a trecut prin cap: și dacă erau veninoase și vraciul de fapt nu se împăcase cu mine? Oricum era târziu pentru acele gânduri și îmi mai rămânea doar să aștept pentru a ști dacă erau vindecătoare cu adevărat sau, dimpotrivă, vraciul mi-a făcut o glumă mortală. Chiar dacă nu stătusem mult timp printre pigmei, nu cred că ei erau în stare de așa vicleșug, erau oameni foarte nobili. În plus, fructele de pădure îmi vindecaseră febra de prima dată când le-am mâncat; așa că frunzele nu puteau fi altceva decât medicament.

Înainte să cobor din copac, m-am uitat în toate direcțiile și am ascultat atent încercând să descopăr vreo mișcare suspectă. Fiindcă nu am observat nimic ciudat, am coborât cu multă grijă. Mi-am întins puțin mușchii suferinzi și, curând, eram pe drum din nou. Prioritatea mea în acea zi, în afară de a avansa cât mai mult posibil, ca de obicei, era să găsesc ceva de mâncare. Deocamdată, am omorât foamea cu înghițituri de liko și mestecând frunzele unor copaci și plante care erau comestibile, dar care cu greu umpleau senzația de gol pentru că erau lucruri care, într-o situație normală, ar fi fost folosite doar pe post de garnitură.

Am auzit un zgomot în depărtare, ca un motor. La început am fost uimit gândindu-mă că ar putea fi o șosea plină de mașini în fața mea. Apoi am identificat sunetul în timp ce se apropia; era motorul unui elicopter. M-am ascuns lipindu-mă de trunchiul unui copac bogat în frunze și am putut să

văd pentru o secundă un elicopter destul de mare, vopsit de camuflaj, trecând în direcția opusă direcției în care mergeam eu, presupuneam că spre exploatarea minieră. După jumătate de oră, s-au auzit din depărtare ecouri vagi de împușcături și explozii. Nu știam dacă rebelii împușcau elicopterul, dacă din elicopter i-au localizat pe minerii ascunși și i-au atacat, dacă acești mineri împușcau elicopterul sau orice altă situație care nu-mi trecea prin cap. Oricum, atâta timp cât se împușcau între ei mă lăsau în pace pe mine. M-am decis să profit de probleme lor pentru a avansa în liniște, întrucât oboseala după atâtea zile se aduna și nu mă mai simțeam cu prea multă energie.

În acea zonă au început să apară, din când în când, formații stâncoase și pădurea era din ce în ce mai compactă. Am mai strâns câteva ciuperci și am văzut un cuib al unei păsări neglijente care îl făcuse prea jos, așadar, urcând pe crengi, am reușit să-i fur cei trei pui ai săi. Când i-am avut în mână, mi-a fost puțină milă de ei, dar îmi era foarte foame și opțiunile mele alimentare nu erau prea amplii. I-am omorât și i-am băgat în rucsac. A început să fulgere și, amintindu-mi momentele prin care am trecut la început în pădure când a avut loc furtuna, m-am decis să caut un refugiu pentru a mă adăposti; speram să am mai mult noroc de data asta. Căutând prin zonă, am găsit o peșteră nu prea mare, dar care depășea orice așteptare a mea de adăpost, întrucât speram la cel mult un copac cu gaură în trunchi. După ce am investigat peștera și împrejurimile ei, m-am stabilit în ea.

Primul lucru pe care l-am făcut a fost să las totul și să mă duc să caut lemne pentru un foc în condiții. Învârtindu-mă prin jur, am găsit mai multe grupuri de maimuțe de diferite tipuri: din acelea cu fața albăstruie, din acelea cu fața negricioasă, din acelea mai mici..., mi s-a părut că văd până și un cimpanzeu. Am tras cu arcul spre câteva din ele, dar erau prea iuți și se mișcau destul de repede încât să ratez fiecare încercare. Ceea ce chiar am găsit au fost câteva itaba, acea plantă cu rădăcini comestibile pe care mi-a arătat-o o dată Nyanwi. Am strâns crengi de toate mărimile, inclusiv frunze uscate pe care le-am găsit sub unii copaci. Cu acele frunze și câteva pene pe care le păstrasem, cu ajutorul brichetei, am aprins un mic foc pe care l-am alimentat puțin câte puțin până când s-a făcut destul de mare. Pentru a nu se observa abundantul fum produs de lemnul umed, am făcut focul în

interiorul peșterii. Ploua din ce în ce mai mult și m-am dus în fugă să strâng cât mai multe lemne posibil, pe lângă ciuperci și câteva fructe. Am strâns și frunze mari pentru a-mi face un culcuș pufos în cazul în care trebuia să dorm în acel loc. Când am terminat de strâns, eram ud leoarcă dar, având foc, nu mă deranja. În plus, strânsesem destul de mult lemn.

Curând am descoprit prima mea greșală: să fac focul în interiorul peșterii. Fumul o umplea complet și aerul era greu de respirat. Cu ajutorul unor bușteni groși și lungi, am împins focul la intrarea în peșteră, unde fumul putea să iasă. Oricum, cu așa furtună care nu te lăsa să vezi mai mult de doi sau trei metri în față, nu credeam că cineva ar putea vedea fumul din depărtare. În timp ce peștera se golea de fum, a trebuit să aștept afară și am profitat de situație pentru a căuta mai multă mâncare, adunând câteva ciuperci în plus. Când am ajuns înăuntrul peșterii, am întins toate hainele în jurul focului și m-am apropiat de el cât mai mult posibil pentru a mă usca. Era foarte plăcut. Îmi era foame așa că m-am decis să pregătesc mâncarea. Am pus în oala cu apă de ploaie cei trei pui de pasăre curățați și pregătiți, ciupercile, câteva pietre de sare umede și câteva frunze ca și condiment, inclusiv unele pe care mi le dăduse Miwati pentru stomac pe principiul "paza bună trece primejdia rea" și deja știam că nu erau otravă întrucât îmi vindecase durerea de stomac, chiar dacă febra persista. Mi-a luat câteva ore să prepar totul și să mănânc, pentru că era muncă grea să reușești să mănânci ceva carne de pe acei pui de pasăre, dar aveau un gust nemaipomenit și m-am săturat pe deplin. Am spălat și am strâns totul și mi-am permis o bucurie, să trag un pui de somn. Acum nu aveam altceva de făcut și somnul pierdut își cerea dreptul. Am pus destule lemne pe foc și m-am întins pe pufoasa mea saltea de frunze proaspete, aproape de căldură. După puțin timp mă aflam în limb, visând femei frumoase, mese cu mâncare din belșug și o viață de lux și plăcere.

M-am trezit când era aproape noapte; tremuram și simțeam frisoane în tot corpul. Era cât pe ce să se stingă focul și am mai pus câteva lemne. Am vrut să profit de ultimile raze de soare pentru a căuta ceva de mâncare; foamea îmi deranja stomacul. Afară, intensitatea ploii nu se domolise deloc. Fiindcă hainele erau deja uscate, le-am strâns într-o parte și am ieșit dezbrăcat cu rucsacul gol. Am alunecat de câteva ori în noroiul care se formase pe jos.

Un efect al ploii abundante era că ieșiseră ciuperci peste tot. Inclusiv unele pe care nu le mai văzusem niciodată. Am strâns numai din acelea pe care le cunoșteam și am umplut rucsacul.

– Oare cât poate trăi o persoană numai cu ciuperci și apă? m-am întrebat văzând imensa cantitate strânsă.

Căutând am găsit și câteva plante pentru a le folosi să dau gust mâncării. Când nu-mi mai încăpea nimic în rucsac și, în plus, deja se făcuse noapte și nu puteam să văd aproape nimic, m-am întors la peșteră și am pregătit cina cu ciuperci, frunze și sare. Afară, ploaia nu doar că nu se liniștea, ci se dezlănțuia cu o energie intensificată. Amestecul de diferite ciuperci a dat mâncării un gust ciudat dar acceptabil. Fiindcă îmi era foarte foame, am mâncat jumătate din tot ce am strâns și am băut până și apa în care le-am fiert. Am mâncat și itaba, care erau foarte delicioase cu gustul lor dulceag, și câteva fructe de pădure de la Miwati pentru febră și m-am pus să dorm, nu înainte de a pune suficiente lemne pe foc pentru ca acesta să crească considerabil. Nu vroiam să rămân fără foc în noaptea aia, aveam nevoie de căldură. Îmi clănțăneau dinții și am petrecut toată noaptea treaz, o stare între somn și conștiință, cu puternice crize de febră. La jumătatea nopții, ploaia a încetat și obișnuitele sunete ale pădurii, au inundat peștera. A trebuit să mă ridic de câteva ori să vomit. Starea mea se înrăutățea câteodată și acea situație mi-a amintit de momentul când eram aproape de moarte și Nioke m-a salvat, cu excepția că acum nu mai era nimeni să mă salveze...Imagini efemere din timpul petrecut cu pigmeii îmi trec prin cap.

ZILELE 25 și 26

DESPRE CUM CAD ÎN ABIS

În următoarele două zile, ploaia venea și trecea în mod intermitent; dar ceea ce nu trecea era febra. Într-un mod brusc și inexplicabil pentru mine, starea mea fizică s-a înrăutățit într-un mod alarmant, în așa fel încât nu mai aveam forță pentru a ieși să caut mâncare sau apă. Oricum nu vroiam să mănânc nimic. În acele zile am băut doar apă de ploaie încălzită cu câteva frunze pe post de ceai. Îmi crescuse febra și nu știam ce să fac.

Îmi rămânea doar să-mi aștept finalul.

ZIUA 27

DESPRE CUM SE TERMINĂ AVENTURA

Am petrecut o bună parte a dimineții în pat, așteptând ca soarele să încălzească cu toată puterea înainte să ies. M-am ridicat doar să mai pun puținul lemn rămas pe foc și să pun în oală toate ciupercile rămase, plantele, inclusiv restul fructelor de pădure și frunzelor vindecătoare; am încercat să mă și orientez ca să știu în ce direcție trebuie să merg. Trebuia să pariez puternic, să pun în joc totul. Simțeam că forțele mă părăsesc fără niciun remediu. Singura speranță a mea era să ajung curând la civilizație. După ce am terminat de pregătit micul dejun, l-am mâncat fără prea mult chef, dar obligându-mă să înghit tot și luptând cu senzația de vomă. Căldura mâncării mi-a liniștit stomacul pe moment, dar a trebuit să fac un efort pentru a nu vomita. Focul urma să mai dureze în jur de trei sau patru ore și apoi se termina. Puteam să mai încerc să găsesc ceva lemn, dar era tot ud și nu mă simțeam în putere să duc multă greutate. Nu aveam nici mâncare și oricum, fără foc, nu puteam să o încălzesc. Dacă nu mă abătusem prea mult de la drum, dacă cineva acolo sus era milostiv cu un umil păcătos, dacă lui Dumnezeu îi era milă de mine, nu trebuia să mai fie mult până la ieșirea din pădure, așa că m-am decis să îndur lângă foc oricât posibil, să profit de căldura lui, și apoi să plec la drum. Am rămas acolo ghemuit, învelindu-mă cu pătura și tremurând fără încetare. Îmi era greu să țin capul drept; mi se părea că ar cântări de zece ori mai mult. Mă gândeam la iubita mea, la familia mea, la prietenii mei morți sau la cei încă vi. Aș da orice pentru o îmbrățișare a lor, pentru câteva mângâietoare cuvinte de încurajare. Pentru un ultim zâmbet.

Nu făcusem greșit calculele; focul a început să se stingă de tot în puțin mai mult de două ore. Fără a pierde timpul, mi-am strâns toate lucrurile și am început să merg. Fructele de pădure își făcuse efectul vindecător și febra se oprise din urcat, deși încă era destul de ridicată. Mă simțeam slăbit, poate prea slăbit pentru a putea ajunge undeva. Nu știam cât timp îi durează efectul. Această parte era mai greu de mers. Pădurea era din ce în ce mai

puțin densă și era mai accesibilă, ca și cum se dilua între fisurile rocilor din împrejurimi. Acel lucru mi-a dat speranțe deșarte de un apropiat sfârșit și un ajutor mult așteptat .

Nu știu dacă nu mai exista nimic de mâncare sau dacă oboseala și boala nu mă lăsau să văd bine, ideea este că nu am găsit nimic pe drum. Efectele fructelor de pădure au început să dispară puțin câte puțin, până când febra era insuportabilă din nou. Fiindcă nu-mi trecea altceva prin cap pentru a mă vindeca, am băut liko-ul pe care îl mai aveam, mai puțin de jumătate de litru. Acesta ori mi-a scăzut febra, ori a ascuns-o după un val de euforie, dar timp de câteva ore m-am simțit cu energie reînnoită și am reușit să grăbesc pasul. Apoi m-am simțit ca și cum am căzut într-un șanț, în abisul din care nu exista scăpare, pentru că la ușa lui este coasa morții dornică de a culege vieți. Am simțit cum corpul și sufletul meu se uneau într-unul singur, pentru ca apoi să se despartă și să se îndepărteze din ce în ce mai mult. Nu știam ce se întâmplă în jurul meu, dar cred că nu m-am oprit din mers nicio secundă, lovindu-mă de copaci, împiedicându-mă de rădăcinile lor, alunecând pe frunzele lor căzute. Am avut vaga senzație că am urcat o pantă abruptă; simțeam picioarele sub mine, îndepărtate ca o țară exotică, străine pentru mine, mișcându-se pe cont propriu.

Am căzut la pământ, așezat, plecat, simțurile paralizate, tobe îmi sunau în cap, corpul tremura, transă diabolică care reprimă hotărârea mea de a îndura. Îmi sprijin spatele de trunchiul unui copac. Lupt pentru a nu pierde controlul; reușesc să deschid ochii. Ridic cu greu, aproape fără reușită, un braț și îl privesc prin ceața ochilor mei. Tremură atât de tare! Nu reușesc să închid pumnul; nu vrea să mă asculte. Moarte, decedare, expirare, plecare, pieire, extincție, somn veșnic..., câte cuvinte pentru ceva atât de teribil! Tranzit finalizat, viață care-și consumă ultima suflare, luptă zadarnică în contra elementelor. Câteva ultime stertoruri îmi învăluie corpul; singurul semn că încă mai sunt pe lumea aceasta. O lacrimă, amară rămasă a durerii și suferinței, îmi alunecă pe obraz până la bărbie și, de acolo, cade pe pământ. Nu mai am putere să continui. Ridic capul într-un acces de ultimă voință și văd ce am în față. Sunt în susul unui deal, jos pădurea se termină, transformându-se în simplii copaci împrăștiați pe ici colo. Puțin mai în față,

aproape, un mare sat, poate un mic oraș, se întinde pe un imens platou. Văd șoseaua, câteva mașini circulând, fumul unei fabrici.

Închid ochii din nou, este foarte obositor să-i țin deschiși, pleoapele sunt atât de grele... Inspir cu putere, simt toate mirosurile care m-au însoțit în aceste ultime săptămâni, acea aromă specială a naturii plină de viață. Simt sunetele ei, dar nu în jurul meu, ci în interiorul creierului meu, ca și când aș fi eu cel care le produce. Cu un deget al mâinii mele căzute, mângâi pământul pe care mă aflu. Pentru un moment mă simt pasăre, copac, insectă, toate în același timp. Greu de descris..., mintea mea... confuză este. Din ce în ce... ceață... mai multă este, mai puțină lumină. Controlul... pierd... al corpului, gând... al meu, al inimii. Ceva zic... încerc. Limbă... le cade... afară gură, dar se mișcă... nu. Închid ochii.

Aud voci; m-au găsit rebelii. Nu se poate, îmi zic pe nume. Mi se pare că recunosc vocea, îmi este foarte cunoscută.

– Javi!, Javi! țipă Alex din toate puterile.

Adun forță de unde nu este și țin:

– Aici, sunt aici!

Doamne, cui îi țin? Știu că Alex este mort. L-am văzut în avion. Apare din desiș. Este însoțit de soldați. Când mă vede, se aruncă asupra mea.

– Javi, ești viu!

Știu că nu ești real, că sunt pe moarte. Dar este o imagine plăcută. Alex continuă să vorbească.

– Te-am căutat aproape o lună. Când a avut loc accidentul am leșinat și rebelii au crezut că sunt mort. Când m-am trezit, soldații de salvare trimiși din țară m-au luat și eram într-un spital. Când m-am făcut bine, am insistat să particip la operațiunile de salvare. Credeam că ești mort, dar am primit vești despre un bărbat alb într-un sat pigmeu și ne-am dus să te salvăm dar nu mai erai acolo. Apoi am luat-o pe urmele tale până când le-am pierdut acum o zi. Toți s-au dat bătuți, dar eu am insistat să continuăm căutarea și un cercetaș a găsit resturile unei tabere într-o peșteră în apropiere. Am răscolit zona de atunci. Și acum, acum... ești din nou cu mine!

Îl ascult și nu-mi vine să cred, acesta nu este un vis, Alex nu era mort. Simt cum mă mișcă. Cineva m-a înțepat în braț. Mă cară pe o targă. Salvat, sunt salvat. Am învățat să supraviețuiesc în pădure. Alex continuă să-mi vorbească. Nu știu ce injecție mi-au făcut, dar mă simt mult mai puternic. Deschid ochii. Mă cară la un camion care este aparcă la marginea șoselei. Acolo se agită cineva; când suntem mai aproape, privesc mai atent și fericirea mea nu cunoaște limite: este Elena, iubita mea. Probabil a venit din Spania să mă caute. Sunt prezenți și frații mei, părinții mei, prietenii mei. Sunt aici toți. Mă ridic și îi îmbrățișez unul câte unul. Îmbrățișări intense, simțuri, în care se percepe afecțiunea, dragostea pe care ne-o declarăm. Îl îmbrățișez și pe Juan; arată foarte bine.

Stai puțin, pe Juan? Juan chiar că e mort, sunt sigur. Nimeni nu putea să supraviețuiască la mai mult de cincisprezece împușcături în tot corpul, cel puțin două în cap. Acest lucru nu se întâmplă, delirez. Puterile mă părăsesc din nou. Disperare. Deschid ochii. Sunt încă așezat pe jos, cu spatele sprijinit de trunchi și orașul în fața mea, jos. Nu pot să fac nimic; destinul meu este marcat. Deprimare. Oare o să aud muzică cerească sau țipete din iad? Cartea vieții, în care am putut să scriu puțin, se închide pentru mine. Este sfârșitul poveștii, epitaful meu: “a luptat până la sfârșit; a încercat, dar nu a fost să fie”.

Aud pași lângă mine. Mă uit în dreapta și îl văd pe Alex, în stânga Juan. Îmi zâmbesc, au venit să mă însoțească, a sosit momentul. Atâtea zile singur, atâtea, și până la urmă îi găsesc. Mă ridic și îi îmbrățișez bucuros, euforic,

sceptic. Am râs mult, o chicoteală, eliberarea tensiunilor acumulate. Delir. Mi-a fost atât de dor de ei încât mi se pare imposibil faptul că sunt din nou cu ei. Am început să mergem în direcția luminii care radiază caldura prin tunelul aseptice. Să merg, chiar știu să fac acest lucru, nu am făcut altceva în ultimile săptămâni. Chiar înainte de trecerea pragului ușii stralucitoare, privesc în jos. Pădurea este superbă, de un verde aprins sfidător. Tot ceea ce mi s-a întâmplat de când am plecat din safari, trece prin mintea mea într-o secundă, rămânând întipărit în memoria mea pentru totdeauna. O ultimă suflare de luciditate și de energie îmi permite să mă trezesc din nou și să privesc în jurul meu. Și să mă gândesc la cele întâmplate. Ultima etapă.

Așa se termină povestea mea, așa am ajuns aici, sub copac. Un lucru îmi este clar: dacă datorită unei ciudate și răsucite schimbări a destinului, supraviețuiesc acestei experiențe, viitoare mele vacanțe o să le petrec la plajă, așezat comod pe șezlong, citind o carte bună de aventuri de exploratori și o să folosesc forma cea mai veche de a trăi noi experiențe în țări îndepărtate: imaginația.

Încă o dată forțele mă abandonează..., mintea mea... oboseală, multă oboseală. Închid ochii și îmi las capul să cadă. Sfârșit.

Adio, Ndura, un fiu al pădurii, un miki nde Ndura⁷¹, te abandonează.

SFÂRȘIT

EPILOG

Chiar dacă povestea pe care o povestesc este ficțiune, oricare dintre întâmplări ar putea fi adevărate. Congo este o țară distrusă timp de mulți ani de războaie, interesele altor țări și corupție.

Este adevărat că există sate de pigmei măcelărite de război, obligate să lupte în bătălii pe care ele nu le înțeleg, strămutate din habitatele lor naturale de către multinaționale sau de către gherile care exploatează resursele de lemn și cele minerale ale pădurii. Grupuri întregi care au trebuit să-și schimbe stilul lor de viață obișnuit, de vânzători și culegători pentru a supraviețui; care au fost înrobiți să muncească în mine legale sau ilegale în condiții inumane; care au fost obligați să lupte și să moară pentru ceva care nici nu cunosc și nici nu i-ar interesa. Sunt discriminați pentru că sunt diferiți; nu au acces la servicii sociale dar nici nu sunt lăsați să trăiască liniștiți. Cultura lor străveche, ritualurile lor, metodele lor de vânătoare, incredibila lor muzică polifonică se evaporă puțin câte puțin, tinzând să dispară.

Este adevărat că există mine de coltan, aur și diamante în care persoanele, voluntar sau nu, muncesc într-un mod inuman pentru că au avut noroc să fie aleși sau pentru a nu fi omorâți de către răpitorii lor. Multe dintre aceste mine sunt controlate de forțe armate ale țărilor vecine sau chiar din Congo care profită de haosul din țară pentru propriul beneficiu. Se exploatează și lemnul, distrugând într-un mod sistematic și fără control mari suprafețe de pădure oferind un viitor foarte negru următoarelor generații. Aceste minerale, acest lemn, sunt apoi administrate și cumpărate în mare parte de către companii occidentale pentru consumul nostru: cipuri pentru telefoane mobile, televizoare și console de jocuri, mobilă, bijuterii...

Este adevărat că există copii soldați, copii care mor de foame sau pentru că nu pot să le facă un simplu vaccin, copii exploatați sexual, copii obligați să muncească oriunde, copii care nu au șansa să meargă la școală (50% dintre

copiii din Congo nu merg la școală). La ce viitor se poate aștepta o țară în care generațiile viitoare nu se pot pregăti?

Există multe organizații internaționale și localuri care încercă să rezolve aceste situații, care, efectiv, și-au dat viața în această încercare. Organizații care încearcă să ofere ajutor medical și mâncare acestor persoane, care luptă pentru a educa copii pentru a le oferi o șansă la o viață mai bună, care încurajează locurile de muncă de calitate și spiritul antreprenorial printre adulți pentru a-i scoate din calea distrugerii în care sunt învăluiți.

Acestor persoane: mulțumesc.

ANEXA I: glosar de plante

Apenzinti: șapte centimetrii, verde, se mănâncă semințele crude. Oval.

Ebambi: douăzeci de centimetrii, albastru, se mănâncă miezul crud

Ebute: șapte centimetrii, verde, se mănâncă semințele crude. În formă de smochină.

Efolo: șapte centimetrii, verde, se mănâncă semințele crude sau prăjite

Ekoko: șapte centimetrii, roșu, tubercul de liană care se mănâncă fiert

Elinda: șapte centimetrii, roșu, se sug semințele crude. În formă de smochină.

Eniki: zece centimetrii, verde, tubercul de liană care se mănâncă fiert. Păros.

Esele: șapte centimetrii, verde, se mănâncă semințele crude sau prăjite. Oval.

Esengele: doi centimetrii, verde, se mănâncă semințele crude

Etaba: cincisprezece centimetrii, albastră, tubercul de liană care se mănâncă prăjit sau fiert. Păros, rotund.

Fomu: șapte centimetrii, verde, se mănâncă semințele crude. În formă de smochină.

Libe: șapte centimetrii, alb, se mănâncă semințele crude. În formă de smochină.

Liko: zece centimetrii, verde, se mănâncă semințele fierte. Se aseamănă cu o fasole verde uriașă.

Mbele: un centimetru, albastru, se mănâncă miezul fiert

Mbete: cincisprezece centimetrii, verde, tubercul de liană care se mănâncă fiert. Păros.

Nudjule: cincisprezece centimetrii, albastră, tubercul de liană care se mănâncă prăjit sau fiert. Păros.

Sesemu: trei centimetrii, alb, se mănâncă semințele prăjite

Songo: patru centimetrii, maro, se mănâncă semințele crude. Are formă de dovleac.

Tobe: cinci centimetrii, maro, tulpină din care se mănâncă coaja fiartă

Tumba: cincisprezece centimetrii, verde, tubercul de liană care se mănâncă fiert. Păros și oval.

ANEXA II: glosar de cuvinte în limba pigmeilor

Agima: mamba negru.

Bangui: se fumează, frunze uscate și zdrobite, plantă afrodisiacă care oferă un grad ridicat de sensibilitate senzorială. Este folosită în timpul petrecerilor și se dansează ore în șir.

Begbe: expediție de vânătoare.

Ebembe: cerneală neagră pentru tatuare și pentru a decora rochii, obținut din amestecul unui fruct verde asemănător cu o roșie (kangue) și un cărbune (makala)

Elima: prima zi de menstruație a unei femei

Imbombo: bucată de coajă subțire atașată de o gaură în pământ de care se prinde o fibră de trestie de zahăr de unu până la doi metri care se leagă de un copac. Se atinge cu degetele mari și arătătoare sau mijlocii care prind și dau drumul fibrei de trestie de zahăr pentru a scoate sunete.

Kahala: pat de bețe legat cu monabulula sau cu khusa.

Kasuku: torță; frunze uscate împăturite în două frunze de mangongo și o tulpină verde pe post de mâner.

Kisu: cuțit; în jur de douăzeci de centimetrii, lamă metalică atașată de un mâner de lemn.

Kiti: scaun; îl fac repede cu patru bețe și liană.

Kuwinda: vânătoare cu plase; scot sunete onomatopice. Dacă vânatul este mic, îi dau drumul pentru a crește. Cu această metodă, vânează în special porci mistreți și antilope.

M'butu: limba pigmeilor.

Mangongo: copac cu frunze cu diferite întrebuințări.

Manya: instrument muzical format din două bețe de douăzeci de centimetrii, tăiate din loc în loc de multe ori, care se folosesc pe post de bețe de tobă și un trunchi în locul unei tobe.

Membos: coșuri pe care le duc în spate.

Moto: foc.

Mpanga o mondo: macetă dreaptă (mpanga) sau curbată (mondo) de aproximativ cincizeci de centimetrii cu mâner

Monabulula: rădăcină flexibilă pentru legături.

Msonge: coliba unde trăiesc ei.

Mukila: plasă care se folosește la vânătoare; la fabricarea ei se folosește liana khusa, căreia i se îndepărtează primul strat, aspru și zgrunțuros, răzuind cu un cuțit. Apoi restul se șlefuieste până se transformă în fâșii lungi de fibre vegetale care se pun câte două pe picioare și se împletesc. Cu zece corzi (khusas) se fabrică plasa. În fiecare capăt se lasă două corzi pentru a le lega de copaci și, câteodată, pun cochilii de melci pentru a face zgomot când se prinde un animal în ea.

Mukuri: suliță de 1,5 metrii; se fabrică cu un băț (banga) și un vârf metalic (conga). Există și fără metal, cu vârf de oțel.

Mungobo: pipă de 120 de centimetrii; la capătul ei se pune o bucată de argilă (likombo) în care se pune iasca (masili)

Mupini: arc de aproximativ șaptezeci de centimetrii. Fabricat dintr-o tulpină fină și flexibilă (Bangui), care se decojește și se îndoaie la foc. Coarda cu liana muka, care este foarte subțire și dură, este decojită și pusă în extremități

Murumba: rochie făcută din scoarță de copac.

Musali: săgeată, fabricată cu un băț foarte subțire (musikimapi) cu o foiță metalică la capăt (api) sau vârf întărit la foc. În celălalt capăt, o frunză (epofo) împletită pe nuiua care urmează să fie legată cu sfoară. Are în jur de patruzeci și cinci de centimetri înălțime.

Ngima: boa.

Nkumbi: circumcizie

Tete: pipă fabricată din băț de bambus de aproximativ 30 de centimetrii.

Tuma: cel mai bun vânător.

Uchikupo: piton.

Upimbe: vânătoare cu arc și săgeți. Pigmeii sunt țintași mediocri; trebuie să fie destul de aproape de țintă (mai puțin de zece metrii). Vârfurile săgeților le otrăvesc cu matăre, care se obține din amestecul diferitelor tipuri de sucuri de plante.

ANEXO III: supraviețuirea reală în pădure

Ajunși în acest punct, și dacă vreodată te găsești în viața reală în mijlocul unei aventuri de acest tip, o să-ți dau câteva idei esențiale pentru a supraviețui într-o pădure:

Pentru a avansa în zone de vegetație densă, mișcă-ți corpul cu îndemânare, dacă nu o să obții numai răni.

Păstrează un ritm constant

Dacă este posibil, călătorește urmând cursul unei ape.

Dacă trebuie să treci cursul unei ape, mergi în direcția cursului apei și în diagonală. Nicio dată împotriva curentului.

Alege o zonă liberă, mai la înălțime și departe de ape stătătoare, în acest fel o să eviți problemele cu insecte și o să te răcorescă vântul.

Nu dormii direct pe pământ; fă-ți un culcuș din orice ai la îndemână.

Apa curgătoare este cea mai bună, dar trebuie să o purifici și pe aceea.

În zone mlăștinoase, sapă o gaură de mai mult de un metru pe mal și folosește apa care se prelinge.

Există plante, precum lianele, din care se poate obține apă.

Ceea ce mănâncă maimuțele, de obicei, este bun și pentru oameni.

Dacă poți, fierbe toate fructele și legumele înainte să le mănânci, dacă nu, cojește-le mereu.

Fi calm, graba este ruina ta.

Ai grijă cu rănilor; în acest mediu, se infectează foarte repede.

Ori de câte ori este posibil, bea din abundență pentru a preveni oboseala, crampele și leșinurile. Trebuie să repui și sarea.

Încercă să-ți menți picioarele seci.

Bibliografie

Douglas Stewart, Manual de Robinsones, Miraguano Ediciones, Madrid, 1983

Y. Coineau y L.P. Knoeffler, Vivir y sobrevivir en la Naturaleza, Martínez Roca, París, 1980

AA.VV., La Naturaleza en el mundo, Asuri, Madrid, 1986

Pier Van Pelt, Gramática Suahili, Editorial Mundo Negro, 2001

Lizzie Williams, Footprint Namibia, Footprints Books, United Kingdom, 2006

Martin Benjamin, Swahili phrasebooks, Lonely Planet, 3rd Edition, 2005

AA.VV., revista National Geographic Septembrie 2005

Colin M. Turnbull, The Forest People (A study of the pygmies of the Congo), Clarion Book, Nueva York, 1962

Ángel Acuña Delgado, Los hijos de la selva, Universidad de Granada, Granada, 1986

Jesús García Pérez-Bances, Religión Luba, Universidad Complutense de Madrid, Madrid, 1973

Adrese de internet utile:

www.ethnologue.com; o referință enciclopedică care cataloghează 6.912 limbi moderne cunoscute în lume.

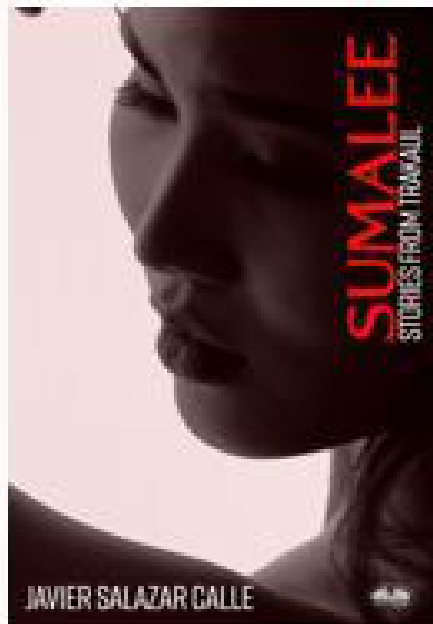
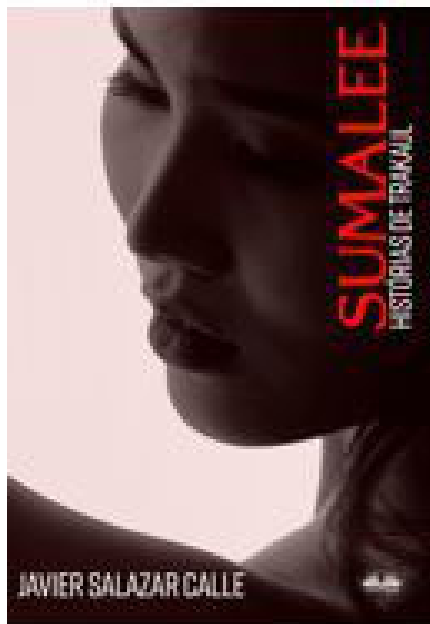
<http://ikuska.com/Africa/index.htm>; un loc unde se pot întâlni toți cei interesați de continentul african și popoorul său.

<http://www.namibian.org/>; agenție de turism Namibia cu tot felul de informații utile despre această țară.

<http://www.pygmies.info/>; cultură, muzică și rituri de inițiere ale pigmeilor Baka din pădurea Africii Centrale.

<http://es.wikipedia.org/wiki/Portada>: enciclopedie online liberă.

Alte cărți ale autorului

O poveste interesantă de mafie, mister și violență

O călătorie la Singapore pentru a începe o nouă viață. Acolo, protagonistul va cunoaște speranța, trădarea, durerea și va trăi o poveste de dragoste toridă cu o femeie uluitoare. Cum a sfârșit în iadul din Bang Kwang, o închisoare tailandeză de maximă securitate? Ce l-a făcut să devină un om complet diferit, capabil de cele mai oribile atrocități?

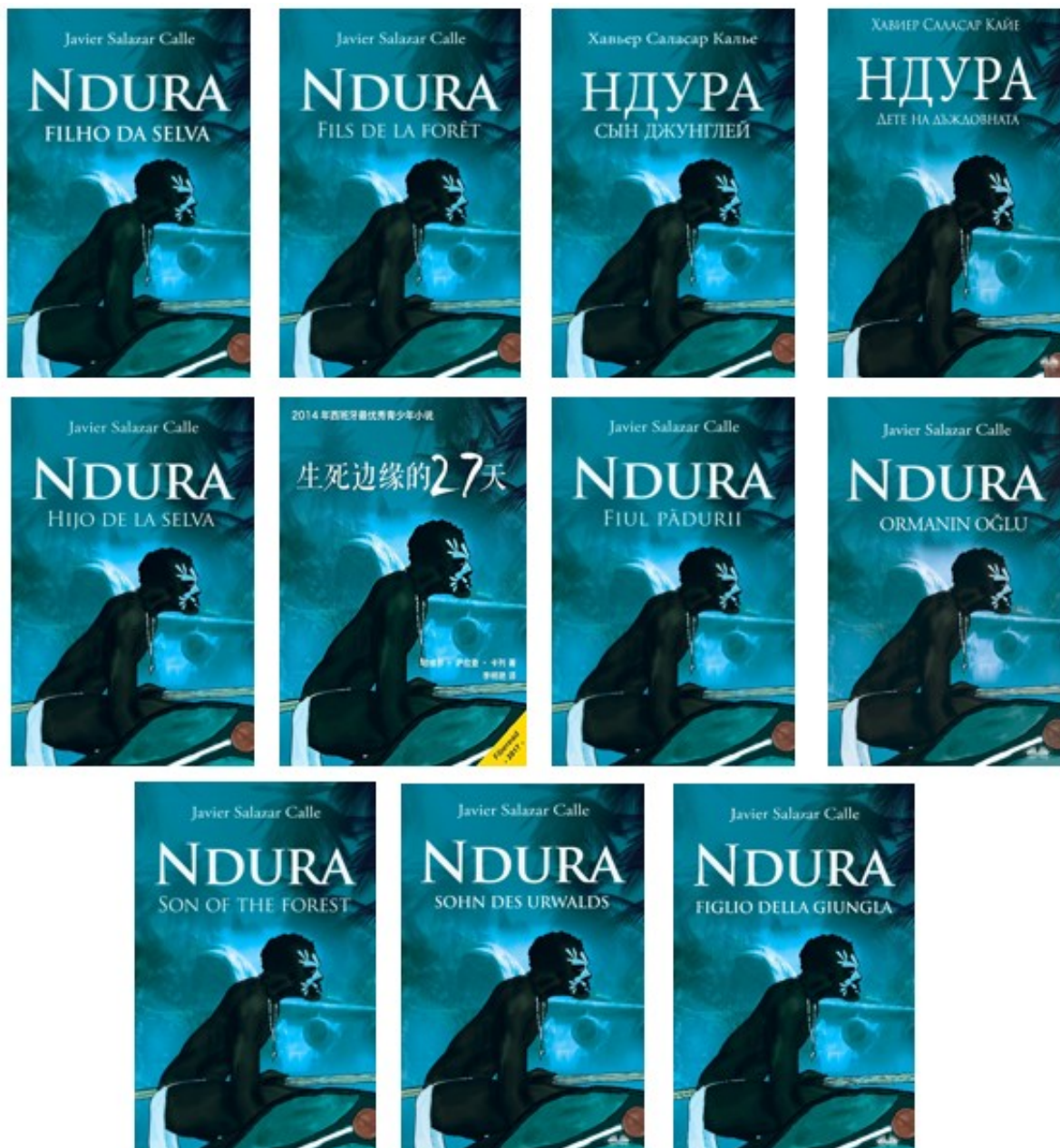
Un roman încărcat de emoții cu un final surprinzător ce nu te va lăsa indiferent.

O poveste de mafie, violență și răzbunare cu o intensitate care ține cititorul în suspans până la final.

După ce și-a dat drumul iubitei, David nu are de ales decât să devină parte dintr-una dintre cele mai puternice și crude mafii din Asia. Va trebui să facă față unor misiuni din ce în ce mai periculoase care îl vor ajuta să urce în cadrul organizației. Va reuși să-și scape din gheare? Va putea să fugă de el

însuși și de spirala întunericului în care intră? Sau va ceda în cele din urmă laturii mai întunecate a lui?

Numit cel mai bun roman pentru tineri adulți în 2014

Când o persoană obișnuită ca oricare dintre noi, se află dintr-o dată într-o situație de viață sau de moarte în mijlocul junglei, va ști să supraviețuiască?

Aceasta este dilema cu care se confruntă protagonistul poveștii noastre, care se găsește într-o situație neașteptată de supraviețuire extremă în jungla Ituri a Republicii Congo în Africa.

¿Trabajador? ¿Empresario?

¿Emprendedor? ¿Reclutador?

Javier Salazar Calle
Diego Romero Sánchez

(Prólogo: D. Ignacio Ruiz-Jarabo Colomer)

Doriți să găsiți un loc de muncă sau să îl îmbunătățiți pe cel curent?

Vreți să obțineți vizibilitate în rețea? Doriți să vă îmbunătățiți imaginea corporativă sau să amplificați motivația angajaților companiei dumneavoastră? Știți să folosiți în mod corespunzător cea mai puternică rețea a forței de muncă? Ce este LinkedIn și cum să beneficiați de el?

În această carte, autorii explică în mod clar fiecare pas în crearea unui profil personal sau al unei companii, cum să utilizați diversele instrumente pe care LinkedIn le pune la dispoziția dumneavoastră și cele mai comune greșeli.

Aventuri încântătoare pentru cei mici în casă

Povești interactive despre aventurile a doi șoareci care descoperă lumea și își lasă imaginația să zboare.

Povești delicioase care vor încânta copiii și care sunt pline de activități prin care pot ajuta protagoniștii și învăța în același timp: să coloreze, să numere obiecte, să traseze pe linii punctate sau ghicitori ...

O mare aventura pentru întreaga familie!

Despre autor

M-am născut în Madrid pe 29 iulie 1976. Sunt cel mai mare dintre cinci frați. Tata este bancher și mama profesoară. Sunt licențiat în Administrarea Afacerilor și Management și Inginer Informatician. Dintotdeauna am lucrat în afaceri relaționate cu banca, influența tatălui, presupun. M-am dedicat

scrisului din tinerețe, în special am scris povestiri scurte și multe au fost publicate în diferite concursuri. De asemenea am publicat poezii.

Prima mea carte a fost Ndura. Fiul junglei (aleasă ca cel mai bun roman pentru copii în 2014 de El Economista), apoi am publicat manualul Folosește LinkedIn ca un expert, scrisă cu Diego Romero Sánchez, a treia a fost Sumalee. Povești din Trakaul, o dramă cu nuanțe polițiste și romantice, iar ultima, deocamdată, este Aventurile lui Alex și Alvaro, plină de povești incitante pentru copii.

Sunt caracterizat de versatilitatea temelor despre care scriu și de munca atentă a documentației prealabile pe care o fac în lucrările mele. Oricum, cine mai bine decât tine, prieten cititor, să-mi evaluezi munca?

www.javiersalazarcalle.com

Notas

[←1]

Limba swahili: enyi!, nitoka, maarusi!: voi!, ieşiţi!, repede!

[←2]

Limba swahili: basi: nu te mişca!

[←3]

Limba swahili: nifyetua!: trageṭi!

[←4]

Floră: Palmieri de ulei, *Elaeis Guineensis*

[←5]

Faună: Liliac de palimeri, Eidolon Helvum

[←6]

Faună: Trogon de narina, *Apaloderma narina*

[←7]

Faună: Papagalul gri, *Psittacus Erithacus*

[←8]

Faună: Șarpe verde de copac, *Leptophis Ahaetulla Marginatus*

[←9]

Faună: Furnici Siafu, Dorylus Spp

[←10]

Faună: Tetra din Congo, Phacogrammus Interruptus

[←11]

Faună: Cercopithecus mona, Cercopithecus mona

[←12]

Faună: Maimuța diana, Cercopithecus diana

[←13]

Floră: Cola digitata

[←14]

Floră: Mentă de apă, *Mentha Aquatica*

[←15]

Faună: Mangabeys cu obraji gri, Cercopithecus

[←16]

Faună: Turaco de knysna, Taura Cocorythaix

[←17]

Faună: Galago pitic, Galago Idesdemidoff

[←18]

Faună: Porc de tufiş, *Potamochoerus Porcus*

[←19]

Limba swahili: Kabongo, wechangamka!: Kabongo, trezeşte-te!

[←20]

Floră: Salată de Nil, Pistia Stratiotes

[←21]

Limba swahili: kaarahamustarehe!: stai liniştit!

[←22]

Limba swahili: mtumwenyetumbakuanipe: cine are țigări să-mi dea și mie.

[←23]

Limba swahili: wasema Kiswahili?: vorbești swahili?

[←24]

Limba swahili: jibuswalilangu!: răspunde-mi la întrebare!

[←25]

Limba swahili: wenakwendahiliki: o sã mori.

[←26]

Limba swahili: tutafutenjia pana: hai să căutăm drumul principal.

[←27]

Limba swahili: hapana, bado! rudi, mwulize Manegese kamaanatakamsaada: nu, încă nu. întoarce-te, întreabă-l pe Manegese dacă are nevoie de ajutor.

[←28]

Limba swahili: hatari ni kubwa: pericolul este mare.

[←29]

Limba swahili: kutotii ni kubaya: a nu se supune, este rău.

[←30]

Limba swahili: naniatakwendanami, yatubidikurudi?: cine o să vină cu mine?, trebuie să ne întoarcem.

[←31]

Limba swahili: nenda!: pleacă!.

[←32]

Limba swahili: achamanemo! Nimekwenda!: gata cu vorba!, plec!

[←33]

Faună: Vulturul încoronat, *Stephanoaetus Coronatus*

[←34]

Faună: Okapi, Okapia Johnstoni

[←35]

Faună: Goliat african, Goliathus Regius

[←36]

Limba swahili: aisei: bună

[←37]

Limba swahili: nina chakula: am mânca

[←38]

Limba swahili:chakula: mâncare

[←39]

Limba swahili:dawa: medicament

[←40]

Limba pigmeilor: Nhoka–nhoka: Plantă Ciumăfaie, Cassia Occidentalis. Macerarea rădăcinii și decoctia frunzelor reduc febra, mai ales împotriva malariei.

[←41]

Limba pigmeilor: Caju: Acaju, Anacardium Occidentale. Decoctul frunzelor este antidiareic. Fruct: febrifug împotriva Ascaridiozei, Tricocefalului, Ancylostomei. Nu poate fi mâncat de femeile însărcinate deoarece are efect asupra fătului.

[←42]

Limba swahili: asante: mulţumesc.

[←43]

Limba swahili: wegona: dormi.

[←44]

Limba pigmeilor: Kinuka: Busuioc, Ocimum Basili. Se folosește pentru dureri de cap, de stomac, antiseptic pulmonar, împotriva febrei, antibacterian și analgezic.

[←45]

Faună: Broască abricolă, Afrixalus

[←46]

Limba pigmeilor: bule: goală

[←47]

Limba pigmeilor: bongo yako: mincinosule.

[←48]

Limba pigmeilor: pika´i to nyama!: vino de îndată, animalule!

[←49]

Fauna: Longicornio african, Geoharpya Confluens

[←50]

Limba pigmeilor: sondu: Zebra Duiker

[←51]

Limba pigmeilor: apa nde Impuyu: tabăra oamenilor Impuyu.

[←52]

Limba pigmeilor: pika'1 to: vino aici.

[←53]

Faună: Tilapia, *Tilapia natalensis*

[←54]

Faună: Crocodil pitic, Osteolaemus Tetraspis

[←55]

Floră: Laleaua din Gabon, *Spathodea Campanulata*

[←56]

Faună: Somn din Congo, Auchenoglanis Occidentalis

[←57]

Limba pigmeilor: Mimbo: spiritele pădurii

[←58]

Faună: Gărgăriță de palmier, *Rhynchophorus Ferrugineus*

[←59]

Faună: Testoasă africană cu carapace moale, Tryonix Triunguis

[←60]

Faună: Broasca Goliat, Conraua Goliath

[←61]

Limba pigmeilor: Mbono Nyongo: Ricinus Communis, ricin. Frunzele: macerate pentru erupții și pentru a spăla răni, erupții și antimicrobiană. Uleiul se folosește ca laxativ; în exces, are efect toxic.

[←62]

Faună: Furnici țesătoare, Oecophylla

[←63]

Faună: Hipopotam pigmeu, Choeropsis Liberiensis

[←64]

Floră: plantă cu rădăcini comestibile, cu gust dulce.

[←65]

Limba pigmeilor: pisa me itaba: dă-mi itaba.

[←66]

Limba pigmeilor: miki nde Miwati: fiul lui Miwati.

[←67]

Limba pigmeilor: Ndura: pădure

[←68]

Faună: Gastropholis Tropidopholis; șopârlă endemică de Congo

[←69]

Coltan.

[←70]

FDLR: Forțele Democratice de Eliberare a Rwandei.

[←71]

Limba pigmeilor: miki nde Ndura: fiul pădurii.

Table of Contents

[Cover Page](#)

[Ndura. Fiul Pădurii.](#)

[ZIUA 0](#)

[ZIUA 1](#)

[ZIUA 2](#)

[ZIUA 3](#)

[ZIUA 4](#)

[ZIUA 5](#)

[ZIUA 6](#)

[ZIUA 7](#)

[ZIUA 8](#)

[ZIUA 9](#)

[ZIUA 10](#)

[ZILELE 11 și 12](#)

[ZIUA 13](#)

[ZIUA 14](#)

[ZIUA 15](#)

[ZIUA 16](#)

[ZIUA 17](#)

[ZIUA 18](#)

[ZIUA 19](#)

[ZIUA 20](#)

[ZIUA 21](#)

[ZIUA 22](#)

[ZIUA 23](#)

[ZIUA 24](#)

[ZILELE 25 și 26](#)

[ZIUA 27](#)

[EPILOG](#)

[ANEXA I: glosar de plante](#)

[ANEXA II: glosar de cuvinte în limba pigmeilor](#)

[ANEXO III: supraviețuirea reală în pădure](#)

[Bibliografie](#)

[Alte cărți ale autorului](#)
[Despre autor](#)